

Verksamhetsberättelse 2018

Styrelsen 12 juni 2019
Ägarrådet 20 juni 2019

Innehåll

Innehåll.....	2
FÖRORD.....	3
INLEDNING	5
Styrning och uppföljning.....	5
Personal och verksamhet.....	6
Verksamhetsberättelsen	7
VERKSAMHET & AKTIVITETER 2018	8
Verksamhetsprocesser	8
Allmänna utgångspunkter	8
Intressebevakning	9
Programbevakning.....	12
Verksamhetsoptimering.....	15
Huvuduppdragsprocesser	18
Horisontella policyområden	18
EU:s kommande budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige	18
OECD-rapporten ge stöd för Övre Norrland att utvecklas utifrån Europa 2020... ..	22
Territoriell samverkan inom Europeiska Arktis.....	25
Vertikala policyområden: Fokusområden.....	31
REGIONAL UTVECKLING.....	31
Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad.....	31
INNOVATIONSUNIONEN.....	36
Forskning och Innovation för Europeisk Excellens	36
Smart specialisering genom kreativa kluster och digitala agendan	38
INRE MARKNAD	44
Transport och infrastruktur för regionalt sammanlänkat Europa	44
Råvarutillgångar och utveckling: Mineraler, metaller, skog & energiproduktion	57
Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag.....	60
ATTRAKTIV LIVSMILJÖ	64
Miljöriktig, hälsosam och klimatsmart tillväxt	64
Kreativ kompetensutveckling med lockande upplevelser	66
Kommunikation.....	70

FÖRORD

En verksamhetsberättelse handlar om våra gemensamma insatser. Det är ett fantastiskt lag, litet men naggande gott, som formar North Sweden. 2018 var ett år av förändringar på många olika plan. Såväl att gå från att förbereda för kommande förslag i EU för nästa programperiod till att börja agera i förhandlingarna med de förslagen på bordet, som personalmässigt med att två medarbetare slutade och två nya tog vid. Med förestående förändringar även kommande år är det på sin plats att i ett förord över det gångna året också göra lite av ett bokslut.

Jag vill då tacka alla som gjort och gör det möjligt att leverera eftersträvade mervärden hemåt till gagn för, faktiskt, och utan att ta till för stora ord; hela EU. Först och främst medarbetarna förstås. Därtill alla samverkansparter och kollegor. Framgång, särskilt i EU, nås bara genom samverkan. Norra Sverige är därvid särskilt unikt. Det må vara få människor över en stor geografi, men så mycket kompetens och slagfärdighet i samspel, inte alltid friktionsfritt men alltid med insikten om att ensam är inte stark, finns inte att finna annorstädes, särskilt sett per capita. Det gör skillnad, även för vårt samspel med EU.

För den som har ett intresse för att verka i gränslandet mellan där det händer, den lokala och regionala myllan, och de globala skeendena där policys för att hantera gemensamma utmaningar på vår kontinent skapas, det vill säga EU, så är ett regionalt kontor i Bryssel platsen att befinna sig på. Att därtill få företräda och samspela med Europas mest unika och engagerade regioner av verklig relevans för hela EU, är en ynnest. Tack för det.

Det finns mycket att vara nöjd, rentav stolt, över. Det finns också mycket gjort och sådant som fått avstås även fast ambitionen funnits där. North Sweden är ett litet kontor som över åren haft sina olika utmaningar, utöver att prioriteringar alltid måste göras. Det har då känts tryggt med ägare, genom Ägarråd och styrelse, som haft en samsyn om tagen och visat så stort förtroende för verksamheten. Till det kommer den fantastiska politiska samverkan runt EU-frågor som är mellan regionerna inom Europaforum Norra Sverige som i sin tur tas vidare in i Northern Sparsely Populated Areas, NSPA. Även det helt unikt.

Det finns förstås mycket att lyfta fram för arbetet under 2018, som i sin tur lutar mot det gjorts före det. Får jag personligen lyfta fram ett par saker, så är det initiativet med att för hela NSPA göra en OECD-studie, som var en spännande process i sig, men framförallt burit med sig så mycket annat positivt att bygga på. Det andra är att ta steget in på den arktiska arenan och med NSPA faktiskt sätta oss i centrum för EU:s arktiska politik upp på högsta nivå. Även det en spännande process att driva och odla med så många olika positiva spin-offs som bara är i början. Övre Norrland är idag en given del mitt i EU:s globala dimension.

Det har i sin tur varit helt centralt för att Botniska Korridoren nu föreslås bli en del av EU:s stomnätsskorridorer, utifrån North Swedens idoga strategiska arbete, som gav grund för att Norrbotniabanan med anslutning mot Norge och Finland får EU:s stöd och därmed ett nationellt intresse att bygga, som från början var egentligen omöjligt enligt de kriterier som ställts upp. Det är förstås en fantastisk framgång genom inte minst Mona Mansour på North Sweden. Till det kommer andra olika EU-stöd som tillgängliggjorts av North Sweden, från satsning på Kvarkenstråket, Luleå Hamn, hållbarhetscentrum i Kiruna till norrlandsinriktat småföretagarkapital, digitalisering, turispaket och att få ihop lärosätena i NSPA med mera.

Till det kan nämnas, i samspel med allt annat, att ha kunnat bidra till att vrida runt EU:s tillväxtfokus bort från de ensidiga perspektiven av "städer och resten". Jag vågar påstå att North Sweden med initiativet smart glesbygdsregion, "Smart Region", för att utmana annars rådande fokus på storstäder, spelat en absolut roll. Rentav är EU:s aktörer allt mer intresserade av vad våra regioner kan bidra med, som i sin tur ger stöd för våra argument om behov av fortsatt anpassat stöd från EU. Det visar sig i att vi kan ta del av och utmärks i EU:s smart cities-plattform. Norra Sverige har städer som kan bidra, rentav är unika testbäddar för Europa, men som från början inte var tänkta att få vara med som allt för små, men genom North Sweden och NSPA öppnades nya möjligheter för också våra städer.

Vi är regioner i framkant med stora potentialer, men samtidigt sårbara regioner där små bidrag kan göra stor skillnad för att inte minst skapa kritiska massa genom strategisk samverkan över gränserna. Det är ungefär så OECD-studien kan sammanfattas. Det är perspektiv som också fått genomslag i de förslag EU-kommissionen lagt fram som nu förhandlas. Att NSPA-regionerna i EU får en extra gleshetsallokering som står för drygt hälften av regionalstödet och spelar en roll för den regionala utvecklingen som inte kan överskattas, är ingen självklarhet. Tvärtom. Likaså är det undantag för NSPA som genom snabbt fotarbete satte stopp för EU:s tänkta förbud för stöd till flygplatser, livsviktigt för regionens glesbygd. Det är inget som görs av sig självt. Det är därför det är så viktigt att finnas på plats mitt i EU.

Min devis för North Sweden har varit; "På toppen av Europa och mitt i EU!". Norra Sverige ligger geografiskt i toppen, men är också i topp inom många områden till gagn för hela EU och ska finnas mitt i EU:s policyutveckling. Inte inom alla områden, men väl det som har betydelse för regionens möjligheter till hållbar utveckling. Norra Sverige sitter på så mycket från ren och säker energi, biomassa och viktiga råvaror som vi kunnat få upp ögonen för i EU, inklusive att ha kunnat förhindra beslut som hade satt hinder för att använda skog för biobränsle, till att nu börja exempelvis få ihop de regionala rymdperspektiven in i EU:s strategier. Det finns ett unikt innovationssystem just på grund av få människor med stora avstånd men nära till varandra. Den kritiska massan för innovation skapas över alla gränser i brist på att varje enskild del har den och för det utgör EU:s olika stöd viktiga smörjmedel.

Jag vill hävda att North Sweden har kunnat fylla rollen av att vara en strategisk länk mellan hemmaplan och EU. I mångt och mycket föll bitarna på plats under 2018. Det finns somt kvar att jobba vidare för, men i huvudsak landade det rätt i de i EU nu lagda förslagen, som därmed är en god grund att kunna bygga på inför programperioden 2021 och framåt. Det är vad vi arbetat för allt sedan denna programperiod inleddes 2014, med de dåvarande lyckade förhandlingarna för norra Sveriges del i en budget som för många andra innebar stora neddragningar och begränsningar. Inte minst har de undantag i att kunna använda EU:s regionalfond till också fortsatt utbyggt bredband och infrastruktur, som vi kunde få in under förhandlingarna, haft en stor betydelse för det möjliga utvecklingsarbetet.

Det handlar om mängder av aktiviteter utifrån de direktiv och mål som ställts upp och med ibland tydliga resultat, men som så ofta för långsiktiga processer med många aktörer, mindre tydliga men ändå utläsbara effekter. Det hoppas jag denna verksamhetsberättelse kan visa på, utan att för den skull fånga allt, även med ambitionen att ge en fullödlig bild.

/Mikael Janson
Direktör

INLEDNING

Styrning och uppföljning

North Sweden European Office (North Sweden/NS) är Norrbottens och Västerbottens gemensamma organisation. Syftet är att strategiskt ta del av och föra hem kunskap om, respektive bidra till, att påverka viktiga policyområden i EU som har betydelse för regionens ekonomiska och hållbara tillväxt.

Verksamheten sker i form av ett projekt inom ramen för ett samarbetsavtal mellan medverkande regionala aktörer som också anger verksamhetsbidraget per huvudman. Nuvarande samverkansavtal är för projektperioden 2017—2023. Region Västerbotten står som formell projektägare. Utöver verksamhetsbidraget från huvudmännen erhöll NS även ekonomiskt stöd från Länsstyrelsen Västerbotten under 2018 liksom tidigare år.

North Sweden har under året i liket med tidigare år arbetat utifrån utpekad verksamhetsinriktning i av Ägarrådet antaget verksamhetsdirektiv och verksamheten har rent konkret arbetet med bevakning och genomfört aktiviteter inom ramen för av styrelsen beslutad verksamhetsplan.

Den löpande ledningen sker via en utsedd styrelse med en företrädare per huvudman enligt sammanställning nedan, samt ett årligt Ägarråd med en företrädare per huvudman som antar verksamhetsdirektiv och följer upp verksamheten genom den verksamhetsberättelse som härmed presenteras avseende verksamhetsåret 2018.

Styrelseledamöter representerande huvudmännen:

- Thomas Hartman, *ordförande*, Region Västerbotten
- Anna Lindberg, Norrbottens Läns Landsting
- Lena Anttila (*t o m april*) och Andreas Lind (*fr o m maj*), Länsstyrelsen Norrbotten
- Örjan Norberg, Västerbottens Läns Landsting
- Anita Lindfors, Norrbottens Kommuner
- Gry Holmgren Hafskjold, Luleå Tekniska Universitet
- Hans-Olov Byquist, Umeå Universitet
- Robert Forsberg, Norrbottens Handelskammare
- Bengt-Olov Lindgren (*t o m mars*) och Anders Hjalmarsson (*fr om april*), Västerbottens Handelskammare
- Helena Lundgren, Företagarna Västerbotten
- Kjell Hjelm, Företagarna Norrbotten

Styrelsen har under 2018 träffats (*i Skellefteå där inte annat anges*): 1/2, 12/4, 18/6 (*per telefon*), 6/9, 9/10 (*Bryssel*) samt 12/11 (*per telefon*). I samband med mötet i oktober i Bryssel presenterade sig de nya medarbetarna Julia Hanson och Niklas Johansson och styrelsen kunde även medverka vid det seminarium som anordnades av North Sweden under den så kallade European Week of Regions and Cities.

Ägarrådet har haft ordinarie möte i Skellefteå den 28/5 samt därtill ett extra möte per telefon den 7/9 för diskussion om utökad samverkan med Mid Sweden-kontoret.

Ett samlat Ägarråd skickar en hälsning från det ordinarie mötet i Skellefteå (28/5).

Från vänster i bild; Linda Nilsson, Norrbottens Handelskammare, Erik Bergkvist, Region Västerbotten, Anders Hjalmarsson, Västerbottens Handelskammare, Peter Olofsson, Landstinget Västerbotten, Maria Stenberg, Region Norrbotten, Kjell Hjelm, Företagarna Norrbotten, Kajsa Myrberg, Norrbottens Kommuner, Dieter Müller, Umeå Universitet, Katarina Ljunggren, Länsstyrelsen Norrbotten, Viktoria Mattsson, Luleå Tekniska Universitet, Thomas Hartman, ordförande

Personal och verksamhet

North Sweden är bemannat med fyra medarbetare. Under andra halvan av 2017 och in på 2018 stod dock verksamheten med en sjukskrivning. För att kompensera det bortfallet anlätades under hösten 2017 en tidigare medarbetare som en extra kraft på konsultbasis för att på motsvarande c:a 20% inom några utpekade delar upprätthålla fokusområdet "Innovationsunionen" i nära dialog med hemmaaktörerna och det bar även över i 2018 fram till Europaforum Norra Sverige i Sollefteå i slutet av februari.

I samband med återinträde erbjöds Tony Scully arbete på annat håll och valde att anta det erbjudandet och slutade därför sin anställning på North Sweden för att under sommaren flytta till universitetsarbete i Sverige. I slutet av 2017 rekryterades därtill Martha Bahta till en tjänst i Region Västerbotten och hon avslutade därför sin anställning på NS under mars för att övergå i den nya rollen.

Det innebar att under andra halvan av våren var verksamheten i realiteten halv arbetsstyrka och såväl innovationsfrågorna som arbetsområdet attraktiv livsmiljö och internstöd kring administration, kontorsuppgifter, aktivitetsstöd och studiebesök samt inte minst kommunikation och hemsida/nyhetsbrev stod utan dedikerad arbetskraft. Det påverkade givetvis förutsättningarna för North Swedens arbete och att från ledningsansvarig gå in och täcka upp i det löpande arbetet samt lösa personalfrågorna framåt, samtidigt med slutfasen av att tillförsäkra att North Swedens insatser bar frukt i de förslag som EU-kommissionen arbetade med in i det sista, för att under maj och juni presentera EU:s budget och regleringar för nästkommande programperiod. Det finns anledning att särskilt omnämna de duktiga praktikanter som under andra halvan av våren fick träda in och för internstödet och kommunikationsinsatserna ta en än större och tyngre roll än brukligt.

I samband med beskedet om Marthas avslut på North Sweden påbörjades en rekryteringsprocess för tjänsten avseende kommunikation och attraktiv livsmiljö i samspel med Länsstyrelsen Norrbotten. I och med även Tonys övergång till annat arbete fick den rekryteringsprocessen i sin tur utökas till att också innefatta innovationstjänsten. I slutändan kunde två nya medarbetare rekryteras inom ramen för en viss omstuvning av

ansvarsområdet kommunikation. I början av juni tillträdde Niklas Johansson från närmast Research Institute of Sweden, RISE, som övergripande ansvarig för kommunikation samt policyområdet Innovationsunionen och i slutet av juni övergick Julia Hanson från praktiktjänstgöring på North Sweden till en tidsbegränsad tjänst som kontorskoordinator och ansvarig för policyområdet Attraktiv Livsmiljö.

Personal och ansvarsområden:

- Mikael Janson, *Direktör (Regional Utveckling)*
- Anthony Scully, *Senior Adviser (Innovationsunionen) – till juli*
- Niklas Johansson, *Communication & Senior Adviser (Innovationsunionen) – från juni*
- Mona Mansour, *Senior Adviser (Inre Marknad)*
- Martha Bahta, *Communicator & Adviser (Attraktiv Livsmiljö) – till mars*
- Julia Hanson, *Office Coordinator & Adviser (Attraktiv Livsmiljö) – från juli*
- Lars Wikman, *konsultuppdrag på c:a 20% till februari (Innovationsunionen)*

Därtill har under året, liksom tidigare år, två praktikanter per termin arbetat med nyhetsbevakning, besöksgrupper och det internadministrativa bland mycket annat. I hög grad bygger kontorets löpande vardagliga verksamhet på praktikanternas insatser och det har varit än mer fallet under 2018 enligt redovisning ovan. Under vårterminen praktiserade Julia Hanson och Andreas Andersson Kurdve respektive under hösten Michaela Wikdahl och Stina Skoglöf.

North Sweden står därtill mot en mindre ersättning i överenskommelse med Region Norrbotten och Region Västerbotten för en ytterligare arbetsplats för sekretariatet för CPMR Östersjökommission som de finansierar.

Verksamhetsberättelsen

Denna verksamhetsberättelse följer strukturen för de av North Swedens Ägarråd utpekade verksamhets- och huvuduppdragsprocesser med styrelsens beslutade målsättningar och aktiviteter inom dessa för att underlätta möjligheterna för uppföljning av verksamheten och uppnådda resultat avseende såväl genomförande som måluppfyllelse.

Utgångspunkten är därför de inriktningar och insatsområden för bevakning och påverkan som slagits fast i *verksamhetsplanen* med tillhörande aktiviteter inom ramen för *verksamhetsdirektivets* utpekade huvudsakliga verksamhets- och policyprocesser/ fokusområden.

Under respektive processområde återges inom markerad ruta den huvudinriktning som slagits fast i *verksamhetsdirektivet* för 2018/2019 samt den inriktning och målsättningar som i sin tur ställts upp i *verksamhetsplanen* för 2018/2019. I verksamhetsplanen prioriterade sådana insatsområden är i det följande markerade med understrykning. Redovisningen utgår ifrån de uppställda målen/huvudpunkterna under respektive rubrik i verksamhetsplanen och det är utifrån det genomförandet i form av aktiviteter och en redovisning av uppnådda mål relateras.

VERKSAMHET & AKTIVITETER 2018

Verksamhetsprocesser

Allmänna utgångspunkter

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska bedriva sin verksamhet inom av ägarna utpekade prioriterade policy- och insatsområden och kunna ge dels relevant information om EU till regionens aktörer, dels för regionen relevanta aktörer i EU nödvändig kunskap om Övre Norrland. Det ska finnas ett tydligt jämställdhetsperspektiv i verksamheten. North Sweden ska vara transparent och tillgängligt inom ramen för gällande offentlighetsregler. Kommunikation är av avgörande betydelse för huvudmännens möjligheter att såväl se nyttan med som kunna dra nytta av North Sweden och ska därför genomsyra verksamheten.

VERKSAMHETSPLAN:

Avseende information, dialog och samverkan ska North Sweden:

- Samverka med relevanta dialoggrupper inom NS fokusområden gentemot huvudmännen och deras utsedda företrädare.
- Fortsatt utveckla informationskanaler och dialog med regionens aktörer, utöver huvudmännen, inom kommuner, företag och akademi.
- Bidra med EU-dimensionen i det regionala integrations- och jämställdhetsarbetet och på dessa områden, internt och externt, vara ett gott föredöme på Brysselarenan.
- Vara en given nyckelspelare och informationskälla för hela Övre Norrland när det gäller EU-frågor och bidra med EU-dimensionen i det regionala policyarbetet.
- Under verksamhetsåret genomföra ett antal North Sweden EU-forum runtom på hemmaplan för att bidra till ökad kunskap om North Sweden och de frågor inom EU som är på gång av vikt för Övre Norrland.

GENOMFÖRANDE:

- NS har under året upprätthållit dialoggrupperna för att följa de arbetsområden som NS arbetar utifrån och grupper finns inom områdena Regional Utveckling, Innovationsunionen/FoI samt Näringsliv och Transport.
- North Sweden medverkar i huvudmännens olika arrangemang med koppling till regional utveckling samt EU i enlighet med redovisning under de olika verksamhets- och fokusområdena och medverkar i årliga aktiviteter i regionernas arrangemang.
- NS medverkade genom direktören Mikael Janson på den stora Business Arena Luleå 2018 med EU-perspektiven i en panel på "Alla vägar bär till Norrbotten?" (29/5).
- North Sweden för in frågan om bättre könsbalans vid olika aktiviteter och evenemang för att bidra med jämställdhetsperspektivet också på Brysselarenan.
- North Sweden har löpande gett strategisk information via nyhetsbrev, direkt dialog med berörda aktörer samt till dialoggrupperna om processerna i EU och EU:s olika förslag och förberedelser inför kommande programperiod.
- NS har under året fortsatt skriva bredare analyser, "State of Play", om skeendena i EU inom olika områden med fokus på framlagda förslagen och förhandlingarna om framtidens EU-budget för att ge hemmaaktörerna möjlighet att ta del av hur diskussionen går runt regionens intressen.
- NS agerar för att i insatsområdena synliggöra regionen och dess företrädare i EU.

Viktiga möten genom North Swedens försorg, såsom med samordnaren för EU:s stomnätsskorridor till Skandinavien, under EU:s stora årliga samling av transportaktörer, TEN-T Days, 2018 i Ljubljana (26/4).

Genom North Sweden har norra Sverige etablerat goda kontakter med EU:s aktörer. Vål så viktigt som de stora arrangemangen där NS ger regionen möjlighet att få talartid, är den direkta dialogen. Här Mona Mansour, NS, med Erik Bergkvist, Region Västerbotten, och Pat Cox, EU:s korridorsamordnare för Sverige med en nyckelroll för förslaget om att förlänga EU:s stomnätsskorridor längs hela Norrlandskusten.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Dialogen med huvudmännen genom dialoggrupperna har fortsatt och det är kanaler och grupperingar som bidrar till att såväl förankra NS arbete hemåt som arbetet på Brysselarenan, även om förutsättningarna för att hålla liv i sådana grupper är olika för olika områden och personalomsättningen under 2018 påverkat kontinuiteten.
- ✓ Att North Sweden blir inbjuden till de regionala aktörernas olika arrangemang och får direkta frågor från aktörer för att ge strategisk kunskap om det som pågår i EU samt att andra än huvudmännen också vill ta del av dialoggrupper och annan information, tyder på att NS är en relevant och strategisk part för regionen.
- ✓ Strävan till jämnare könsbalans är en utmaning, men det gör skillnad mot den gängse bilden för många evenemang i Bryssel när NS kan styra upplägg och medverkande, även om det i slutändan är det avhängigt vilka representanter olika organisationer och aktörer skickar, också med aktivt arbete för att bredda sammansättningen.
- ✓ På grund av fokus på att hantera prioriterade processer samt att verksamheten under en stor del av året var inne i en period av personalomsättning med nya medarbetare för hösten, låg inriktningen från året före fast om att skjuta på att anordna ett antal "North Sweden EU Forum" runt om i regionen till senarer.

Intressebevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden måste ha väl utvecklade kontaktnät och kunna agera professionellt och hemtamt både i Bryssel och den egna regionen. North Sweden ska via hemsida, nyhetsbrev och Facebooksida samt vid behov egna kunskaps- och dialogmöten hålla huvudmän och intressenter uppdaterade om det arbete som görs och det som sker i EU och i regionen med kopplingar till EU. North Sweden är en plattform för regionens närvaro i Bryssel, såväl genom specifika arrangemang inklusive studiebesök, som genom kontinuerlig löpande bevakning och intresspåverkan och att kunna ge strategiskt stöd för regionens aktörer gentemot EU i det som har betydelse för regionens långsiktiga utveckling. Fokus för North Sweden är denna strategiska intressebevakning. Det är genom samverkan som framgång nås och Europaforum Norra Sverige, EFNS, samt Northern Sparsely Populated Areas, NSPA, är särskilt väsentliga för sådan samhandling på Brysselarenan.

VERKSAMHETSPLAN:

- Bevakning: North Sweden bevakar det som sker i EU med relevans för regionens aktörer.
- Information: North Sweden riktar in en stor del av sin verksamhet på att informera dels om regionen i EU och dels om EU i regionen.
- Påverkan: North Sweden hjälper aktörer i regionen att förpacka budskapet och leverera detta till rätt adressat, med hjälp av ett antal verktyg.
- Rådgivning: North Sweden erbjuder regionens aktörer strategisk EU-rådgivning.

GENOMFÖRANDE:

- Utöver det som redovisas ovan under de allmänna utgångspunkterna för NS informationsförmedling respektive under de olika fokusområdena för NS bevaknings- och påverkansarbete, sker en allmän bevakning av det som pågår i EU med intresse för regionen, som återkopplas direkt till relevanta aktörer som arbetar med frågorna alternativt att aktörer i regionen kontaktat NS om det, vilket sker löpande över året.
- Den huvudsakliga allmänna löpande informationsförmedlingen sker i övrigt via nyhetsuppdateringar på hemsidan och det nyhetsbrev som North Sweden ger ut varannan vecka respektive statusuppdateringar på North Swedens Facebook-sida och Twitter-konto men också av och till inbjudan att medverka i huvudmännens olika interna informationskanaler såsom Norrbottens Handelskammars nyhetsbrev med videomeddelanden om pågående processer inklusive med Sverige EU-kommissionär Cecilia Malmström (13/6, 14/11).
- Därtill sker löpande olika möten och träffar och dialog med aktörerna i hemmaregionen om North Sweden och det som är på gång i EU som exempelvis;
 - Frukostmöte med Skellefteås kommunledning (1/2).
 - Berätta om pågående förberedelser för kommande EU-budget för kommunledning och nämndordföranden i Luleå (13/3).
- North Sweden medverkar också liksom tidigare år givetvis i Europaforum Norra Sveriges tjänstemanna- och rapportörsgrupper och medverkar till att arrangera med seminarier och talare vid EFNS möten och delge information från Brysselarenan och bistå i och i många fall vara den som i samspel med övriga tjänstemän tar fram underlaget för de positioner EFNS antagit vid forumet i Sollefteå (22/2) avseende fyra stycken inom forskningsområdet plus därutöver transportinfrastruktur och EU:s regionalpolitik och därtill EFNS synpunkter på EU-kommissionens förslag för regionalpolitik i maj respektive september 2018.
- NS är också en aktiv aktör och samordnare av NSPA-nätverkets aktiviteter på Brysselarenan och tar fram underlag för positioner, under 2018 dels en för samrådsprocessen om sammanhållningspolitiken, dels om EU-kommissionens budgetförslag, samt informationsmaterial om NSPA och bidrar till programupplägg och talare med mera vid det årliga forumet som 2018 hölls i Storhogna (2-3/5).
- North Sweden uppmärksammas även medialt av och till såsom:
 - Intervju av radio P4 Norrbotten om North Swedens arbete för regionen (16/4).
 - I samverkan med Region Västerbotten medverkan i Tidningen Inrikes om EU:s betydelse för regionen (Nr. 5 2018).
 - North Swedens arbete med Norbotniabanan uppmärksammades i Norran vid första spadtaget för första delsträckan norrut (23/8).
 - Möte med journalist från Dagens Samhälle för uppdatering om de lagda förslagen avseende regionalpolitiken och betydelsen för norra Sverige (11/10).

- Besök av journalister från Sveriges Radio Norrbotten för bakgrundsinformation om norra Sverige i EU inför Europaparlamentsvalet (5/11).
- Intervju i Folkbladet om North Sweden och Västerbotten i EU (5/12).
- North Sweden blir återkommande inbjuden till och får besök för att för andra berätta om det egna påverkansarbetet, såsom;
 - Berätta om North Swedens arbete för forskare från Karlstad Universitet för en studie om regional påverkan i EU (24/1).
 - Medverka vid nätverksslunch för att prata om North Sweden vid Skånekontorets dag för Region Skånes Ledningsforum (12/9).
 - Prata för SKL:s avdelning för tillväxt och samhällsbyggnad om North Sweden som ett exempel på regionalpolitiskt påverkansarbete i Bryssel (8/10).
 - Berätta om hur NS arbetar och samverkar med aktörerna i regionerna för att påverka EU för ledningsgruppen Region Kalmar (12/10).
 - Prata om NS och hur regioner arbetar gentemot EU för grupp från IOGT-NTO Sverige och deras Brysselkontor (3/12).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Övre Norrland och nätverket för Northern Sparsely Populated Areas med flera plattformar där NS är med lyfts i olika sammanhang som ett gott exempel på aktiva och samverkande regioner från EU:s institutioner och det går ofta att se att det är det arbete och de initiativ North Sweden tagit, inklusive arbetet med OECD-studien respektive framtagande av viktiga politiska positioner för hemmaregionerna genom EFNS och NSPA, som genererar den positiva uppmärksamheten.
- ✓ Därtill lyfts North Sweden återkommande fram av såväl företrädare från EU som andra, som ett kontor som generellt sett är aktivt för sina regioner och bidrar till EU:s processer och uppfattas som en konstruktiv partner för EU.
- ✓ Likaså försöker NS bidra med EU-dimensionen i ett redare perspektiv när så är möjligt, som en del av att stärka den allmänna insikten om vikten av att regionalt arbeta med EU-frågor, även om det inte är en del av kärnverksamheten och görs i mån av möjlighet, såsom medverkan på mer utåtriktade aktiviteter och i media eller att ta emot skolungdomar, *som framgår under "Kommunikation" sist.*
- ✓ Hos de regionala aktörerna inklusive inom ramen för Europaforum Norra Sverige finns en jämförelsevis god kunskap om vikten av att utgå från EU:s policys, som även om de utgår från huvudmännens egna EU-relaterade processer, kan antas också bero av att NS bidrar till det via även hemsida med mera, som ofta får uppskattning och beröm för att hemmaaktörerna är kunniga och insatta i vad som sker i EU.
- ✓ Nyhetsbrevet spelar en roll för denna kunskapsspridning och även om det inte finns någon formell utvärdering, så är det tydligt att det får en spridning och röner stor uppskattning och ses som en professionell produkt som bidrar till North Swedens renommé, på hemmaplan i regionerna men även hos andra aktörer och regionala företrädare som tar del av det och därmed får del av norra Sveriges perspektiv i EU, vilket är en bieffekt som ökar intresse och ger värdefull kunskap om regionen.
- ✓ Sist i verksamhetsberättelsen finns under "Kommunikation" en sammanställning med analys över statistik för hemsida och nyhetsbrev samt besöksverksamhet hos North Sweden i Bryssel, som ger en bild av hur den allmänna information som North Sweden förmedlar når ut via dessa kanaler, vilket kan sammanfattas med att den digitala nyhetsförmedlingen når allt fler samtidigt som också besöksgrupperna till Bryssel varit fortsatt relativt många.

Programbevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska löpande synliggöra nyheter och ansökningsomgångar avseende program och projekt som utlyses samt medverka till initiala kunskaper samt möjligheter och kontakter för regionala aktörer att gå in i EU-projekt och etablera samarbete med andra aktörer i EU. Det renodlade ansökningsarbetet och programgenomförandet utförs av regionens aktörer. North Sweden medverkar med sina kunskaper för insatser som stödjer hemmaaktörernas möjligheter till EU-finansiering och ska till regionens aktörer kunna visa på hur EU:s instrument hänger ihop i samklang med intentionerna från EU.

VERKSAMHETSPLAN:

North Sweden ska med kunskap om EU:s finansieringsformer och vilka vägar och möjligheter som står till buds för att ta del av dessa kunna bistå genom att:

- kommunicera allmän information om programmen via hemsidan och länkar till relevanta externa hemsidor, med löpande uppdaterad information om programmen.
- erbjuda sammanfattande information om de för regionens aktörer mest relevanta fonderna och programmen och var mer information om dem finns att söka.
- bevaka nya ansökningsomgångar som görs och informera om det via nyhetsbrevet och/eller när det är relevant föra information direkt till berörda regionala aktörer.
- ge rådgivning till/i samarbete med regionala aktörer vid seminarier eller enskilt om matchning av lämpliga program och vilka vägar och stödfunktioner som finns.
- bistå med partnersök via för NS och aktuellt program relevanta egna bryssel nätverk och EU-kommissionens tillgängliga kanaler med flera.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden tog inför uppstarten av nuvarande programperiod fram kortfattade och lättillgängliga informationsblad över de flesta relevanta EU-fonderna och programmen som finns upplagda på hemsidan med information om programmen och var mer information kan sökas, att kunna hänvisa till lite mer generellt vid förfrågningar om olika finansieringsmöjligheter.
- North Sweden har kontinuerligt publicerat information om pågående programarbete och utlysningar samt partnersök via hemsida och nyhetsbrev och om de informations- och uppföljningsaktiviteter som varit i Bryssel kring programmen.
- Informationen har även fortsatt att spridas via direkt kommunikation till tänkbara intressenter i regionen genom riktade mail och telefonkontakter, exempelvis TEN-T-utlysningar avseende infrastruktur, forskningsfonden Horizon 2020, H2020, och inom utbildning och miljö med mera.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har via nyhetsbrev och hemsida samt träffar med regionala aktörer bidragit till uppdaterad information om utlysningar och diskussionerna om framtidens utformning av fonder och program av intresse för regionens aktörer inom för regionen relevanta fonder och program.
- ✓ Det framgår också av de uppföljning som görs av besök på hemsidan att partnersök är en del som relativt många söker sig till, och det är från många en uttalat uppskattad service även om det inte är en huvuduppgift för North Sweden, samtidigt som aktörer tar en aktiv kontakt med kontoret för hjälp kring detta.

- ✓ Överlag har North Sweden inom inte minst forskningsområdet under 2018 kunnat börja arbeta mer målinriktat för att för kommande programperiod bättre skraddarsy insatser för ökat deltagande i dessa fonder och program, att fördjupa framåt.
- ✓ Regionen har också kunnat ta del av resurser inom inte minst infrastrukturområdet genom att North Sweden kunnat öppna dörrar, visa på vägar och inte minst fört en dialog med ansvariga i EU som möjliggjort det.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Regionala programsynergier för maximal utväxling av EU:s fonder**

- Målsättningar:

- NS förmedla kunskap och skapa förståelse hos de regionala aktörerna för EU:s programerbjudande och hur det hänger ihop från EU:s sida.
- NS bidra till ökat intresse för och möjligheter för regionens aktörer att ta ökad del av EU:s olika andra program utöver regionalfondsmedlen.
- NS medverka till kunskapsuppbyggnad kring programsynergier och hinder för full utväxling av EU:s program inför framtida revideringar.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har under året i olika grupper såsom dialoggrupperna för regional utveckling och forskning och innovation tagit in synpunkter från regionens aktörer om vad som fungerar och inte fonder och program och samverkan kring dem för att se vad som finns anledning att skjuta in i olika sammanhang på EU-arenan.
- I samband med olika hearings och diskussioner i olika nätverk samt med EU-kommissionen har NS pekat på svårigheter som finns i särskilt regioner med liten egen administrativ kapacitet att hantera krångliga regelverk samt få till samverkan mellan aktörer med stöd av olika finansieringsinstrument från EU utan stöd från EU eller nationell nivå för det och de möjligheter men också utmaningar som finns med olika förslag på förenklingar som diskuterats i EU.
- NS har särskilt lyft fram avsaknaden av samspel mellan regionalfonden och socialfonden för att bygga kapacitet respektive anpassad kompetens för regional utveckling och att Sverige som helhet inte agerat för att implementera de instrument som finns för samhandling mellan olika fonder utöver det så kallade LEADER inom landsbygdsutvecklingsfonden.
- Arbetet med att etablera en Arktisk Investeringsplattform i NSPA-regionerna har också haft ett fokus kring hur sådana finansiella instrument bättre kan samspela med och växla upp regionens övriga EU-stöd såsom regionalfond och Interreg inte minst men även Horizon 2020.
- NS lyfter i alla sammanhang där verksamheten presenteras och diskussion om struktur- och investeringsfonderna vikten av att se hur regionalfonden kan leda över i andra EU-stöd, att regionen behöver "ta nästa steg" för att få fortsatt stöd från EU med särskilt fokus på att kunna bygga ett unikt innovationssystem i norra Sverige, en "testbädd för Europa", genom bättre sådan samhandling och fokus i EU-stödet.
- NS satsning på EIP:n Smart Cities and Communities är ett led i att stötta hemmaaktörernas möjligheter att komma in i olika plattformar där de egna medlen kan växlas över i stöd från inte minst H2020, se under *Innovationsunionen*.

Möten, möten och möten men också resultat, såsom fortsatt extra regionalstöd till NSPA-regionerna, utifrån konstruktiv samverkan med aktörerna och här direkt dialog med "arkitekterna" bakom lagda förslag för nästa EU programperiod (26/9).

Genom nätverket för Northern Sparsely Populated Areas, har norra Sverige, Finland och även Norge etablerat en samlad dialog med EU som lyfts fram i många sammanhang och öppnar många dörrar i EU, som med Eric von Breska och hans team, ansvarigt för förslagen och fördelningen av EU:s regionalstöd, om vad förslagen innebär för norra Sverige och arbetet framåt.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Den arktiska samrådsrapport som EU-kommissionen presenterade i början av 2018 har ett fokus på också hur fonder och program i norra Europa kan förenklas och ge stöd för bättre synergier mellan de olika programmen och instrumenten utifrån regionens särskilda förutsättningar och är ett av underlagen för de förslag som följde inför nästa programperiod, utifrån det arbete North Sweden genom NSPA var engagerat i under samrådsprocessen, *se under Arktis*.
- ✓ I förslagen för kommande programperiod i EU, som lades fram under senhösten, finns många förslag på förenklingar och mindre detaljstyrning helt i linje med det som North Sweden argumenterat för tillsammans med andra och genom nätverken för EFNS och NSPA inklusive att för länder och regioner där det fungerat väl så kan ytterligare mindre kontroll och styrning implementeras där norra Sverige lyfts fram specifikt som goda exempel i diskussioner där NS närvarat.
- ✓ Det kan också noteras särskilt att EU-kommissionen föreslår att en del av den extra gleshetsallokeringen till norra Sverige ska vara socialfond och inte bara regionalfond, i enlighet med de budskap NS skickat om vikten av att för norra Sverige ha tillgång till båda de fonderna mer samlat och därtill öppnas för mer av administrativt stöd för att bättre kunna arbeta med samverkan mellan olika fonder och program som föreslås ges en ökad roll för nästa programperiod.
- ✓ Enligt sammanställningar från Vinnova ligger regionens universitet i topp jämfört med övriga svenska universitet och högskolor vad gäller finansiering från H2020, borträknat de stora "traditionella universitetsdrakarna" och rentav finns en ansats om att inte förlita sig på stöd från ERUF från universiteten, som tyder på en mognad mot bara några år bak i tiden och även om orsaken är att ERUF anses för komplicerat och inte fullt ut täcka kostnaderna jämfört med H2020, så är det en positiv förändring och det gäller även andra aktörers ökande intresse för andra stöd inom ramen för exempelvis Umeås Smart Cities-engagemang.
- ✓ Det kan noteras att särskilt budskapet om att universiteten inte får full kostnadstäckning med nuvarande modell fått ett genomslag, i så måtto att för nästa programperiod kan olika beräkningsmodeller inklusive faktiska kostnader användas i regionalfondens möjligheter att ge stöd för mer innovation driven av akademien.

- ✓ Några av de riktade insatser North Sweden gjort under tidigare år genom bland annat positioner kring för EFNS-regionerna relevanta forsknings- och innovationsområden har burit frukt med idag forskningsstöd från EU, även om den EIP inom Smart Cities som NS under 2015 var med om att starta upp, bland annat till följd av personalomsättning, inte fått bredare spridning i regionen som en plattform för att mer samlat växla upp EU-stöd, att kunna bygga vidare på framåt.
- ✓ I och med att nuvarande programperiod går mot slutfasen och siktet är inställt på att bereda mark för nästa med anpassade fonder och program för norra Sverige, har aktiviteten hemåt avseende att informera om och belysa hur nuvarande fonder och program ser ut och kan användas legat på sparläga annat än på direkta frågor.

Verksamhetsoptimering

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska fokusera på att säkerställa en Brysselbaserad verksamhet, som gentemot huvudmännen och regionens aktörer upplevs som en nära, tillgänglig, relevant och konstruktiv partner i det som kopplar till regional utveckling med bäring på EU inom ramen för av huvudmännen utpekade prioriteringar. Under året ska insatser slutföras för att utveckla North Swedens IT-verktyg och verksamhetsprocesser för att kunna leverera det som efterfrågas av huvudmän, finansiärer och regionala aktörer. Utifrån samverkan inom EFNS ges också möjligheter för arbetsfördelning med Mid Sweden-kontoret och inom ramen för samverkan mellan Norrbotten och Västerbotten kan samverkan med Stockholmskontoret kring gemensamma policyområden utvecklas.

VERKSAMHETSPLAN:

För en mer optimerad verksamhet ska bland annat följande åtgärder vidtas:

- Tydliggöra NS policyprocesser
- Effektivare verksamhet
- Erbjuder North Sweden som en strategisk part för regionens aktörer
- Kvalitetssäkra verksamhetsprocesserna

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har under året byggt vidare på de nu etablerade formerna för verksamhetsstyrning och uppföljning via verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse som grund för dialogen med respektive medarbetare utifrån tydligare kopplade ansvarsområden avseende Regional Utveckling, Innovationsunionen, Inre Marknad och Attraktiv Livsmiljö, och till det den under tidigare år framtagna "Personalhandboken" som ger vägledning i hur kontoret sköts och fungerar och vars och ens ansvar för det.
- Genom den styrmodellen har medarbetarna ett självständigt arbete inom sina respektive ansvarsområden för att tydligare och smidigare kunna interagera och integrera med huvudmannorganisationernas ansvariga inom de olika politikområdena som stöd och policyprocessledare inom det som berör EU.
- Under året har också från ägarhorisont genom styrelsen en diskussion åter väckts om ett samlat kontor för de fyra regionerna inom Europaforum Norra Sverige i syfte att stärka det samlade arbetet, utifrån att från North Sweden erbjuda Mid Swedens huvudmän att träda in i North Sweden på samma villkor som nuvarande huvudmän, och även om det i slutändan är en ren ägarfråga har det för verksamhetsledningen

- inneburit att agera stöd och bidra med underlag för det tänkta erbjudandet till Mid Sweden utifrån styrelsens diskussioner och ett sammankallat extra ägarråd.
- Arbetet med att uppgradera hemsidan till dels en modernare plattform för enklare och mer effektivt samt flexibelt handhavande, dels en mer modern design, har fortsatt men lades lite på is från mitten av våren till slutet av hösten på grund av personalförändringar och ny ansvarig för arbetet samt även i lite avvaktan på diskussionen om en utökad geografi att kunna tas med, med sikte på att under början av 2019 kunna lansera den nya sidan.
 - Utöver de egna interna förändringsprocesserna arbetar NS tillsammans med andra regionkontor för att maximera den egna arbetsinsatsen på Brysselarenan, såsom informal Baltic Sea Group, iBSG, avseende Östersjörelaterade frågor, nätverket för de svenska regionkontoren i Bryssel, Svereg, som också inbegriper SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, samt Botniska Korridorensamverkan, BK, det starka lobbynätverket för perifera och maritima regioner, CPMR, och framförallt regionkontoren inom nätverket för Northern Sparsely Populated Areas, NSPA, och Europaforum Norra Sverige, EFNS.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Swedens arbetsmetod med styrning och uppföljning genom formerna för verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse och koppling till intern ansvarsfördelning, har satt sig som ett redskap för verksamheten genom att för varje medarbetare ha arbetats igenom så att det som står är relevant och har en konkret betydelse för verksamhetsinriktning och fokus för arbetet och därmed förutsättningar för ett effektivt genomförande i det löpande arbetet, vilket även är ett bra redskap för dialog och underlättar introduktion och integrering av nya medarbetare.
- ✓ Det ger en tydlighet även gentemot huvudmän och finansiärer som, även om det är omfattande dokument, ger sin uppskattning för tydligheten i mandaten och processerna och uppföljningen samtidigt som det ger en bredare grund för förståelsen för hur North Swedens arbete och fokus i sin tur kopplar till de mer övergripande politikområdena i EU och på hemmaplan, så även om det alltid finns anledning att ompröva saker och ting finns det i grunden en bred samsyn i det som det uttrycks i styrelse och Ägarråd vilket ger en trygghet för kontorets arbete.
- ✓ Framtagandet av en samlad "Personalhandbok" under tidigare år och som löpande utvecklas är också en del i att skapa en tydlighet för en väl fungerande verksamhet i ett stundtals snårigt landskap med många intressenter involverade samtidigt som verksamheten har att på lika villkor tillhandahålla en relevant verksamhet för samtliga parter och regionen som helhet, som uppskattats av medarbetarna för en gemensam bild av hur kontoret fungerar av värde att ha med sig för nya medarbetare.
- ✓ Det ska samtidigt sägas att formerna och gränsdragningar är en ständigt levande process särskilt i omställningstider och med nya medarbetare för att hitta balanserna och avgränsningarna framåt och under 2018 har verksamheten satts på extra prov genom att under en tid av året i realiteten vara halv arbetsstyrka med behov av ledningen att gå in och täcka upp med samtidigt fokus på rekrytering samt en därtill pågående diskussion vid sidan om kring en eventuell förändrad ägarbild, som på olika sätt påverkar siktet framåt även om fokus varit och är NS som det är, tills annat beslutas, men även i ljuset av det har formerna för verksamhetsstyrningen

varit ett stöd för verksamhetens arbete och att nyttja samverkansaktörer strategiskt för att komplettera North Swedens egna möjligheter att hålla i utpekade processer.

- ✓ Personalförändringar och diskussionen om en eventuell utökad geografi för North Sweden satte också arbetet med hemsidan lite i stå, men under hösten har det kunnat stagas upp och intensifierats med mer press från NS sida på leverantören att nu verkligen leverera det som efterfrågats.

VERKSAMHETSPLAN:

Avseende samverkan med Mid Sweden och Stockholmskontoret ska North Sweden:

- Medverka till bästa möjliga verksamhetsoptimering mellan kontoren i det som är till gagn för Övre Norrlands och Europaforum Norra Sveriges gemensamma intressen.
- Föra dialog med Stockholmskontoret för att utveckla samverkansytorna kring de policyfrågor i arbetet gentemot EU som har också en direkt nationell koppling.

GENOMFÖRANDE:

- NS har löpande haft samverkan med Mid Sweden inom ramen för EFNS och även suttit ned för avstämning mellan kontoren vid ett antal tillfällen under året.
- NS och Mid har gemensamt anordnat möten med olika företrädare kring kommande och presenterade förslag till regionalpolitik i EU, som framgår av redovisning under de olika insatsområdena.
- Därutöver har särskilda avstämningar gjorts kopplat till de pågående diskussionerna om en eventuell utökad geografi för North Sweden inom och mellan berörda styrelser, för att ha beredskap för en förändring och oaktat det etablera en smidigare samordning av arbetet för att öka den samlade effekten utan onödigt dubbelarbete.
- North Sweden har medverkat i aktiviteter och dialog med Stockholmskontoret och de ansvariga där under året som även framgår av redovisning under de olika insatsområdena där det kopplat till den nationella dialogen.
- I övrigt sker en löpande samverkan via de gemensamma plattformarna EFNS, NSPA samt även Botniska Korridorgruppen och i de frågor och aktiviteter som är gemensamma inom ramen för North Swedens insatsområden.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Samverkan bygger på ett ömsesidigt intresse och ett givande och tagande för balans och det sker framförallt med samtliga kontor och aktörer inom olika nätverk där det finns gemensamt intresse i att driva processerna, och under 2018 har NS fortsatt att "bjuda på" och hålla i många initiativ, arbetsinsats och kontakter med mera där det ger gemensamma mervärden för den samverkan som är för hela norra Sverige.
- ✓ Utbytet med Mid Sweden har överlag under året kunnat intensifieras, i någon del kopplat till diskussionen om ett samlat kontor, men mer i att i vardagen kunna växelspela mer aktivt och bättre inom de områden där båda kontoren har ett fokus och det har upplevts som positivt.
- ✓ När det gäller Stockholmskontoret finns ett utrymme för att framåt strukturera det mer allteftersom det i en samlad struktur för Norr- och Västerbotten också får en ökad roll och tydlighet i sina fokusområden och påverkansarbete i det som ligger i gränslandet mellan EU och nationell nivå.

Huvuduppdragsprocesser

Horisontella policyområden

EU:s kommande budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden ska vara en strategisk resurs för regionens aktörer, kopplat till plattformarna Europaforum Norra Sverige samt NSPA, för relevant informationsförmedling till hemmaaktörerna och påverkan gentemot EU:s institutioner, för att inför kommande programperiod, från EU:s sida fortsatt uppfatta Norra Sverige som en konstruktiv och relevant partner som levererar mervärden till Europa och därmed intressant från EU:s sida att ge ett fortsatt utvecklingsstöd i linje med de regleringar för de nordliga glesbefolkade områdena som beslutats om för 2014—2020.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s budget post 2020 bidra till norra Sveriges utveckling**
 - Målsättningar:
 - NS agera för att Övre Norrland synliggörs i underlagen för EU:s arbete med utformning av kommande budgetperiod.
 - NS förmedla kunskap om EU:s policyutvecklingsarbete, förslag och förhandlingar för att uppmärksamma behov av regional aktivitet.
 - NS bistå Europaforum Norra Sverige och NSPA i strategier och aktiviteter som sätter fokus på norra Europa från EU:s sida.
 - NS medverka till att diskussionen inom EU slår vakt om norra Sveriges specifika behov av utvecklingsstöd inom olika delar

Framgång bygger på ihärdighet och att påminna om norra Sveriges stora potentialer och specifika behov in i det sista, där NSPA inför förestående förslag i EU bland annat träffade EU-kommissionsordförande Jean-Claude Junckers finansiella rådgivare, Paulina Deimek-Hack (28/3).

Under en heldag kunde företrädare från NSPA, i regi av North Sweden, på EU-kommissionens högsäte träffa regionalkommissionärens kabinettschef, den finansiella rådgivaren till EU-kommissionens ordförande samt socialfondansvarig, för att skjuta in vikten av särskild regionalfond och socialfond till norra Sverige och Finland.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden medverkade till Europaforum Norra Sverige i Sollefteå med medverkan av bland annat Lena Andersson Pench från EU-kommissionens regionala enhet samt EU-kommisionär Cecilia Malmström att medverka i programmet och

- därtill hålla i det seminarium som var på temat "Behöver Norra Sverige regionalpolitik?" (21-22/2).
- North Sweden har överlag genom EFNS bistått hemåt och medverkat i arbetet kring sammanhållningspolitiken och de positioner som tagits fram och att i samspel med hemmaregionerna svara på den konsultation EU-kommissionen hade ute inför kommande förslag om EU:s regionalpolitik (6/3).
 - På Brysselarenan kunnat spela in regionens, EFNS och NSPA:s olika positioner inför kommande förslag från EU-kommissionen, såväl till EU-kommissionen som till Regionkommitténs opinionsarbete och Europaparlamentet gentemot enskilda ledamöter och andra företrädare i EU och, till det, de olika förfrågningsunderlag som kommit ut från EU:s olika aktörer under processen.
 - Därtill har anordnats särskilda träffar med företrädare från EU-kommissionen och NSPA:s styrgrupp inför kommande EU budgetförslag, såsom en heldag med möten i samband med ett styrgruppsmöte i Bryssel (28/3), med;
 - Kabinettschefen Nicola de Michelis hos Regionalkommissionären Corina Cretu.
 - Paulina Deimek-Hack, finanspolitisk rådgivare i EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Junckers kabinett.
 - Loris Di Pietratonio, Policy officer på DG EMPL med ansvar för socialfonden.
 - North Sweden har tillsammans med Mid Sweden träffat företrädare för Europaparlamentet och vid olika tillfällen under året särskilt Aleksander Gabelic och hans medarbetare som ersatte Jens Nilsson efter dennes plötsliga och bortgång, som enda svensk i det regionala utskottet, för att uppdatera om NSPA och behovet av anpassade regionalfondsmedel till norra Sverige.
 - Under året har också träffar anordnats med företrädare från det nyinrättade Southern Sparsely Populated Areas, SSPA, som velat träffa NSPA för utbyte om möjlig samverkan utifrån gemensamma intressen (28/6)
 - North Sweden arrangerade tillsammans med NSPA ett seminarium i Europaparlamentet för parlamentariker och nedresta från regionen för att lyfta de av EU-kommissionen precis framlagda regionalfondernas betydelse och möjligheter för norra Sverige och från regionen och North Sweden skjuta in de specifika behov av anpassade fonder och program som behöver till för att lyfta tillväxtpotentialerna i NSPA (19/6), med medverkan av;
 - parlamentarikerna Elsi Katainen från Finland och Aleksander Gabelic från Sverige som värdar,
 - Erik Bergkvist, Region Västerbotten och Chris McDonald, OECD, om NSPA-regionerna, samt
 - Nicola de Michelis, kabinettschef hos regionalkommissionären Corina Cretu, och Constanze Krehl, Europaparlamentariker och huvudrapportör för de samlade sammanhållningspolitikregleringar, för EU:s perspektiv.
 - North Sweden deltog och bidrog med norra Sveriges syn på de framlagda förslagen i samband med en konsultation i Regionkommittén om dels långtidsbudgeten, dels regionalfonden, med medverkan av rapportörerna för Regionkommitténs kommande yttranden (11/7).
 - North Sweden medverkade också i en hearing i Europaparlamentet med de ansvariga rapportörerna för regionalfond med flera och även Regionkommitténs rapportör med möjlighet att skjuta in norra Sveriges synpunkter på de framlagda förslagen från EU-kommissionen (26/9).
 - North Sweden medverkade genom en under året löpande dialog med EU:s forskningsorgan för regionala frågor, ESPON, under European Week of Regions and

Cities i Bryssel som företrädare för NSPA och glesbefolkade regioner i den av EU-kommissionen på The Square anordnade paneldiskussionen om regioner med specifika förutsättningar såsom öar, bergsområden och glesbefolkade områden med företrädare från dessa geografier samt ESPON och EU-kommissionen (10/10).

- North Sweden medverkade också som arrangörspartner och paneldeltagare i en efterföljande workshop i regi av EU:s forskningsorgan för regionala utvecklingsfrågor, ESPON, för att fördjupa diskussionen mellan olika regionala företrädare från regioner med särskilda utmaningar och det pågående forskningsprojektet i EU-kommissionen för att bidra till EU:s policys och stöd för bland annat regionerna i NSPA (10/10).
- North Sweden var aktiv del av planeringsgruppen för den nationella dialogkonferens SKL höll i tillsammans med deras paraplyorganisation i EU, CEMR, EU-kommissionen och Europaforum Norra Sverige på Folkets Hus i Stockholm, för att lyfta upp sammanhållningspolitikens betydelse även i Sverige och hur socialfonden och regionalfonden borde samspela bättre, med medverkan från SKL, EU-kommissionen i Sverige och Bryssel, såväl DG EMPL som DG REGIO, samt nationell nivå i form av ordförandena för arbetsmarknadsutskottet respektive näringsutskottet och ESF-rådet och berörda myndigheter samt från regional nivå bland annat Erik Bergkvist, Region Västerbotten, med flera (14/11).
- North Sweden har också hemåt bidragit med kunskapsuppbyggnad kring de förslag EU-kommissionen arbetat med och lagt fram för kommande programperioden och vad de betyder för regionen och hur förhandlingarna framåt ter sig, bland annat genom;
 - Återkommande så kallade "State of Play" i nyhetsbrevet och genom dialoggruppen för Regional Utveckling med flera.
 - Medverkan vid Region Västerbottens och Norrbottens konferens i Skellefteå tillsammans med SKL och deras EU-paraply CEMR inom ramen för "EU in my Region" om hur norra Sverige står sig inför kommande budgetförslag i EU (24/4).
 - Berätta om förslagen och särskilt de gränsöverskridande programmen för Pajala och Kolari årliga fullmäktigegruppsträff för året i Pajala (30/8).
 - Via länk bidra med läget i förhandlingarna för uppstart av Region Västerbottens planeringsgrupp för smart specialisering och fondprogrammering (13/12).

Under European Week of Regions and Cities bjöds Mikael Janson, NS, in för att i EU-kommissionens seminarium om regioner med särskilda utmaningar ge Northern Sparsely Populated Areas perspektiv (10/10).

Överlag har fokus i EU för nästa programperiod med sina olika fonder och program förskjutits från ett ensidigt storstadsperspektiv till att också mer omfatta glesbefolkade regioner och regioner med särskilda utmaningar. I de sammanhangen lyfts samverkan i NSPA ofta fram särskilt. NS arbete med OECD, Arktis och tillse att även norra Sveriges städer kan vara med i EU:s Smart Cities med mera har i det absolut spelat roll.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I EU-kommissionens förslag för sammanhållningspolitiken i kommande programperiod 2021—2027 finns en extra gleshetsallokering motsvarande innevarande programperiod med och det är ett bevis för att NS arbete tillsammans med NSPA och EFNS givit resultat i och med att det inte är något som är givet och inför denna programperiod var första gången som EU-kommissionen i sitt förslag lade in detta extra stöd, men på en då längre nivå än det som efter förhandlingarna blev, den enda post att i realiteten öka i en budget där allt annat drogs ned, och nu låter ligga kvar på den nivån i en budget som ytterligare krymper.
- ✓ OECD-studien har spelat en roll för diskussionen inför förslagen från EU-kommissionen och levererat argumentation för att denna gång också redan i förslaget ge utrymme för satsningar på infrastruktur och bredband som inte var fallet inför förra förhandlingen, även om det är den del som kräver fortsatt arbete för att göra det utrymmet ännu lite större med tanke på vilken betydelse det har specifikt för norra Sverige och det är tydligt att OECD ger intresse från EU-kommissionen men även Europaparlamentet och de aktiviteter som varit med ledamöterna där inför de stundande förberedelserna för kommande förhandlingar.
- ✓ Det faktum att den extra gleshetsallokeringen föreslås också till c:a 25% vara socialfond, vid sidan om regionalfondsmedel, visar att EU-kommissionen tagit till sig budskapet om vikten för norra Sverige och hela NSPA att kunna kombinera regionalt kapacitetsbyggande med också nödvändiga kompetenssatsningar, där det återstår att tillförsäkra att de medlen samlat verkligen tillfaller regionen i förhandlingarna mellan nationell nivå och EU.
- ✓ Överlag innehåller EU-kommissionens förslag många av de aspekter som NS för EFNS och NSPA lyft in i diskussionen i samspel med andra samverkansparter, såsom CPMR och ERRIN med flera, som North Sweden och dess hemmaaktörer också är aktiva i och från NS i Bryssel och hemåt strategisk samverkan för aktiviteter med övriga svenska regionkontor och olika aktörer och enheter även inom EU-kommissionen på olika nivåer.
- ✓ Överlag har den press NS bidragit till genom att mobilisera svenska regionala aktörer under tidigare år och samspela med olika initiativ på EU-arenan och tillförsäkra norra Sveriges engagemang i dessa för att sätta press på en regionalpolitik omfattande alla EU:s regioner burit frukt i att det också landade så, vilket enligt utsagor inifrån EU-kommissionen var närmare än någonsin att inte ha blivit med de budgetrestriktioner som fanns, men där det samlade trycket gav stöd för DG REGIO att kunna gå fram med sådana förslag i slutändan och därmed också det extra stödet till NSPA-regionerna kopplat till det.
- ✓ Hemmaaktörerna har kunnat hållas uppdaterade kring processerna, diskussionerna och förslagen i EU och det påtalas återkommande från EU:s aktörer att norra Sveriges företrädare är pålästa och kunniga om regionalpolitiken och dess betydelse jämfört med många andra, vilket ses som positivt för en fortsatt konstruktiv dialog, och även om det handlar om en mindre del av politiken och hemmaaktörerna som nås av all information, uppdateringar och dialog med och i EU, så har NS spelat en absolut roll för det av betydelse för EU:s intresse för norra Sverige som en region i framkant i EU.

OECD-rapporten ge stöd för Övre Norrland att utvecklas utifrån Europa 2020

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen för North Sweden är att vara en strategisk resurs för att utifrån den OECD-studie för NSPA som tagits fram, kunna bidra till att den får en betydelse för det regionala utvecklingsarbetet, både hemåt och gentemot EU, och ett redskap för att underlätta möjligheterna att komma i dialog med EU om regionens möjligheter och utmaningar. Särskilt fokus är att kunna använda studien som underlag för EU:s fortsatta stöd till norra Sverige för att nå målen inom EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 och dess efterföljare med kraven på smart specialisering som OECD-studien också lyfter fram och att EU:s framtida strategier ska vara anpassade till norra Europas specifika förutsättningar, inte minst för att möta den demografiska utmaning stora delar av Övre Norrland står med. Överlag ska North Sweden bidra till att bredda nuvarande storstadsfokus i EU till att bättre passa för regionens förutsättningar.

VERKSAMHETSPLAN:

- **OECD-studien för NSPA implementeras till gagn för Övre Norrland i EU**
 - Målsättningar:
 - Utifrån OECD-studien fortsatt kunna föra dialog med EU:s aktörer om studien och norra Europas unika potential, för strategiskt regionalt påverkansarbete gentemot EU inför nästa programperiod.
 - OECD-studien bidra till det regionala utvecklingsarbetet och ny strategisk samverkan mellan regionala aktörer och i hela NSPA till gagn för EU:s fortsatta intresse för regionen.
 - Med OECD-studien och kopplade studier såsom 2016 års OECD Regional Outlook bredda EU:s utvecklingspolicys till att ta med och anpassas till hela regionala kontexter såsom glesbefolkade områden.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden medverkade i Företagarna i Västerbottens- och Norrbottens seminarium om regionens nytta för Sverige för riksdagsledamöter i riksdagshuset med bland annat Carl Bennet, Holmen AB, och Karin Bodin, Polarbröd, samt Mikael Janson, North Sweden, för att berätta om norra Sverige i EU utifrån OECD-studien (31/1).
- NS har följt upp arbetet med OECD genom att länka till Nordiska Ministerrådets forskningsinstitut Nordregio som en möjlig aktör att bistå det fortsatta arbetet med bland annat en heldag i Bryssel mellan NSPA-kontoren och Nordregio kring OECD-studien, smart specialisering och Nordregios anknutna projekt samt en gemensam träff med ansvarig för smart specialisering på EU-kommissionen, Peter Berkowitz och Regionkommitténs ansvariga för sammanhållningspolitiken, Thomas Wobben (14/3).
- Utifrån OECD-studiens rekommendationer om ökad strategisk samverkan kring smart specialisering i NSPA har North Sweden tagit fram underlag för den diskussionen i NSPA och fört ihop det med en diskussion om en Arktisk investeringsplattform i NSPA som länkar till den arktisk processen och NS har under 2018 aktivt bistått hemmaaktörerna i att engagera sig i det arbetet med finska Lapland som projektsamordnare och kopplat till det, *se under Arktis*.
- Därtill har OECD-studien kunnat lyftas in i olika sammanhang som ett relevant underlag för argument runt utmaningar och potentialer för NSPA i EU:s framtida

regionalpolitik för att underbygga argumentationen i diskussioner om EU:s kommande och lanserade förslag för kommande programperiod.

- I samband med NSPA styrgruppsmöte i Bryssel vid ett seminarium om NSPA i Europaparlamentet, anordnades också ett möte med Chris McDonald från OECD om höll i NSPA-studien för att följa upp arbetet med den och hur kunna ta det vidare med bland annat ett möjligt uppföljningsseminarium i Paris under 2019 (19/6).

North Sweden har fortsatt ta med OECD i olika sammanhang med det intresse och den kvalitetsstämpel det ger, som att Chris McDonald, som ledde OECD-studien över NSPA, medverkade vid NSPA:s seminarium i Europaparlamentet om EU:s regionalpolitik (19/6).

Den av NS initierade OECD-studien ger intresse och på seminariet medverkade förutom Chris, här omgiven av NS praktikanter Andreas och Julia, också på injudan av North Sweden såväl Nichola de Michelis, kabinettschef hos ansvarig EU-kommissionär, som EU-parlamentets ansvariga rapportör för regionalpolitik, Constanze Krehl, samt från NSPA.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ OECD-studien, som initierades av North Sweden inom EFNS och sedermera NSPA, har haft den betydelse som var avsikten, rentav över förväntan, för dialogen med EU under arbetets gång men också i budskapen framåt i och med att den landat i slutsatser som i högsta grad är relevanta för regionens argumentation gentemot EU om att vara framstående regioner med stora potentialer, men för den skull allt för ekonomiskt beroende av råvaror och sårbara samhällen med behov av stöd och samverkan för att nå kritisk massa för att göra utmaningar till möjligheter och att för det krävs investeringar i inte minst infrastruktur och bredband, som på inget sätt varit självklart för omvärlden och där det faktum att det är OECD som säger det ger en dignitet åt budskapet.
- ✓ Trovärdigheten ligger också i att regionerna sammantaget visar sitt engagemang för att ta med OECD:s analyser och rekommendationer för det egna utvecklingsarbetet och framförallt ta det vidare i gemensamma plattformar där NS aktivt understött igångsättandet av en diskussion om gemensamma ingångar kring smart specialisering och en arktisk investeringsplattform som dels utgångspunkt för ett av syftena med studien; att också stärka det strategiska gemensamma arbetet i NSPA, dels förverkligande av EU-kommissionens uttalade önskan om mer gränsöverskridande samverkan på det viset för kommande regionalfonder i EU, se under *Smart Specialisering samt Arktis*.
- ✓ Det är också ett starkt paket som NSPA fått i den egna studien, men därtill även att OECD valde att för sin Regional Outlook 2016 fokusera på olika landsbygdsregioner med olika behov av stöd för tillväxt, som i sig bidrar till att ge underlag för att bredda bilden från det storstadfokus som annars varit och det är en idag levande diskussion i EU på ett helt annat sätt än tidigare och OECD:s roll för det, kopplat till arbetet med NSPA, ska inte underskattas i hur förslagen för kommande

regionalpolitik i EU i betydligt högre grad lyfter in de mindre urbana regionernas förutsättningar och där debatten i Europaparlamentet trycker ytterligare mer på det med hänvisning till OECD:s studier.

- ✓ Att North Sweden blir inbjudet till olika sammanhang för att ge de nordliga glesbefolkade områdenas perspektiv i utformningen av framtidens regionalpolitik i EU, är i sig en utlöpare från att arbetet med OECD satt NSPA i fokus på ett annat sätt än för många andra annars starkare regioner, också bland de som har specifika utmaningar såsom öar och bergsområden med flera, liksom att samverka inom Southern Sparsely Populated Areas sker med NSPA som förebild samtidigt som den extra allokeringen är fortsatt specifik för NSPA och det i grunden är positivt för NSPA med ett bredare intresse för regioner med olika specifika utmaningar i övrigt.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Europa 2020 bidra till strategiska arbetet med den demografiska utmaningen**
 - Målsättningar:
 - Europa 2020 genomsyra regionala strategier och aktiviteter med insikt om hur smart specialisering genom innovativt klusterbyggande i regionen samspelar med EU:s vilja att ge stöd.
 - Agera för att i EU vidmakthålla grunderna i Europa 2020-strategin för att stärka det långsiktiga regionala arbetet i linje med EU:s policys.
 - Uppmärksamma på och se till att regionens perspektiv kommer in i en uppdaterad utvecklingsstrategi i EU och för det bidra till den framtidsdebatt om EU som EU-kommissionen initierat.
 - Den demografiska utmaningen integreras i dialogen med EU om regionens behov och hur regionens forsknings- och innovationsarbete i gengäld kan bidra till att möta Europas demografiska utmaning.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden blev under European Week of Regions and Cities i Bryssel inbjudet att i ett seminarium i regi av Nordiska Ministerrådet om deras rapport "the State of the Nordic Region" företräda de regionala perspektiven i NSPA tillsammans med forskningsledaren från Nordregio och en representant från makroregionen för Alperna diskutera hur en sådan rapport och den OECD-studie som genomförts för NSPA kan användas för att bidra till bättre kunskap om regional utveckling för glesbefolkade regioner (11/10).
- North Sweden har i diskussionerna gentemot EU och i framtagandet av positioner för regionen påpekat önskemålet om en gemensam övergripande strategi för regionerna att koppla upp sig mot i sitt utvecklingsarbete baserat på Europa 2020-strategins huvudteman om en smart, hållbar och inkluderande tillväxt.
- I och med att EU-kommissionen inte kommit med något underlag för en uppdatering av Europa 2020 i förberedelsearbetet för nästa programperiod, har arbetet med att bidra med regionens specifika utmaningar kopplat till den demografiska utvecklingen och EU:s regionala tillväxtarbete skett inom ramen för framförallt OECD-studien som är ett verktyg för att lyfta in de frågorna kring kompetensförsörjning, distansöverbyggande teknik och attraktiva regioner genom smart specialisering upp i värdekedjorna för att hantera och vända negativa trender i särskilt glesbefolkade regioner inom övriga olika fokusområden.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Swedens ihärdiga inspel i olika samlingar har genererat att de skrivelser som gjorts i EFNS, NSPA, CPMR, den regionala samling som ett hundratal regioner gick samman om under ledning av Nieder-Österreich, och inte minst mellan de svenska regionerna för att få igång det nationella arbetet inför nästa programperiod som togs vidare av SKL, har kommit att lyfta behovet av en ny gemensam Europa 2020-strategi, "Europa 2030", som argument för EU:s utvecklingsarbete för att inte tappa det engagemang Europa 2020 kunnat bidra med för regional utveckling och att koppla regionerna till EU:s arbete och det finns en insikt om detta upp på högsta nivå i EU med ansatser om att utifrån hållbarhetsmålen för 2030 bygga vidare på det, dock att fokus under 2018 har varit förberedelserna för nästa programperiod.
- ✓ Förslagen från EU-kommissionen om en fortsatt partnerskapsprincip mellan EU, nationell nivå och regionerna i utformningen av kommande program, som många länder varit tveksamma till, är inte en direkt del av ett nytt Europa 2020, men väl en väg för att upprätthålla en samhandling mellan de olika nivåerna i EU som kopplar till regionernas önskan om att vara delaktiga parter i EU och inte bara via respektive land och därmed gemensamma strategier på EU-nivå i regional dialog.
- ✓ NS har därigenom överlag bidragit med att det fokuset på regionernas roll som "bärare" av EU:s legitimitet mot medborgarna och vikten av EU att koppla upp sig mot regionerna är ett grundtema i många av inspelen, för argument för en fortsatt regionalpolitik i EU som stöd för olika regioners utmaningar, inte minst de demografiska som är något stora delar av Europa idag brottas med och i förslagen till sammanhållningspolitiken finns mer fokus än tidigare på den utmaningen och i förslagen som diskuteras i Europaparlamentet ser det ut att få än mer tyngd med krav på specifika program som tar tag i detta för bland annat norra Sveriges del och det bör naturligtvis kopplas tydligare till den extra gleshetsallokeringen till regionen.

Territoriell samverkan inom Europeiska Arktis

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att Norra Sverige genom North Sweden på Brysselarenan ska vara en samarbetspartner som fortsatt för in de regionala perspektiven i EU:s Arktiska policyarbete utifrån EU:s integrerade politik för Arktis och den genomförda samrådsprocessen om EU:s investeringsprioriteringar i de egna arktiska områdena till vilka Övre Norrland hör och att EU fortsatt ser norra Sverige som en relevant partner för arktiska aktiviteter och investeringar. Överlag kan i det sammanhanget det regionala utbytet inom Barents och Nordkalotten men framförallt NSPA bidra till att i EU bibehålla ett långsiktigt engagemang för den Nordliga dimensionen med att från North Sweden upprätthålla det fokuset och ge stöd för hemmaaktörerna gentemot EU. North Sweden ska också kunna visa på Norra Sveriges strävan till regionalt inflytande och regional utveckling tillsammans med övriga nordliga regioner inom ramen för Östersjösamarbetet.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU engagerat i de regionala perspektiven för det Europeiska Arktis**
 - Målsättningar:
 - EU:s strategier för Arktis fortsatt utvecklas med fokus på tydliga regionala perspektiv och stöd för regional utveckling i Övre Norrland kopplat till fonder och program för kommande EU programperiod.

- Vidareutveckla arbetet med att med EU:s intresse för Arktis och den Norra hemisfären överlag lyfta in Övre Norrlands betydelse för EU.
- Bidra till att upprätthålla det regionala perspektivet inom EU:s Arktiska politik med NSPA som EU:s regionala centrum, med från EU utpekade investeringsprioriteringar till gagn för Övre Norrland.
- Bistå UD avseende det svenska ordförandeskapet i Barents samt agera för att det första Arktiska EU-forumet förläggs till Övre Norrland.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden, genom direktören Mikael Janson, inbjöds att moderera lanseringen av Norges nya arktiska strategi på den norska beskickningen till EU med företrädare från den norska regeringen och NSPA för att beskriva och kommentera den norska strategin kopplat till EU:s policyarbete(18/1).
- Under året har en löpande dialog förts med den svenska Arktiska Ambassadören och arktiskt ansvariga Råd på den svenska representationen till EU om den arktiska policyn och regionens intressen i samspel med nationell nivå, inklusive att få det första riktiga EU-arktiska forumet att förläggas till Övre Norrland samt kopplingen till det svenska ordförandeskapet i Barents.
- North Sweden medverkade vid lanseringen av den "Arctic Stakeholder Report" som tagits fram av EU-kommissionen utifrån den samrådsprocess NSPA i stora delar hade ledningen i under 2017, med ansvarig EU-kommissionär Karmenu Vella samt företrädare från NSPA i programmet, Nicola de Michelis hos ansvarig regionalkommissionär Corina Cretu samt samisk representation och med möjlighet för Mikael Janson från North Sweden att ge kommentarer och Sveriges Arktiska ambassadör Björn Lyrvall att fylla på med ett erbjudande om att hålla det första EU Arctic Forum i norra Sverige (19/1).
- North Sweden medverkade tillsammans med Sveriges arktiska ambassadör och företrädare från regionen och universitetet vid det seminarium om regionen i Arktis som det Virtuella EU-kontoret i Västerbotten anordnade under Västerbotten på Grand i Stockholm (6/2).
- North Sweden tillsammans med North Norway medarrangerade och lade upp programmet för det av svenska och norska utrikesdepartementen tillsammans med Barentssekretariatet anordnade seminariet med efterföljande mottagning på den svenska representationen i Bryssel, för att uppmärksamma Barentssamarbetet 25 år och med medverkan av ländernas arktiska ambassadörer, ordförandeskapen i Barents Euro-Arctic Cooperation, olika exempel på projektsamverkan, samt Europaparlamentariker och en "Talking Barents"-panel med regionala och nationella företrädare samt EU:s arktiska ambassadör Mari-Anne Coninx och för svensk del Västerbottens Landshövding Magdalena Andersson (5/6).
- Utifrån den arktiska samrådsprocessen och det som sagts i EU:s arktiska policy, anordnade EU-kommissionen en första Arctic Stakeholder Conference i Bryssel med deltagare från nationell och regional nivå inklusive urfolksföreträdare samt EU, där North Sweden medverkade i förberedelsemöten med DG MARE inför konferensen och kunde se till att Erik Bergkvist, Region Västerbotten, och Niklas Nordström, Luleå, medverkade i paneldiskussioner på scen under dagen med ansvarig EU-kommissionär Karmenu Vella samt EU:s arktiska ambassadör, Marie-Ann Coninx, som inledare och avslutare (17/9).
- Under EU-kommissionens och Europeiska Regionskommitténs European Week of Regions and Cities i Bryssel kunde North Sweden med Region Västerbotten som Lead

Partner med sitt Virtuella EU-kontor, VEUPO, för NSPA och medverkan av skotska Highlands and Islands samt danska Arctic Connect i ett fullsatt Scotland House arrangerade ett seminarium, "Sustainable development of the Arctic region to the benefit of all of Europe", med fokus på hållbar utveckling för den arktiska regionen kopplat till EU:s söd för regional utveckling (9/10);

- Alessia Clocchiatti från DG MARE och den som höll i samrådsprocessen "Arctic stakeholder conference" för EU-kommissionen som North Sweden och NSPA bidrog till under 2017, var moderator för seminariet som öppnades av Anna Petersson, direktör Region Västerbotten, och inleddes med en presentation av Jukka Teräs från Nordregio om utvecklingsförutsättningar i det nordligaste Europa och hur EU kan bidra.
 - Det följdes av en panel med Peter Sköld från Arcum vid Umeå Universitet, Lise-Lott Terp från Arctic Consensus i Norrdamark/Grönland, Päivi Ekdahl, utvecklingsdirektör i finska Lappland samt Magnus Davidsson från University of Highland and Islands, som utvecklade resonemangen i dialog med publiken.
 - Seminariet avslutades med att Arctic Cooperation, samverkan mellan EU:s olika Interregprogram för den arktiska regionen, anordnade en mottagning och delade ut sitt årliga Arctic Award till de bästa samverkansprojekten i regionen.
- North Sweden medarrangerade för tredje gången det stora Arctic Futures Symposium i Bryssel med International Polar Foundation och kunde spela in såväl tema som flera talare i det digra programmet under heldagen om "A view to the future" i Europeiska Rådets konferenslokal Concilium;
- Bland talarna via North Sweden fanns Sveriges arktiska ambassadör, Björn Lyrvall, vice rektor på UmU Dieter Müller för ett pass om kultur och entreprenörskap för att utveckla regionen samt Mårten Edberg, infrastrukturstarteg på Region Västerbotten, om infrastruktur i regionen.
 - Liksom föregående år avslutade Christian Leffler, vice generalsekreterare på EU:s utrikestjänst, EEAS, dagen och Mikael Janson från North Sweden agerade moderator för hela eventet (28/11).
 - Nytt för året var att kvällen före anordnades en arktisk kortfilmsfestival med också nordsvenska inslag, *se under Attraktiv Livsmiljö*.
- Dagen efter Arctic Futures anordnade EU:s utrikestjänst, EEAS, liksom föregående år, en heldags arktisk workshop som NS bidragit med inspel till och att företrädare från regionen fanns på plats med andra inbjudna medverkande från hela den arktiska regionen för att i olika diskussionsgrupper följa upp EU:s arktiska arbete och bidra med hur det kan utvecklas med fokus på bland annat klimatåtgärder och digital uppkoppling (29/11).
- North Sweden har utifrån OECD-studien och den arktiska samrådsprocessen med fokus på investeringsbehov i NSPA medverkat till etablerandet av en diskussion och arbete kring en arktisk investeringsplattform i NSPA med stöd från Europeiska Investeringsbanken och i det;
- medverkat vid diskussion mellan NSPA och finska utrikesministeriet med flera om företagsutveckling och finansieringsbehov i den nordligaste europeiska arktiska regionen (6/4).
 - Deltagit i och följt de möten och inhämtning av underlag som varit under den förstudie finska Lappland drivit för att lägga en grund för arbetet med en sådan fond i samspel med också EIB-kontoret i Stockholm.
 - som en uppföljning till den arktiska EU-konferensen i Bryssel med ansvarig EU-kommissionär med flera (17/9) och medverkan från norra Sverige, *se*

Arktis, blev North Sweden kontaktat av danska UD som höll på med en studie om finansiering i Arktis för att kunna berätta om det i NSPA pågående arbetet med en Arktisk Investeringsplattform och ge namn på regionala företrädare att intervjua för den danska nationella rapport som presenterades i slutet av året med bl a förslag om att inrätta en sådan Arktisk Investeringsplattform.

- Medverkat till ett möte med NSPA styrgrupp och Jyrki Katainen, vice ordföranden i EU-kommissionen med ansvar för EU:s tillväxt- och investeringspolitik inklusive den så kallade Junckerfonden, för en uppdatering av arbetet, med bland annat Nils-Olov Lindfors, Region Norrbotten, och Erik Bergkvist, Region Västerbotten (10/12).
- North Sweden medverkade i en panel om kompetensförsörjning i ett arktiskt EU-perspektiv vid den av det Arktiska Centret på Umeå Universitet för andra gången anordnade heldagskonferensen Umeå Arctic Forum, som också var ett så kallat lokalt event till det av North Sweden anordnade seminariet under European Week of Regions and Cities i Bryssel med Region Västerbotten som Lead partner (12/12).
- North Sweden kunde på EU-kommissionens högsäte Berlaymont för Erik Bergkvist, ordförande Region Västerbotten och Europaforum Norra Sverige, med flera anordna ett möte med den av EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker utnämnda särskilda rådgivaren för arktiska frågor, Jari Vilén, som fått i uppdrag att till våren 2019 ta fram en rapport om EU:s arktiska arbete och hur det kan utvecklas och för det behöver få inspel från berörda aktörer och regioner (18/12).
- Likaså har NS vid olika tillfällen suttit ned med företrädare från EU-kommissionens DG MARE med ansvar för samordningen av den arktiska policyn respektive utrikestjänsten, EEAS, som håller i det Arktiska Rådet och säkerhetspolitiken i Arktis för EU men också varit engagerat genom hela processen i de regionala utvecklingsfrågorna och NSPA:s roll för EU i Arktis, för löpande avstämningar.
- På motsvarande sätt har under året förts en löpande dialog med träffar och avstämningar med ansvariga för Arktis på DG MARE, EU-kommissionen, respektive EU:s utrikestjänst, EEAS om den arktiska policyn och specifikt att förbereda ett kommande EU-arktiskt forum i regionen i samverkan med det svenska UD.

North Sweden arrangerade även årets välbesökta NSPA-seminarium på Scotland House under European Week of Region and Cities, med det Virtuella EU-kontoret i Region Västerbotten som Lead Partner och för året fokus på hållbar utveckling i det europeiska Arktis (9/10).

Bland de medverkande fanns Peter Sköld, Umeå universitet, Jukka Teräs, Nordregio, samt från skotska Highland & Islands, finska Lapland och Arctic Consensus Norddanmark/Grönland. Moderator var Alessia Clocciatti, EU-kommissionen, som under 2017 – med NSPA – höll i EU:s arktiska samråd vars slutrapport lades fram i början av 2018.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Att EU-kommissionen och utrikestjänsten förskjutit sitt fokus till att bidra till regional utveckling i den arktiska regionen, med direkt sikte på norra Sverige och Finland, är ett resultat av det arbete North Sweden tillsammans med NSPA bedrivit och som i början av 2018 landade i den arktiska samrådsrapport med fokus på investeringar för regional utveckling och anpassade program för det ”i helt rätt tid för att påverka kommande förslag för nästa EU programperiod” som ansvarig EU-kommissionär för Arktis, Karmenu Vella, uttryckte det vid lanseringen av rapporten.
- ✓ Det är svårt att ange hur stor roll den arktiska processen spelat för de konkreta förslagen från EU-kommissionen, men att den extra gleshetsallokeringen finns kvar till EU:s specifika arktiska regioner kopplar även till de åtaganden som finns i de arktiska skrivningarna och därtill var EU-kommissionens möjlighet att till den arktiska samrådsrapporten nominera den Botniska Korridoren, som en del av EU:s strävan att koppla Europa till Arktis, nyckeln för att från EU också kunna driva på detta mot nationell svensk nivå att nominera vilka sträckor i EU som skulle förlängas i TEN-T Core Corridor Network och det var också ett konkret arbete från North Sweden gentemot ansvariga för korridorsystemet i EU att få gehör för detta, *se under Transport*.
- ✓ NS och NSPA har under året kunnat upprätthålla EU:s intresse för Arktis, såväl i kommissionen som utrikestjänsten, med utgångspunkt i de egna regionerna även om det finns krafter som vill fokusera annorlunda från inte minst olika länder och mitt i det, kan det faktum att North Sweden fick äran att moderera Norges nya nationella arktiska strategi i Bryssel ses som ett betyg på den roll och status North Sweden och NSPA etablerat för sig i diskussionerna med också bäring rakt in i EU:s stöd för att utveckla det nordligaste Europa.
- ✓ Likaså har det etablerade samarbetet med svenska UD burit frukt genom aktiv samverkan för att stärka Sveriges och norra Sveriges gemensamma position till gagn för regionen, utifrån samverkan kring aktiviteter samt därtill att påpassligt gentemot ansvarig EU-kommissionär kunna bjuda in till det EU Arctic Forum i norra Sverige, som blir det första riktiga årliga EU-arktiska forumet i den arktiska regionen, som stipuleras i EU:s arktiska policy och under året kunnat beredas mark för att verkligen bli med högnivåmedverkan från EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Övre Norrland och NSPA som väsentliga delar av EU:s Östersjöstrategi**
 - Målsättningar:
 - Norra Sverige och NSPA vara en tydlig central del av Östersjön och EU:s Östersjöstrategi till gagn för också Östersjöns nordliga, arktiska, delar.
 - Stödja samverkan inom ramen för Östersjöstrategin som en del av tillväxtarbetet i det regionala och interregionala EU-arbetet i Övre Norrland och för hela EU.

GENOMFÖRANDE:

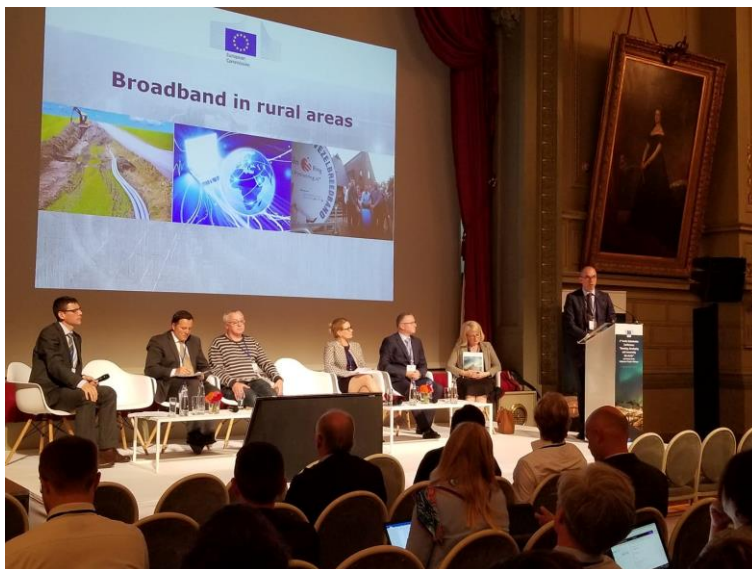
- North Sweden är fortsatt engagerat i informal Baltic Sea-nätverket, iBSG, och för att vara en strategisk partner i det regionala utbytet håller NS också i iBSG:s kassa för det årliga stora seminariet och vid det årliga årsmötet för iBSG valdes North Swedens direktör Mikael Janson därtill också till vice ordförande för iBSG (24/10).
- Årets stora iBSG-seminarium med 150 deltagare i Europaparlamentet fokuserade på ”Save the Baltic Sea for Real” om Östersjöstrategins betydelse för Östersjöns hälsa

och var en samverkan med CPMR Östersjösekretariatet och Europaparlamentets intergroup för Östersjön (5/9).

- North Sweden har också via CPMR Östersjösekretariatet följt arbetet i Östersjöfrågorna och kunnat såväl spela in norra Sveriges perspektiv som bidra med kunskap om EU:s policyarbete inom olika relevanta områden den vägen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I och med att Norrbotten och Västerbotten samfinansierar sekretariatet för CPMR Östersjökommission med placering på North Sweden sker en samverkan som gör att NS håller sig à-jour och kan spela in Övre Norrlands perspektiv och kunskap inom inte minst sammanhållningspolitiken och infrastrukturområdet till gagn för båda parter och regionens intressen, med beaktande av att det är två olika organisationer, och därmed bättre utnyttjande av de gemensamma resurserna i enlighet med NS ambition för att maximera ett effektivt arbets sätt.
- ✓ North Sweden är genom aktiv medverkan i iBSG inklusive att under året bli vice ordförande i nätverket, en partner inom Östersjöfrågorna på Brysselarenan via bland annat det årliga Östersjöseminariet i regi av iBSG med North Swedens förslag till titel "Save the Sea for Real" som tema med stort intresse i Europaparlamentet där det hölls.
- ✓ I övrigt har fokus i frågor som rör gränsöverskridande arbete inom ramen för också Östersjödimensionen legat på de framtida Interregprogrammets utformning i avvaktan på kommande översyn av även Östersjöstrategin och att följa Region Västerbottens med fleras arbete kring Clean Tech i Östersjöregionen samt den Arktiska dimensionen för att också sätta in den nordliga arktiska delen av Östersjön i ett sammanhang som även kan förskjuta fokus norrut i Östersjösamverkan.

Niklas Nordström, Luleå, företrädde norra Sverige och NSPA vid EU-kommissionens arktiska forum i Bryssel, där även Erik Bergkvist, Västerbotten, medverkade (17/9).

North Sweden har satt norra Sverige mitt i EU:s globala arktiska fokus och kan därmed också nominera regionens företrädare att ges utrymme. Det har även skapat en nationell samverkan där NS medarrangerade Sveriges och Norges 25-årsjubileum i Bryssel av Barentssamarbetet och Mikael Janson, NS, inbjöds att hålla i EU-lanseringen av Norges nya arktiska policy. Det stärker regionen i EU och ger att EU Arctic Forum 2019 förläggs till norra Sverige.

Vertikala policyområden: Fokusområden

REGIONAL UTVECKLING

Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen för North Sweden är att medverka till att regionens aktörer ska kunna dra nytta av EU:s struktur- och investeringsfonder. Därtill ska North Sweden förbereda för kommande revideringar och förberedelser för nästa programperiod, i syfte att åter tillförsäkra en sammanhållningspolitik för alla EU:s regioner med en särskild allokering för glesbefolkade nordliga områden, att fullt ut kunna användas för att möta regionens specifika utmaningar, inklusive att till EU kunna återföra de svårigheter och brister som regionens aktörer upplever med hur fonderna och programmen är utformade.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Framtida sammanhållningsfonderna stötta regionens utveckling**
 - Målsättningar:
 - De regionala fonderna inom Struktur- och Investeringsfonderna, ESIF, såsom Regionala Utvecklingsfonden, ERUF, med flera stödja de regionala prioriteringarna, inklusive infrastruktur och ICT.
 - Struktur- och investeringsfonderna samspela med andra fonder och program och territoriella instrument för mer samlat stöd till regionen.
 - Extra strukturfondsmedel till EU:s nordliga glesbefolkade områden vara en integrerad del inför beslut om kommande programperiod.

GENOMFÖRANDE:

- I och med att NSPA Forum i Storhogna, Jämtland Härjedalen, förlagts till samma dag som EU-kommissionen presenterade budgetförslaget för 2021—2027 bistod North Sweden i att få Johan Wullt från EU-kommissionen med flera att medverka för en initial dagsfärsk uppdatering för företrädarna från NSPA om bland annat inriktningen för regionalpolitiken och den extra gleshetsallokeringen till NSPA (3/5).
- North Sweden medverkade genom Svereg-nätverket, samverkan mellan de svenska regionkontoren samt SKL i Bryssel, till konferensen "Regional och lokal utveckling efter 2020" i Residence Palace i Rådbyggnaden i Bryssel för att ge förstahandsinformation till nedresta svenska regionala företrädare och mobilisera inför de stundande förhandlingarna om kommande EU-budget och sammanhållningspolitik med medverkan från olika aktörer (27/6), såsom;
 - Paulina Dejmek-Hack i EU-kommissionsordföranden Junckers kabinett, och Nicola de Michelis, kabinettschef hos Regionalkommisisonären Corina Cretu, samt företrädare från den regionala enheten, forskningsenheten samt utbildningsenheten inom EU-kommissionen,
 - nationella svenska företrädare med ansvar för budget och förhandlingar i EU och därtill ett huvudanförande av statssekreteraren Elisabeth Backteman,
 - samt paneldebatt med Europaparlamentariker från olika partigrupper och länder modererad av den tidigare ledamoten Göran Färm.
- North Sweden har fortsatt vara aktiva i det regionala nätverket Conference for Peripheral and Maritime Regions, CPMR, som Norrbotten och Västerbotten är medlemmar i, för att tillförsäkra norra Sveriges intressen i dels fokus för nätverkets

aktiviteter på EU-arenan och kunna delge dem vid olika möten och aktiviteter kopplat till EU:s sammanhållningspolitik, såsom:

- Möte med den så kallade "core group" inom CPMR med den regionala enhetens Generaldirektör Marc Lemaître om de lagda förslagen kring framtidens regionalfonder och de framlagda förslagen (25/1, 2/7).
- Möte med en av huvudrapportörerna i Europaparlamentet för EU:s budget, Jan Olbrycht, om budgeten och regionalpolitiken (4/12).
- För att skjuta in NSPA-regionernas synpunkter på EU-kommissionens förslag och få förstahandskunskap om vad det betyder för norra Sverige och övriga regioner i NSPA med vilka utmaningar för de fortsatta förhandlingarna, anordnade North Sweden ett möte med Eric Von Breska, en av "huvudarkitekterna" för regionalfonden, och hans team på DG REGIO för NSPA-kontoren (26/9).
- Utifrån att EU-kommissionen lagt sina förslag för kommande programperiod och diskussionerna och förhandlingarna inletts i Ministerrådet och Europaparlamentet har North Sweden under året haft möten med olika relevanta aktörer för att tillförsäkra norra Sveriges intressen och ofta i samspel med Mid Sweden, såsom;
 - Aleksander Gabelic, som ersatte Jens Nilsson som enda svensk i det regionala utskottet i Europaparlamentet, och med hans medarbetare om inspel kring möjligheten för norra Sverige att använda de extra gleshetsmedlen till egna prioriteringar såsom bredband och infrastruktur (5/6, 22/10, 30/11).
 - Sveriges Regionalråd till EU, Jeanette Lund, med ansvar för förhandlingarna om EU:s regionalpolitik (30/11).
 - Anders Sellström från Västerbotten som efter riksdagsvalet gick in som Europaparlamentariker för Lars Adaktusson som lämnade för riksdagen (27/11).
- North Sweden har fortsatt medverka i det regionala nätverket för de svenska regionkontoren, Svereg, kring olika aktiviteter i syfte att skapa samsyn och tryck på att från svensk sida stå upp för en sammanhållningspolitik omfattande också Sverige som North Sweden medverkade till under 2016 och 2017 för att under 2018 i dialogen också lyfta in norra Sveriges perspektiv mer specifikt vid möten såsom;
 - Gemensam så kallad "spaningslunch" respektive "spaningsfrukost" med Sveriges ambassadörer till EU, Lars Danielsson och Åsa Webber, för diskussion om bland annat budgetförhandlingarna och sammanhållningspolitiken (12/6, 22/11).
 - Frukostmöte med Elisabeth Backteman, statssekreteraren på Näringsdepartementet med ansvar för sammanhållningspolitiken, inför Ministerrådsmöte om sammanhållningspolitiken (30/11).
- NS har haft möten med dialoggruppen för Regional Utveckling med representanter från huvudmännen för att uppdatera om vad som sker med fokus på förberedelserna för och därefter de konkreta förslag som lagts fram (1/2, 13/9).
- Dialoggruppens medlemmar får därutöver också information via mail kring relevanta frågor på EU-arenan inom framförallt sammanhållningspolitiken, att också kunna förmedla vidare inom respektive organisation för eventuell vidare hantering och återkoppling och därtill de "State of Play" inom regionalpolitiken som NS återkommande skriver för att uppdatera läget.
- Inom ramen för EFNS och NSPA har North Sweden också tagit fram underlag och bidragit till positioner som underlag för arbetet gentemot EU för NS del i form av tre positioner kring kommande och föreslagna sammanhållningspolitik samt långtidsbudgeten från EFNS och två motsvarande från NSPA även kopplade till det samråd som var ute på remiss av EU-kommissionen i början av 2018 inför kommande regionalpolitiska förslag.

Utöver att North Sweden anordnar egna aktiviteter så gäller det också att finnas med i andra sammanhang och nätverk med utrymme att skjuta in norra Sveriges perspektiv, såsom möten i CPMR med centrala personer i förhandlingarna, som här Jan Olbrycht, rapportör för EU:s budget i Europaparlamentet (4/12).

Nätverket för perifera och maritima regioner, CPMR, är en stark aktör på Brysselarenan genom aktiva medlemmar där både Norr- och Västerbotten är med politiskt. NS deltar i sin tur på Brysselarenan, inte minst med aktiv medverkan under s k Core Group-möten med centrala aktörer i EU.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Fokus har varit att bygga vidare på de investeringar som gjorts under tidigare år för att inför förslagen om kommande programperiod i EU få med norra Sveriges perspektiv och det faktum att de förslagen när de lades dels riktade sig till alla EU:s regioner, vilket inte alls varit givet med trycket på att dra ned på fonderna och rikta dem enbart till de fattigaste regionerna, samt att den extra gleshetsallokeringen finns kvar på motsvarande samma nivå som nuvarande programperiod, vilket är en förhandling varje gång med många andra aktörer som önskar motsvarande sådana särskilda medel, får ses som tydliga framgångar.
- ✓ Det är också positivt att förslagen nu, till skillnad mot inför förhandlingarna för nuvarande programperiod, som också var första gången EU-kommissionen lade in den extra gleshetsallokeringen redan i sitt förslag, öppnar för att även kunna användas till infrastruktur och bredband i enlighet med budskapen från NSPA, dock att den så kallade tematiska koncentrationen med fokus på innovation och bredband innebär ett begränsat utrymme för det, som det finns anledning att agera gentemot före det att de slutgiltiga besluten fattas under kommande år.
- ✓ Därtill kan det noteras att i förslagen, så är den extra gleshetsallokeringen också till en del socialfond och inte som tidigare enkom regionalfond och det är också ett svar från EU:s sida, på regionens budskap om att i särskilt Sverige saknas de verkliga synergier mellan att bygga regional tillväxtpacitet genom ERUF på ena sidan och fylla på med nödvändiga kompetenssatsningar genom ESF på den andra för att få till ett samlat utvecklingspaket för särskilt regionerna i norra Sverige.
- ✓ Att Landsbygdsutvecklingsfonden lite grand lyfts ut från EU:s sammanhållningspolitik i förslaget är ett resultat av internt attraktivitet i EU-kommissionen och förstås av vikt att för glesbefolkade regioner som NSPA kunna samhandla mer mellan de olika utvecklingsverktygen på regional nivå och det är också budskap som tydligt har fäste i Europaparlamentet hantering av frågan utifrån de besök ansvarig rapportör gjort i bland annat Västerbotten under tidigare år, så det är ännu inte avgjort och därtill går det att se hur glesbefolkade regioners behov av stöd utöver den extra gleshetsallokeringen överlag lyfts fram i de förslag som under andra halvan av året diskuterats inför slutförhandlingarna.

- ✓ NS har också kunnat fortsätta bidra till att regionens företrädare har en hög kunskapsnivå och insikt samt medverkar i arbetet med framtidens regionalpolitik i EU och där spelar förstås nätverken för EFNS och NSPA en viktig roll, som också uppmärksammas i omvärlden, både på hemmaplan i andra regioner och nationellt samt EU, att norra Sverige med North Sweden är insatta, relevanta och konstruktiva partners för diskussionerna.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Gränsöverskridande regionalt utvecklingsarbete genom uppväxling av EU-stöd**
 - Målsättningar:
 - NS förmedla kunskap och skapa förståelse hos de regionala aktörerna för EU:s programerbjudande och hur det hänger ihop från EU:s sida.
 - NS bidra till att regionens aktörer drar nytta av ESIF som språngbräda för utveckling genom EU:s övriga fonder, program och plattformar.
 - Regionens aktörer i ökad samverkan över gränserna inom NSPA och med övriga Europa delta i av EU stödda projekt och plattformar.
 - EU uppmärksamma regionens aktiva samverkan med andra parter för gemensam utveckling i närområdet och all-europeiskt utbyte.
 - NS medverka till kunskapsuppbyggnad kring programsynergier och hinder för full utväxling av EU:s program inför framtida revideringar.

GENOMFÖRANDE:

- I och med att programperioden 2014—2020 är i drift och förberedelserna för nästa programperiod under 2018 varit i fullt fokus för NS varit att bidra till relevanta förändringar framåt avseende EU:s fonder och program och möjligheterna att använda sig av dem och samhandla mellan dem, *se under Programbevakning*.
- Efter de framlagda förslagen om kommande programperiod, har under andra halvan av 2018 mycket arbete skett i att analysera och förstå vad de förslagen innebär för norra Sverige och inte minst för samverkansdelarna i förslagen avseende en så kallad "Komponent 5" inom den territoriella samverkan, Interreg, som handlar om att ge stöd för samverkan över gränserna kring gemensam smart specialisering för att ta steget från att bara se sin egen region till att se en Europeisk värdekedja globalt;
 - Varvid North Sweden har kunnat medverka till att mejsla ut en samsyn kring att vara positiv till idén inom EFNS men se faran i att det är de regioner som redan idag är långt gångna i en sådan samverkan som i slutändan bara får del av de medlen istället för att exempelvis inom NSPA kunna bygga vidare på OECD-studiens slutsats om vikten av strategisk samverkan mellan NSPA-regionerna i gemensamma investeringsprioriteringar utifrån varje regions smart specialiseringsstrategi, att kunna föra in i förhandlingarna om detta i EU.
 - North Sweden medverkade i detta bland annat med att skjuta in norra Sveriges förutsättningar i utbyte med omgivande regioner för smart specialisering i samspel mellan städer och landsbygd avseende förslagen om det nya instrumentet vid det regionala forskningsnätverket ERRIN:s med fleras i dialog med EU-kommissionens och Europaparlamentets ansvariga för smart specialisering (18/10).
- Den andra stora frågan inom förslagen till gränsöverskridande program har varit att gränsprogram över havsområden föreslogs att försvinna och där har NS dels kunnat förklara hemåt tankarna bakom det från EU-kommissionens sida, dels fånga upp de farhågor som det givit för berörda program och aktörer om detta försvinner med den nära samverkan som idag är etablerad för stöd över exempelvis Kvarken och

Bottenviken, att ta med in i diskussionerna i EU respektive förmedla kunskap om hur berörda aktörer bäst kan agera, inklusive inom ramen för EFNS och NSPA och positionerna där som skickats till EU:s förhandlingsparter.

- Arbetet med att etablera en Arktisk Investeringsplattform i NSPA som NS agerat för och tagit del i för att engagera hemmaaktörerna är en utlöpare från såväl OCED-studien som den arktiska samrådsprocessen i EU, kopplat till insikten om EU-kommissionens intresse för att växla upp olika stödinstrument med andra finansiella lånebaserade lösningar inom ramen för den så kallade "Junckerfonden", fonden för strategiska investeringar, EFSI, och få fortsatt stöd från EU för regionens särskild behov genom att visa engagemang för att bidra till att lösa en av EU:s utmaningar som är att få spridning på EFSI-satsningen för ökade investeringar även utanför storstadsregionerna i samverkan över gränserna, *se under OECD och Arktis*.

Nils-Olov Lindfors, Norrbotten, med EU-kommissionens vice ordförande och tillväxtkommissionär Jyrkki Katainen, vid möte med NSPA och från regionen även Erik Bergkvist, Västerbotten, om en Arktisk Investeringsplattform (10/12).

North Sweden tog 2017 upp OECD:s idé om mer samverkan i NSPA kring smart specialisering. Under 2018 fördes det in i det arktiska samrådet om EU:s arktiska investeringsprioriteringar och att med Europeiska Investeringsbanken skapa en Arktisk investeringsplattform, för att växla upp EU:s stöd i regioner med stora behov men egna små resurser, vilket rönt stort intresse i EU.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Samverkan inom NSPA och den OECD-studie som NS initierade med lansering i Bryssel under 2017 har fortsatt varit tydliga manifest för EU:s aktörer om den unika samverkan som sker och i norra Europa och att det ger underlag för en fördjupad dialog och initiativ för att skapa utveckling som är av intresse för EU att stödja och det är tydligt i de aktiviteter som NS gör tillsammans med NSPA att det uppmärksammas, såsom rundabordssamtal i Europaparlamentet och aktiviteter under European Week of Regions and Cities som framgår under andra områden.
- ✓ Vad gäller förslagen om kommande Interreg så har under året diskussionen om den så kallade "Komponent 5" breddats genom medverkan från inte minst NS i olika sammanhang, från att egentligen bara sikta mot redan engagerade regioner i kring specifika klusterbyggande satsningar över gränserna, som är starka i diskussionen, till att från EU-kommissionen komplettera med att också inbegripa en särskild satsning för andra regioner som anses ligga efter i detta, men det är ett fortsatt arbete gentemot Europaparlamentet och nationell nivå att tillförsäkra att norra Sverige och NSPA, som i många delar ligger i framkant med ledande kluster och samtidigt inte fullt ut är med i olika plattformar kring detta, verkligen också kommer att kunna få del av de medlen.
- ✓ Det har också funnits ett brett motstånd mot idéerna om att ta bort gränsöverskridande program över havsgränser från många olika håll och inte minst

exempelvis CPMR där North Sweden finns med, som gör att de förslag som nu diskuteras åter har med den komponenten även om det återstår att se exakt hur det utformas i slutförhandlingarna.

- ✓ Arbetet med den Arktiska investeringsplattformen har tagit sin tid för att få till former och finansiering genom för regionalfondsmedel och därefter ett gemensamt Interregprojekt mellan ett antal NSPA-regioner, men det har renderat stor uppmärksamhet i EU och från Europeiska Investeringsbanken, EIB, som en föregångare i att i regioner som kan ha svårt att få riskvilligt kapital hitta regionala lösningar genom samverkan och även om de konkreta resultaten dröjer, så har det givit en plattform för dialog med EU om regionens specifika utmaningar överlag med nya aktörer såsom EIB, även om NS tidigare kunnat medverka till att EIB ger särskilda småföretagarlån via Norrlandsfonden och även samlat inom EFNS etablera intresse för sådan finansiering.

INNOVATIONSUNIONEN

Forskning och Innovation för Europeisk Excellens

VERKSAMHETSDIREKTIV:

***Målsättningen** är att från North Sweden bidra till att stärka universitetens och näringslivets – med flera regionala aktörers – möjligheter att påverka kommande utlysningar i nästa forsknings- och innovationsprogram efter Horizon 2020 genom att peka på de för hela EU relevanta framtidsområden som också är styrkeområden för regionens aktörer. Syftet är att medverka till ett ökat aktivt regionalt deltagande i EU:s forsknings- och innovationsprogram och en ökad medvetenhet om behovet av regional samverkan på olika plan inom och utom regionen för att få del av EU:s forsknings- och innovationsmedel, inklusive de möjligheter den plattform North Sweden medlemskap i det regionala forskningsnätverket ERRIN medför. Genom det kan regionen också påverka nästa generations ramprogram för forskning och innovation i EU.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Kommande program för forskning och innovation (FoI) i EU**
 - Målsättningar:
 - Prioriterade forsknings- och innovationsområden vid regionens universitet, forskningsinstitut, företag och offentliga aktörer vara väl synliggjorda för ökat regionalt deltagande i EU:s forskningsprogram.
 - Innovationer inom offentlig verksamhet vara väl tillgodosedda och möjliggöra deltagande i EU-plattformar för regionens aktörer.
 - SME-programmet inom EU:s forsknings- och innovationsprogram göras tillgängligt för alla SME:s inklusive regionens mikroföretag.
 - Bereda mark för att i framtida forsknings- och innovationsprogram i EU få in regionens starka forskningsområden.

GENOMFÖRANDE:

- Under året har stort fokus inom NS bevakningsområde Innovationsunionen legat på att bevaka och rapportera om de pågående förhandlingarna om det fleråriga budgetramverket MFF för kommande programperiod 2021—2027 i EU samt tillhörande regleringar.

- Ramprogrammet för forskning och innovation Horisont 2020 och för nästa programperiod föreslaget att heta Horisont Europa utgör en betydande del av EU:s budget och trots att Kommissionen annonserat att de endast avser små förändringar, finns det flera komponenter som kommer att påverka regionens aktörers tillgång till forskningsmedel och från NS har genomförts en analys av lagda förslag utifrån information via event och direktkontakt med aktörer i förhandlingarna.
- Regionens aktörer har informerats om de pågående förhandlingarna genom ordinarie dialoggruppsmöten samt i direktkontakt med de aktörer som berörs av specifika frågor.
- NS har därtill för ren informationsspridning genom hemsidan och i direktkontakt med olika aktörer informerat om program, utlysningar, policy och strategier inför den sista arbetsprogramperioden 2018—2020 för H2020 samt även på förfrågan guidat regionala aktörer till finansieringsmöjligheter för specifika behov.
- NS har bistått regionala aktörer i formuleringen av remissvar till svenska regeringen avseende EU-kommissionens förslag till förordning för sammanhållningspolitiken för perioden 2021—2027 för stycken med bäring på forskning och innovation.
- NS har fortsatt och intensifierat den löpande dialogen med regionens aktörer med intresse i EU:s program för forskning och innovation, framförallt med lärosätena men även med offentliga och privata aktörer inom och utanför NS ägarstruktur som kan tillgodogöra sig forskningsmedlen till nytta för regionens utveckling.
- NS har utforskat vägar att mer effektivt för framtiden kommunicera med regionens SME för att öka deras möjligheter att konkurrera om forskningsmedel från EU:S fonder för forskning och innovation.
- NS har samarbetat med regionens aktörer för att med ett strategiskt och långsiktigt syfte positionera regionen på Brysselarenan och för att öka möjligheterna att påverka forskningsagendan inom bland annat Rymd, Visualisering/Spel och Testbädd för Europa.
- NS har fortsatt att vid olika tillfällen spelat in de positioner som tagits fram inom EFNS och som antogs vid forumet i februari kring för regionen relevanta forskningsområden mot EU-kommissionen inför deras förslag om framtidens forskningsprogram, där positionerna NS tog fram till forumet i Sollefteå var:
 - En allmän position kring FP9 där EFNS i huvudsak delar Sveriges nationella synpunkter.
 - Uppdateringar i form av en samlad position om de tidigare positioner NS tog fram inför Horisont 2020, med relevans även för kommande forskningsprogrammet FP9/Horisont Europa, om Big Data, biobankar, processindustriell automation, skogen och bioekonomi/energi, smart cities/smart regions, vindkraft och urfolksforskning.
 - Nya positioner kring aktivt och hälsosamt åldrande i Europas glesbygdsregioner, livsmedelsproduktion i och export från Europas glesbygdsregioner samt internationell samverkan inom ramen för prioriteringar i den arktiska regionen.
 - Inspel till position kring sammahållningspolitiken där delar har fokus på hur sammahållningspolitiken kan/bör bidra till regionens kapacitetsbyggande för att öka deltagandet på EU-arenan för forskning och innovation.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Innovationstjänsten stod utan medarbetare under en del av året på grund av sjukdom och rekrytering och det har givetvis påverkat arbetet, men på det hela taget har bevakning och dialog med aktörerna kunnat upprätthållas i avvaktan på att

under hösten åter kunna intensivifiera arbetet och återetablera kontakter och ett strategiskt arbete med sikte på påverkan och stöd avseende EU:s forskningsstöd för nästa programperiod.

- ✓ North Sweden har kunnat skriva fram ett antal relevanta forskningspositioner för EFNS av vikt för regionens ställning och möjlighet att få del av EU:s framtida forskningsmedel, som också kunnat spelas in på EU-arenan och gentemot svensk nationell nivå och fått uppmärksamhet från berörda aktörer inklusive VINNOVA.
- ✓ Det påbörjade arbetet med att formalisera arbetet med att underlätta för regionens aktörer att påverka EU:s forskningsagenda på relevanta områden har kunnat tas vidare för att i slutet av 2018 leda in i en aktiv samhandling på Brysselarenan inom några utvalda områden att börja med.
- ✓ North Sweden har kunnat informera hemåt kring de förslag som lagts fram av särskild vikt för regionens olika aktörer att förhålla sig till, såväl inom forskningsvärlden som inte minst övriga andra regionala aktörer som är allt viktigare att kunna engagera för att få del av EU:s forskningsmedel med sikte på att skapa utveckling och innovation.

Smart specialisering genom kreativa kluster och digitala agendan

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden genom att lyfta fram de ledande innovationskluster och forskningsmiljöer av excellence som finns i regionen, ska verka för en förståelse i EU om att regional innovationsförmåga genom smart specialisering i konkurrenskraftiga kluster med spetskompetens är giltigt och av vikt att stödja från EU:s sida även för regioner som Övre Norrland. Rentav att NSPA i sin helhet kan vara föregångare och testbädd för innovationer för hela EU, inte minst genom det NSPA-baserade konsortiet inom EIP:n Smart Cities, samt kopplat till EU:s digitala agenda och nya ICT-lösningar och hemvist för exempelvis datacenteretableringar inom ramen för EU:s molnstrategi för IT och överlag behov av energi- och klimatsmarta lösningar på många olika områden.

VERKSAMHETSPLAN:

- **European Innovation Partnership (EIP) inom Smart Cities för en Smart Region**
 - Målsättningar:
 - Få regionens aktörer inom forskning och innovation att se mervärde och potential i Europeisk samverkan i en EIP och ta aktiv del i det.
 - Kunna visa på regionala testbäddar för utveckling av nya lösningar inom energi, ICT och transport till gagn för hela Europa.
 - Etablera norra Sverige som en smart region i framkant och ett exempel för Europa också för smart stadsutveckling.
 - EIP:n användas som en plattform för utvidgad samverkan mellan regionens innovationscentra och Europeiska aktörer.

GENOMFÖRANDE:

- Efter personalförändringarna på NS kontor har kontakterna med ERRINS arbetsbetsgrupper och ledning förnyats, bland annat inom Smart Cities Arbetsgruppen, för fortsatt starka relationer inför inte minst uppstart och genomförande av kommande innovations- och forskningsprogram och plattformar för nästa EU budgetperiod.

- NS har initierat en diskussion inom kontoret och med aktörer i regionen inom olika kluster och områden, såsom företrädare som arbetar med spelindustrin, distansöverbyggande teknik på LTU med flera, för att på EU-arenan kunna lyfta fram regionens unika möjliga testbäddar utifrån att finnas i en extrem miljö med samtidigt stora tillgångar att kunna skapa intresse för i EU och för det under kommande år göra aktiviteter kring detta på Brysselarenan.
- North Sweden blev, utifrån medverkan i olika EU-diskussioner om smarta regioner och innovation i glesbefolkade miljöer, inbjuden att medverka vid en stor konferens i Frankfurt anordnad av forskningsinstitutet Fraunhofer för att berätta om norra Sveriges relativt framgångsrika innovationsarbete i dialog med andra EU-regioner med olika specifika utmaningar såsom från forna Östeuropa, som sedermera även publicerades i bokform med perspektiv för framgångsrikt arbete (28/3).
- Under året har också personalförändringarna på Innovationstjänsten gjort att EIP:ns smart cities som NSPA är med i för NS del inte prioriterats, men för hösten återuppstartat en dialog kring det för att också bredda deltagandet från regionens sida, utöver att Umeå i ett EIP är en så kallade Light House smart city, med samtal med städer som bland annat Skellefteå och Kiruna för att se möjligheter och intresse.
- North Sweden följde och var med vid Umeås presentation i Bryssel under European Week of Regions and Cities av sin ansökan om att bli EU:s innovationshuvudstad, iCapital 2019, för vilket man kom till final som en av sex städer och enda svensk företrädare, endast slagen av Aten i slutändan (10/10).

Anna Olofsson presenterar Umeås kandidatur som finalist till europeisk innovationshuvudstad, iCapital, för urvaljuryn i Bryssel, i slutändan endast slaget av Aten (10/10).

Att Umeå är utsedd till en ledarstad i EU:s innovationspartnerskap Smart Cities och tog sig till final i iCapital är exempel på de kvaliteter som finns i regionen av intresse för EU. Det är ett eget arbete, men möjliggjort av att NS genom NSPA kunnat öppna för mindre städers medverkan. På samma sätt är NSPA grunden för initiativ som "Arctic Five", där regionens universitet stärker sin konkurrenskraft genom samverkan över gränserna i NSPA-området.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Regionens har uppdaterats om möjligheterna till projektfinansiering och engagemang inom EIP Smart Cities löpande via NS hemsida och ordinarie nyhetsförmedling och fler städer och aktörer har kommit in i dialogen om Smart Cities och ställningstaganden om möjligheter och intresse av att se möjligheterna i den plattformen för sitt eget utvecklingsarbete utifrån att NS tidigare bland annat initierat det som idag är Kiruna Sustainability Center för deras stadsomvandling.
- ✓ Umeå Kommun kan utnyttja det faktum att de utsetts till en Lighthouse city inom Smart Cities, tillika finalist till Innovationshuvudstad (iCapital), som är ett arbete de driver men North Sweden kunnat bidra till medverkan på EU-arenan att bygga vidare på, möjliggjort av tidigare arbete från NS vid etablerandet av smart cities-

konceptet i EU och fortsatt arbete för att lyfta fram regionens unika potential som "Testbädd för Europa" som slagit an tonen för EU:s ökande fokus på testbäddsperspektiven i hela innovationsarbetet.

- ✓ Det kan överlag noteras att EU-kommissionen aktivt idag söker samverkanspartner i mindre och medelstora städer och riktar utlysningar inom även Smart Cities åt det hållet, utifrån en insikt om de större möjligheter som finns att kunna använda städer i den storleken som testbäddar för nya lösningar, vilket är ett tecken på det arbete som bland annat NS bidragit med för att ta bort gränserna om att det bara från början var tänkt för städer över 250 000 invånare och efter det en fortsatt aktiv och även direkt dialog med EU-kommissionen från NS sida för att stärka de perspektiven.

VERKSAMHETSPLAN:

- **ICT-baserade lösningar och plattformar inom Digitala Agendan**
 - Målsättningar:
 - Regionen kunna visa på övergripande strategier som ett ledande område avseende ICT och den digitala agendan inom EU.
 - Utifrån intresset i EU för molnstrategier och energismarta lösningar bidra till ökad medvetenhet i EU om potentialen för datacenter och motsvarande i Övre Norrland.
 - Norra Sverige och NSPA kunna etablera sig som en testbädd och föregångare inom e-lösningar för hela EU.

GENOMFÖRANDE:

- Som ett led i arbetet att föra fram regionens unika möjligheter till smart innovationssystem och en "testbädd för hela Europa" har NS inlett ett arbete med att mobilisera regionens aktörer och att kartlägga befintlig infrastruktur och potential med tyngdpunkten på att definiera de projekt/miljöer/infrastrukturer som utnyttjar de arktiska och glesbefolkade egenskaper i verksamheten, vilket utgör en unik plattform gentemot arbetet på Brysselarenan.
- NS har fortsatt följa arbetet med serverhallsetableringar i regionen för att finnas till hands för EU-kopplingen och haft löpande dialog med CDT med flera på LTU både i Bryssel och på hemmaplan, för att hitta former för att gentemot EU kunna stärka det arbetet.
- NS har under året bevakat och rapporterat om de prioriteringar och finansieringsmöjligheter som kommer att finnas i European Digital Program som introduceras med den nya fleråriga budgetperioden för att bereda mark för sådana regionala investeringar.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Regionens resurser inom testbäddar har nu kartlagts och utgör grund för att formulera regionens styrkor som attraktiv för finansiering och utveckling av regionen som en testbädd för Europa att kunna ta vidare gentemot EU.
- ✓ North Sweden har i olika sammanhang kunnat bidra till att gentemot relevanta aktörer i EU föra fram vikten av att i EU kopplat till den befintliga molnstrategin också ha en datacenterstrategi för den fysiska infrastruktur som krävs och på motsvarande sätt avseende klimatstrategierna kopplat till elbilsinvesteringar, så att det byggs ut på ett hållbart sätt i Europa, och därigenom kunna bereda mark för ett mer strategiskt sådant arbete och redan det att kommissionären med ansvar för Energiunionen efter besök i regionen lanserat sådana tankar kring batteriproduktion genom en "Batteriallians" i EU från EU-kommissionens sida är steg i den riktningen.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Programsynergier och Smart Specialiseringsstrategier (S³)**
 - Målsättningar:
 - Regionen etablera strategi för satsningar inom excellenta FoI-miljöer med stöd från EU:s olika instrument och kombinationer av dem.
 - Regionen tillämpa S3 för att med stöd av EU stärka tillväxtområden och strategiska kluster i samverkan med akademi, industri och SME:s.
 - Utökad innovationsutbyte över gränserna och utifrån OECD-studien i dialog med EU etablera smart specialisering i samspel med hela NSPA.

GENOMFÖRANDE:

- NS deltog i den av Tillväxtverket och Region Norrbotten anordnade nationella konferensen om smart specialisering S3-konferens i Luleå (31/1).
- NS har följt och informerat om planeringen av H2020 programperioden för 2018-2020 inom bland annat NS dialoggrupp inom FoI och strategiska diskussioner med fokus på synergier mellan strukturfonderna och H2020 för regional kapacitetsuppbyggnad med sikte på nästa programperiod, som kommer att lägga ett ökat fokus på regionernas prestationer inom Smarta specialiseringsstrategier.
- Under året har NS samarbetat med övriga svenska regionkontor inom Svereg för informationsutbyte och effektiv bevakning av policyutvecklingen inom smart specialisering, vilket har möjliggjort för regionens aktörer att nyttja erfarenheter från de svenska regioner som kommit längre i utvecklingen av sina S3 strategier och som är mer engagerade i de tematiska S3-plattformarna som ser ut att få större betydelse för tillgången till finansiering av regionala innovationsprojekt.
- Det under 2017 påbörjade arbetet med en S3-plattform inom NSPA, som North Sweden initierade, har under 2018 stått tillbaka för arbetet med den Arktiska Investeringsplattform som lyftes fram utifrån den arktiska processen i EU och för NSPA också kopplar till smart specialisering utifrån de investeringsprioriteringar som såväl OECD-studien som den arktiska samrådsrapporten och arbetet med investeringsplattformen lyfter fram i enlighet med North Swedens framtagna underlag för diskussionen i NSPA-nätverket, *se under OECD och Arktis*.
- Under året har samverkan mellan de lärosätena inom EFNS-geografin understötts från North Sweden genom att under Europaforum i Skellefteå anordna ett gemensamt seminarium om samverkan mellan universiteten och EFNS för att stärka arbetet gentemot EU, till det kommer det nu etablerade samarbetet mellan de fem nordligaste lärosätena inom NSPA, "Arctic Five", som kopplar till NS och NSPA:s arbete inom ramen för EU:s arktiska policy och även OECD-studien med sin betoning på ökad innovationssamverkan i NSPA för att bygga kritisk massa att matcha aktörerna i övriga Europa och globalt, i en process som NS understött och bidragit till att via NSPA lyfta fram vikten av att ta vidare.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ OECD-studien har givit underlag för vidgade diskussioner om Smart Specialisering i regionerna och lite av ett förnyat engagemang för det i linje med de tydliga budskapen från EU om att det kommer att vara en grundsten för kommande regionalpolitiska program i EU, inklusive en strävan om gränsöverskridande samverkan runt det som ligger i linje med NS framtagande av underlag för att starta en sådan process i NSPA med stöd från EU för det.

- ✓ Regionens aktörer har via NS fått tidig information om S3 under kommande programperiod vilket möjliggör för dem att inta bästa möjliga position i förberedelserna inför kommande programperiod.
- ✓ Genom positionerna i EFNS och träffar med regionens olika aktörer inklusive de offentliga företrädarna, diskuterar de regionala politiska aktörerna forskningsfrågorna i relation till EU mer konkret och det bidrar även på hemmaplan till en mer strukturerad gränsöverskridande samverkan mellan Regioner, Landsting och Universitet i linje med kraven i H2020.
- ✓ Den ökande strategiska samverkan mellan politiken i Europaforum Norra Sverige för mer kraft och samhandling såväl regionalt som gentemot EU:s prioriteringar samt samverkan i Arctic Five mellan Universitetet i norra Sverige, Finland och Norge, är tydliga avstamp från det arbete North Sweden bedrivit inom EFNS respektive NSPA för att stärka regionens samlade förmåga och kapacitet inklusive på forskningssidan och det har under 2018 kunnat tas vidare och stärkas av berörda aktörer.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Ledande regionala innovationsmiljöer och kluster sammanlänkade på EU-nivå**
 - Målsättningar:
 - Ökande medverkan från regionens aktörer i EU:s olika plattformar för kunskapsutbyte och gemensam innovationskraft, såsom olika EIP.
 - Starka FoI-miljöer i regionen som på EU-nivå också är delaktiga inom relevanta Knowledge and Innovation Communities (KIC).
 - Regionens Biokluster delaktiga i EU:s innovationsprocesser inom bioekonomin.
 - Stärkt rymdkluster i Kiruna med synergier till andra FoI-områden och uppmärksammas som strategisk resurs för EU.
 - Övre Norrlands potential som testbädd för fullskalig vindkraft i kallt klimat kunna utvecklas med stöd från EU.

GENOMFÖRANDE:

- NS har under perioden stöttat företrädare för regionens befintliga innovationsmiljöer och klusterbildningarna med policybevakning från Brysselarenan med tyngdpunkt på förhandlingarna om långtidsbudgeten utifrån att flera av regionens initiativ idag drivs med EU-finansiering och därmed är utgången av budgetförhandlingen av vikt för möjligheterna till fortsatt finansiering, såsom för t ex KIC Raw materials som koordineras från regionen.
- NS har under året stöttat en grupp kommuner från regionen och deras företrädare i deras arbete att positionera Norra Sveriges spelindustri på Brysselarenan där NS bistod genom att kartlägga nyckelaktörer i form av bland annat konkurrerande regioner, beslutsfattare och finansieringsmöjligheter.
- Rymden har under 2018 vuxit av intresse för NS ägare genom ökad ambition från hemmaaktörerna så väl som ökat engagemang och finansieringsmöjligheter och NS har tidigare lyft fram rymdfrågorna som en möjlighet för norra Sverige i EU med besök på Esrange och under 2017, på initiativ av LTU, dialog om ökad samverkan som under 2018 följts upp med;
 - att NS stöttar genom löpande policybevakning och rapportering hemåt med information som kan bli avgörande för tillgången till EU- finansiering under kommande programperiod.
 - att det därtill under året inleddes ett mer systematiskt påverkansarbete och samverkan med regionens aktörer på området.

- ett led i det var att det arrangerades en besöksresa för en delegation från Luleå Tekniska Universitets (LTU) ledningsgrupp på temat rymd där NS deltog så väl i planeringen som under besöket.
- NS har lett arbetet att för EFNS räkning utveckla en position angående regionens Rymdverksamhet som kommer att antas i början av 2019.
- Därtill har NS gett stöd och följt arbetet och fört dialog med regionens olika engagemang i European Innovation Partnership såsom EIP Smart Cities och EIP Aktivt och hälsosamt åldrande samt EIP Råvaror, *se under Smart Cities, Hälsa och Råvaror.*
- North Sweden har också arbetat med regionens biokluster inom ramen för förnyelsebara bränslen och skogsråvara för biomassa inom ramen för EU:s klimat- och energistrategier, *se under Skog.*

North Sweden har påbörjat en strategisk dialog med universiteten för att etablera "piloter" inom starka forskningsfält såsom rymdområdet, där ledningen för Luleå Tekniska Universitet besökte Bryssel för att träffa relevanta aktörer (12-13/6)

Gruppen, med rektor i spetsen, träffade olika forskningsaktörer i EU i syfte att bygga sina strategier på rymdområdet och överlag nå mer EU-finansiering. För att nå långsiktig framgång i EU:s forskningsprogram krävs samhandling mellan vad universitetet vill, vad forskarna kan och gör samt att det är en regional prioritering. Rymdområdet är en sådan "pilot" framåt för NS del.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS aktörer är uppdaterade och har tillgång till information om möjligheten till deltagande och finansiering för innovationsmiljöer och kluster under kommande programperiod.
- ✓ North Sweden har etablerat kontakter med regionens rymdkluster med tyngdpunkt i Kiruna men som även omfattar fler delar av regionen såsom LTU i samspel med nationella rymdaktörer med flera, för att kunna ge stöd och bygga samhandling gentemot EU som en "pilot" för att etablera synlighet och stöd till regionens starka kluster i EU genom tydliga samlade målbilder hos den regionala politiken, forskningsaktörerna och rymdverksamheten som sådan på Esrange inför kommande uppväxling i EU av rymdfokus och bearbetning av Brysselaktörer för det.
- ✓ Kommande forskningsprogram aviserar utveckling av vindkraft i också kallt klimat enligt de besked NS kunde få under 2017 utifrån den position som togs fram i EFNS om detta.
- ✓ Spelindustrin är exempel på nya regionala klusterbildningar kopplat till kreativa näringar som behöver stärkas och under 2018 har NS kunnat börja samla kunskap och kraft för relevant samverkan kopplat till potentialerna på EU-nivå.

INRE MARKNAD

Transport och infrastruktur för regionalt sammanlänkat Europa

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden aktivt ska medverka till att Botniska korridoren med Luleå hamn tillsammans med Northern Axis förblir del av CEF, finansieringsmekanismen för TEN-T, och för det medverka till att Botniska Korridoren och de öst-västliga stråken Malmbanan och Haparandbanans samt övriga stamnätsobjekt i alla transportslag kan bli en fullvärdig stamnätskorridor i ScanMed. North Sweden ska gentemot EU kunna visa på vikten av att knyta ihop Europas nordliga delar, exempelvis genom att inom ramen för EU:s TEN-T och arktiska politik introducera begreppet den "Arktiska Triangeln" och utifrån Östersjöstrategins målsättningar visa på behovet av en fungerande färjetrafik över Kvarken och andra tvärförbindelser. North Sweden ska arbeta för att regionen tar del av och ansöker om finansiering som TEN-T/CEF och andra EU-finansieringsinstrument samt i EU synliggöra dessa ansökningar och etablerandet av sammanlänkade så kallade gröna korridorer inkluderande Övre Norrland.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Botniska korridoren (BK) med Norrbotniabanan (NBB) och Northern Axis (NA)**
 - Målsättningar:
 - Övre Norrlands intressen säkerställas inom stamnätet för TEN-T för tillgängligt stöd från EU till norra Sveriges infrastruktur.
 - Botniska Korridoren – Botniabanan, Norrbotniabanan, Malmbanan, Haparandabanan – med Luleå hamn förblir del av CEF och TEN-T Core Network och vara fortsatt tydliga objekt berättigade till stöd från EU:s fond för infrastruktursatsningar, Connecting Europe Facility (CEF).
 - BK ska i kommande programperiod post-2020 kunna bli en fullvärdig EU stamnätskorridor genom att integreras som en förlängning av den befintliga stamnätskorridoren Skandinavien-Medelhavet (ScanMed).
 - BK i sin tur etableras som en prioriterad integrerad del i ScanMed genom att etablera en "Arktisk Triangel" i Övre Norrland från Europa mot Norge respektive Finland.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har agerat för att EU:s institutioner, framför allt EU-kommissionen och Europaparlamentet, uppmärksammat Övre Norrlands behov av tillförlitlig transportinfrastruktur genom stamnätet samt vikten av att knyta samman Europas nordliga områden mot världen:
 - NS bedrev under första halvåret en kraftsamling och påverkansarbete för att gentemot EU och i regionen uppmärksamma vikten av en förlängning av EU:s stamnätskorridor Skandinavien-Medelhavet, ScanMed, norrut, vilket möjliggörs inom ramen för pågående revidering av förordningen för EU:s finansieringsinstrument för infrastruktur, Connecting Europe Facility, CEF.
 - NS förde en fortsatt dialog med samordnaren för ScanMed-korridoren, Pat Cox, som på ett mycket tidigt stadium insåg behovet, fördelar och möjligheter av förbättrade och närmare kopplingar av TEN-T-systemet till det europeiska Arktis.
 - NS förde löpande dialog med EU-kommissionens DG MOVE och även transportråden på Sveriges ständiga representation för att säkerställa att

- regionens intressen tillvaratas, främst i utformande av den nya CEF-förordningen för budgetperioden 2021—2027, i revideringsprocessen för uppdatering av förordningen för TEN-T, samt i förhandlingarna om EU:s budget.
- NS förde särskilt i dialogen med EU-kommissionen fram råvarutransporternas vikt, som är grunden för EU:s intresse att investera i transportkapacitet i norr.
 - NS har gentemot hemmaplan fortsatt samla aktörerna för vikten av att i diskussionerna med den nationella nivån lägga en grund för att åstadkomma en förlängning av ScanMed, avseende behovet av att från regeringen gentemot EU få ställningstaganden till stöd för det, där NS kontakter med och ställningstaganden från EU:s sida, gav stöd åt de regionala aktörerna gentemot nationell nivå.
- NS har påtalat samt uppmärksammat EU:s institutioner, framförallt EU-kommissionen och även Europaparlamentet, på Övre Norrlands behov, utmaningar och möjligheter av tillförlitlig transportinfrastruktur till gagn för hela Europa såsom försett dem med underlag i form av politiska positionspapper, analyser, scenarier och trender, behov och utmaningar samt möjligheter i Övre Norrlands infrastruktur.
- NS tog för det initiativ till underlag för sådana ställningstaganden i EFNS att kunna delge EU:s institutioner och andra aktörer i EU inklusive de svenska förhandlingarna:
- Dels en position om EU:s transportpolitik i TEN-T och CEF där argument fördes fram för en förlängning av stomnätskorridoren ScanMed till Narvik i Norge och till gränspassagen Haparanda-Tornio för att säkerställa stomnätsstatus för redan definierade objekt i CEF, och därmed fortsatt EU-finansiering.
 - Dels en position avseende kommande TEN-T revidering för att fördjupa EFNS syn på hur TEN-T-systemet bör utvecklas utifrån de behov och förutsättningar som finns inom EFNS och att TEN-T bör generellt utvecklas till att omfatta viktiga delar av vårt transportsystem vilka idag inte uppfyller kriterierna för att vara del i systemet och möjligheter att ge stöd till detta även i EU:s strukturfonder.
- I positionerna och inom EFNS och till transportaktörerna i regionen har NS också lyft behovet av att formulera en regional "berättelse" om vikten av att investera i norra Europa för utvecklingen av TEN-T systemet för kommande positioner, förslag och revideringar och förhandlingar på EU-arenan men även nationellt.
- NS och Handelskammaren Norrbotten träffade företrädare för Arktis och EU:s externa relationer på EU-kommissionens DG MOVE med diskussion om EU:s transportpolitik kopplat till utmaningarna i unionen däribland relationer och sammankopplingar till Ryssland och Kina, samt långtidsbudgeten, och Handelskammaren belyste sina olika medlemsföretags situation och behov (22/1).
- NS förde dialog med regionen samt deltog på inbjudan av Länsstyrelsen Västerbotten, på möten i Skellefteå för Barents Euro-Arctic Pan-European Transport Area, BEATA, som hålls av Näringsdepartementet inom ramen för det svenska ordförandeskapet för Barents 2018—2019, om pågående arbete för det svenska ordförandeskapet däribland uppdatering av Joint Transport Barents Plan (13/3).
- NS medverkade genom Mona Mansour på seminariet "Finskt-svenskt samarbete i Norr" anordnat av Luleå kommun i samarbete med Uleåborg och Finlands ambassad i Stockholm, där eventet hölls med medverkan från olika aktörer och Niklas Nordström, Kommunstyrelsens ordförande i Luleå, som moderator (16/4):
- Mikael Antell, Chargé d'affaires, Finlands Ambassad, Anders Ahnlid, Sveriges ambassadör i Helsingfors m fl nyckelpersoner från politik och akademi i samtal om vad är gjort, vad som pågår och vilka förbättringar kan göras.
 - Mona Mansour gav en statusuppdatering om pågående förhandling om EU:s långtidsbudget och revidering av CEF och TEN-T, samt om EU:s transportpolitik

- med betoning på betydelsen av samarbete inom och mellan regionerna och i Bryssel för politikutveckling på EU-nivån utifrån de nordliga områdena.
- NS deltog på TEN-T Days i Ljubljana, Slovenien, EU-kommissionens DG MOVE stora årliga sammankomst för diskussioner om utveckling av EU:s transportpolitik i TEN-T systemet med fler än 2300 transportexperter och beslutsfattare (25-27/4):
 - däribland fyra EU-kommissionärer och 26 ministrar, från Sverige Mattias Landgren, statssekreterare hos infrastrukturminister Tomas Eneroth, med fokus på smart, hållbar och säker rörlighet i transeuropeiska transportnätet TEN-T,
 - möten i regi av TEN-T:s nio stamnätkorridorer under ledning av respektive europeisk samordnare där Erik Bergkvist, Regionråd Region Västerbotten, medverkade genom NS försorg på mötet för ScanMed, den korridor som når Sverige men stannar i Stockholm och Erik lyfte vikten av CEF för att sammanbinda Europa genom en ScanMed-förlängning för transportsystemet i norra Sverige.
 - unika möjligheter att träffa branschfolk från hela EU för nätverkande och konstruktiva samtal med nyckelpersoner från EU och nationell nivå om utveckling av transportsystemet i norr utifrån ett TEN-T/CEF perspektiv.
 - NS tillsammans med EU-kommissionens DG MOVE medverkade på möte med Västerbottens regionledning under dess besök i Bryssel, med presentation och diskussion om NS aktiviteter, EU:s transportpolitik och aktuella frågor som ligger på bordet och då främst EU-kommissionens förslag från den 6 juni om att förlänga ScanMed-korridoren till norra Sverige, dess innebörd, implikationer och positiva nytta för norra Sverige och vår region (22/6).
 - NS tog initiativ, mot bakgrund av EU-kommissionens förslag den 6 juni om att förlänga ScanMed-korridoren, till framtagande av ett positionspapper som sedermera förbereddes i nära samarbete med EFNS tjänstemän i Infragruppen där EU-kommissionens besked om förlängning av ScanMed till norra Sverige välkomnades som sedan kommunicerades till aktörerna i EU men även nationellt.
 - NS deltog på invigningsceremonin och första spadtaget för Norrbottenbanan som togs av statsminister Stefan Löfven med medverkan av infrastrukturminister Tomas Eneroth och Trafikverkets GD Lena Erixon, samt politiska företrädare för regionen med stor medial uppmärksamhet inklusive NS arbete som lyftes fram (23/8).

När framgångsbeskedet från EU kom om att föreslå en förlängning av stamnätkorridoren ScanMed norrut, satte arbetet igång direkt för att säkra beslut om det genom bl a ett rundabordssamtal i Bryssel (11/10).

På mötet tillsammans med North Norway och East & North Finland modererat av Mona Mansour, NS, deltog från EU korridorsamordnaren Pat Cox rådgivare Martin Zeitler samt EU-parlamentets transportrapportör Marian Jean Marinescu. Med fanns även ländernas transportråd till EU. Anders Öberg, Norrbotten, Anna Kostet, Pajala, och Henrik Vuorinen, Luleå Hamn, gav norra Sveriges perspektiv.

- NS arbete under andra halvåret, efter att EU-kommissionen lagt fram sina för norra Sverige positiva förslag, inriktades fortsatt på att synliggöra regionens intressen i CEF och TEN-T processerna vilket bedrevs i nära samarbete med infrastrukturtjänstemän och andra regionala företrädare samt andra olika parter.
- NS inledde under 2018 arbetet med att bygga allianser längs ScanMed-korridoren och tog för initiativ till att, tillsammans med tjänstemän från NS dialoggrupp Transportpolitik inklusive NBB, genomföra studiebesök längs ScanMeds södra del, i syfte att bekanta sig med aktörerna längs ScanMed-korridoren, utbyta erfarenheter och bygga allianser inför det förestående arbetet kring förhandlingarna om CEF, och även utveckling av samarbeten med regioner med likartade förutsättningar i att ligga avlägset med långa avstånd i de södra delarna av ScanMed, med besök (29/9-4/10):
 - Brenner Base-tunneln i Fortezza samt hamn och flygplats på Sicilien i Italien.
 - Transportministeriet, hamn, flygplats och motorvägsprojekt i Valetta på Malta.
- NS har genomfört och medverkat på en rad olika aktiviteter (rundabordssamtal, seminarier, träffar mm i Bryssel och på andra håll EU) och då tillsett att Övre Norrland genom även NBB, Barentsregionen/BEATA, NA samt BK är representerade och göra EU uppmärksammat på norra Sveriges och övriga norra Skandinavien prioriterade stråk och även andra stråk och flaskhalsar i transportsystemet i regionen, exempelvis behovet av järnväg mellan Kolari i Finland och Svappavaara i Sverige via en så kallad Barentskorridor.
- NS deltog på Transportrådets lunchmöten på Sveriges EU-representation, som hålls för svenskar i Bryssel inför transportministrarnas rådsmöten för information om Sveriges ståndpunkter samt utbyte om aktuella frågor.
- NS anordnade, i samarbete med North Norway European Office och East & North Finland EU Office, ett "Rundabordssamtal om CEF och TEN-T från ett Arktiskt perspektiv" för diskussioner med EU:s institutioner om prioriterade infrastrukturinvesteringar i den europeiska Arktis på kort- och lång sikt, CEF:s roll för genomförande av nätverket samt utveckling av TEN-T systemet (11/10):
 - Dialogen samlade nyckelpersoner från EU och från lokal, regional och nationell nivå samt industrin i norra delarna av Sverige, Norge och Finland, däribland Martin Zeitler, EU-kommissionen DG MOVE, Marian Jean Marinescu, ledamot och CEF-rapportör i Transportutskottet i Europaparlamentet.
 - Från regionen deltog Anders Öberg, Regionråd Region Norrbotten, som lyfte fram behoven av fungerande och robusta transportlösningar och industrins beroende av snabba och tillförlitliga anslutningar och Anna Kostet, Kommunalråd Pajala kommun, som lyfte fram behovet av Barentskorridoren en ny järnvägskorridor mellan Kaunisvaara och Svappavaara där den ansluter till Malmbanan.
 - Medverkade gjorde också Henrik Vuorinen, Vd Luleå hamn, och Ragnar Krogstad, Marknadsdirektör Narviks hamn, som lyfte fram hamnarnas perspektiv.
 - Övriga medverkande och deltagare var transportråden på Sveriges ständiga representation EU och Finlands ständiga representation i EU, ledamot i Finansutskottet Stortinget, Region Västerbotten, Region Norrbotten, Länsstyrelsen Norrbotten, Norrbottens Handelskammare med flera och North Sweden genom Mona Mansour som modererade rundabordssamtalet.
- North Sweden bjöd in Frederic Versini, Vice enhetschef på TEN-T enheten på EU-kommissionens DG MOVE, till Luleå i samband med Logistikdag Norr 2018 (7-8/11):
 - Versini medverkade med en intervention på temat "Towards 2030: delivering the Trans-European Network. What perspective for the Arctic Region?" på förmiddagspasset av Logistikdag Norr 2018.

- NS anordnade därefter, i samarbete med infrastruktur tjänstemän i Norrbotten två separata möten mellan Versini för dels företrädare för Region Norrbotten, Norrbottens Kommuner, Länsstyrelsen i Norrbotten och Luleå hamn, dels företrädare för den tunga råvarubaserade industrin vid Norrbottens Logistikråd samt Norrbottens Handelskammare.
- NS anordnade tillsammans med Region Norrbotten även ett middagsmöte och möjlighet för längre utläggningar med Versini samt företrädare för Region Norrbotten, Norrbottens kommuner, Logistikrådet, Handelskammaren, Narviks hamn och Kouvola terminal med strategiska diskussioner om EU:s politik inom CEF och TEN-T kopplat till behov i regionens transportsystem.
- NS anordnade därtill i samarbete med Luleå hamn ett studiebesök i hamnen och en tur ombord isbrytaren Viscaria över hamnområdet och pågående förberedelser för projektet Malmporten som bl a innebär muddring av farleden i Luleå hamn, samt samtal om finansieringslösningar från EU.
- NS har lyft fram Northern Axis, och vidare mot Transsibiriska järnvägen, gentemot EU, som en del av en "Arktisk Triangel" som binder samman det nordligaste Europa mot Norge och Finland via Övre Norrland, samt samverkat med Barents Euro-Arctic Pan-European Transport Area, BEATA, och med Northern Dimension Transport Logistics, NDPTL som är plattformar med möjligheter att ge finansiellt stöd.
- NS har fört in EU:s arktiska strategi i diskussionen, för att visa på förändrade handelsvägar och i EU skapa beredskap för framtida förändringar med fokus på norra Europa, inklusive OECD-studiens fokus på behovet av infrastruktur i NSPA.
- NS blev, utifrån engagemanget för Arktis och dialogen med EU om det, inbjudet att i Bryssel tala på den inom järnvägsfrågor inflytelserika organisationen FERRMED:s konferens "Second Eurasian Connectivity and Industrial Cooperation forum - Making today's freight transport system work for business" (21-22/11);
 - där NS genom Mona Mansour lyfte fram innebörden och nyttan av EU-kommissionens förslag om en förlängning av ScanMed till de transeuropeiska handelsrutterna och transportkorridorerna till Kina,
 - samt på inbjudan av NS också Mikael Blomster, som samverkar nära regionen i frågor rörande Northern Axis och den kinesiska Belt and Road Initiative, nya "Sidenvägen", som lyfte fram den nordliga handelsrutten för diskussion om den omdebatterade kinesiska infrastrukturprojektet från Kina till bland annat Kouvola i Finland och möjligheterna att koppla Northern Axis och transportsystemet i Norrbotten och Västerbotten till det i ett globalt och europeiskt perspektiv.
- NS ingår i olika samverkanskonstellationer och för löpande dialog och strategiska diskussioner med olika parter för att tillse att kunskap finns om EU:s inriktning och processer samtidigt som Övre Norrlands perspektiv kommer in i dessa och att regionens intressen synliggörs i diskussionerna om EU:s politik för transportinfrastruktur i Bryssel, i hemmaplan och i EU i övrigt:
 - NS har samspelat med EFNS infrastrukturgrupp, NBB, BK och med regionala näringslivsintressen såsom gruv- och skogsindustrin samt besöksnäringen m fl.
 - NS ingår i Norrbotniabanans (NBB) styrgrupp samt arbetsutskott där NS deltog på möten och strategiska diskussioner, avstämning och planering av aktiviteter, samt medverkade med presentationer om status i Bryssel.
 - NS är en aktiv part i EFNS infrastrukturgrupp och deltog i arbetet för strategiska diskussioner, planering och genomförande av aktiviteter såsom framtagande av två positionspapper samt planering av EFNS Forum som hölls i Sollefteå i februari.

- NS är en aktiv part i projektet Botniska Korridoren i Sverige samt i Bryssel med svenska, finska och norska regionkontor där NS deltog i arbetet för strategiska diskussioner kring BK samt planering och genomförande av aktiviteter.
- NS har samverkat med relevanta aktörer och nätverk i Bryssel såsom NSPA, CPMR och CPMR Östersjökommission, BSC, m fl för att påtala regionens om intressen i EU:s transportpolitik inklusive Arktis och Barents.
- NS är en aktiv part i CPMR Östersjökommission, BSC, transportarbetsgrupp och deltog på möten samt samspelade kring strategiska diskussioner för att och tillse att regionens intressen kommer in i gruppens arbete, samt förde dialog med CPMR Östersjösekretariat om regionens infrastrukturprioriteringar.
- NS deltog likaså på CPMR:s transportarbetsgruppsmöten där alla CPMR:s geografiska kommissioner är representerade.
- NS har informerat om finansieringsmöjligheter från relevanta program och fonder, samt möjligheten att med stöd från fonden för strategiska investeringar, EFSI:
 - NS informerade, genom nyheter om utlysningar via hemsida och via avstämning med relevanta aktörer på hemmaplan, om utlysningar i EU:s TEN-T/CEF samt möjligheten att med stöd från EIB skraddarsy finansieringslösningar för att attrahera kapital från externa offentliga och privata investerare.
 - NS har etablerat kontakt med ledningen för Europeiska investeringsbankens (EIB) kontor i Sverige som underlättar dialog om finansieringslösningar från EFSI och EIB för även infrastruktuursatsningar i norr.
 - NS informerade om InvestEU, den nya investeringsfonden som föreslås i EU.
- NS har löpande synliggjort, gentemot EU-kommissionen, genomförande av pågående CEF-projekt i Övre Norrland, pågående arbete i regionen och nationellt för att utveckla EU:s politik och mot hemmaplan pågående arbete i EU för att genomföra CEF och TEN-T:
 - NS synliggjorde genomförande av CEF-projekt som ett led i nyttan som EU-medlen är för att utveckla transportsystemet i regionen.
 - NS försåg EU-kommissionen med uppdateringar om innehåll i den nationella transportplanen, NTP, och om arbetet från regionen gentemot nationell nivå avseende revidering av CEF och en förlängning av ScanMed och förde löpande dialog med regionala aktörer för tvåvägs statusuppdateringar.

För att visa behov och potentialer för norra Sverige med utbyggd infrastruktur bjöd North Sweden i samband med Logistikdag Norr i Luleå in vice enhetschefen för EU:s transportsystem, TEN-T, Frederic Versini (7-8/11).

Utöver att medverka vid Logistikdag Norr och ge EU:s syn på att koppla upp mot den arktiska regionen via Norrbotniabanan, fick han också träffa regionens olika aktörer vid olika möten inklusive besök i Luleå hamn med en tur med isbrytaren Viscaria. På bilden; Mona Mansour, NS, Anders Josefsson, Luleå, Norrbotten, Henrik Vuorinen, Luleå hamn, samt Frederic Versini.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I mars 2018 lämnade den svenska regeringen förfrågan till EU-kommissionen om en förlängning av TEN-T:s stomnätsskorridor Skandinavien-Medelhavet, ScanMed, omfattande den så kallade Botniska Korridoren från Stockholm och norrut och i juni 2018 offentliggjorde EU-kommissionen sitt förslag om förordning för perioden 2021-2027 vilket omfattade en förlängning av ScanMed och med det är samtliga målsättningar uppnådda i det som har varit en prioriterad fråga under hela programperioden som NS arbetat med på uppdrag av huvudmännen.
- ✓ Det är givetvis en stor framgång och milstolpe för regionen att EU i sina förslag för nästa programperiod föreslår en förlängning av ScanMed i linje med det arbete som bedrivits av North Sweden i nära samarbete med aktörerna i Norrbotten och Västerbotten utifrån att NS, efter framgången att överhuvudtaget få med Botniska Korridoren i EU:s TEN-T stomnät, under 2014 identifierade behovet av att inför nästkommande programperiod 2021 och framåt etablera den som en fullvärdig del av EU:s stomnätsskorridorer för att garantera ett förverkligande av inte minst Norrbottenbanan med kopplingar mot Norge och Finland genom stöd från EU.
- ✓ EU-kommissionen förslag om en förlängning av korridornätet motsvarar upp till 15% av befintligt nät kopplat till storleken på budgeten och på basis av detta har EU-kommissionen inte kunnat tillgodose alla förfrågningar om förlängning och det är en bedrift för norra Sverige att EU-kommissionen valt att inkludera en förlängning av särskilt korridornätet till norra Sverige, som uppmärksammas i övriga EU och lyfts fram av EU-kommissionen som ett exempel för andra på regionalt engagemang.
- ✓ NS har kunnat samspela nära med North Swedens transportpolitiska dialoggrupp och regionala företrädare, samt bistått med strategisk rådgivning och argumentation i EU-Transportpolitiska frågor och kunnat säkerställa att regionen är representerad i diskussioner om EU:s politik för transportinfrastruktur och att i sin tur kunskap om EU:s processer och behov av engagemang fått genomslag i regionernas dialog med svensk nationell nivå, där även North Sweden kunnat bidra i olika möten.
- ✓ North Swedens nära dialog med EU-kommissionen och korridorsamordnaren för ScanMed, som initierades i ett tidigt skede, samt kopplingen till den Arktiska samrådsprocessen där NS genom NSPA spelade en central roll, gav argument och möjlighet för DG MOVE att spela in sin önskan om att få med Botniska Korridoren i EU:s korridorsystem för att knyta EU till Arktis, utan att Sveriges regering ännu givit några besked samtidigt som det var akut med sådana besked, för det tryck som kunde sättas i frågan på sluttampen under 2018 och där regeringen efter skarpa möten med EU lämnade in begäran som följdes upp i den nationella transportplanen att inkludera de första etapperna av Norrbottenbanan för vilken medfinansiering från EU utgör en central grund för svenskt vidkommande.
- ✓ North Sweden har efter de positiva beskederna som följde på en intensiv dialog utifrån ett antal strategiska aktiviteter åren före kunnat bistå regionens aktörer med att informera och tolka EU-kommissionens förslag och följa diskussionerna i Europaparlamentet och Rådet för att tillförsäkra att förslagen ligger fast inklusive att föra in kompletteringar av relevans för regionen kring anslutande delar av TEN-T-nätet samt förbereda kommande översyner av själva TEN-T-metodologin.
- ✓ Regionens arbete för att undersöka möjligheterna att utvidga Northern-Axis österut har därtill fått ett ökat intresse och ny skjuts utifrån dels NS arbete med den arktiska agendan i EU och engagemang från finsk och norsk sida och även att North Sweden kunna såväl medverka i och genom den nära dialogen med EU:s aktörer bli direkt inbjudet till diskussioner i EU om nya länkar till den europeiska arktiska regionen,

som hemåt peka på de globala nya handelsrutten som kan kopplas till övriga infrastrukturen i regionen, inklusive den nya "Sidenvägen" där diskussioner nu pågår med finska och norska regioner för att ta fram förstudier.

- ✓ NS har genom sina goda kontakter på både hemmaplan och i EU kunnat föra en aktiv och konkret dialog om utmaningar och möjligheter i Northern Axis, inklusive finansiering av olika projekt, som ger fördelar och genvägar för dialogen som i samspel med hemmaaktörerna i Övre Norrland visar på North Swedens relevans som dörröppnare och processledare med fokus på de relevanta delarna i en process som lätt fångas av rykten och kontraproduktivt arbete utan rätt fakta och kunskap.
- ✓ Det är en tydlig återkoppling av NS arbete, när ansvariga i EU-kommissionen i olika sammanhang uppmärksammar vårt budskap om den nordliga delen av Skandinavien som den saknade länken i ScanMed och att vice enhetschef för TEN-T på DG MOVE väljer att vilja medverka i Logistikdag Norr i Luleå på inbjudan av NS.

Utbyte mellan infrastrukturstrategier från norr och företrädare för södra delen av ScanMed-korridoren på Catanias flygplats vid en studieresa för att förbereda genomförandet av bl a Norrbottenbanan (1-4/10).

Direkt med förslagen om en förlängning av ScanMed till norra Sverige, inledde NS en dialog om kommande steg för att få EU:s finansieringsstöd för de olika infrastruktursatsningarna. För att regionalt bereda mark för det gjordes en studieresa till regioner som är en del av korridorens sydliga periferi för att se hur de arbetar. Det är viktigt att tidigt etablera allianser och är ett exempel på NS strategiska och proaktiva roll i EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Blue Growth i norra Östersjön genom Motorways of the Seas (MoS)**
 - Målsättning:
 - Mer av Sjömotorvägar/Motorways of the Sea (MoS) för tillväxt i Östersjöregionen med en samlande öst-västlig länk Midway-Alignment över Kvarken.
 - Utveckling av TEN-T i norra Östersjön med fortsatt stöd från EU till Luleå hamn för att bibehålla status som del av Core Network.
 - Bättre förutsättningar för regionens övriga hamnar att ta del av EU:s stöd genom fler hamnar kunna kvala in till Comprehensive Network.

GENOMFÖRANDE:

- NS har fört dialog med EU:s institutioner, bevakat och deltagit i diskussioner i Bryssel för att säkerställa och tillvarata Norrbottens och Västerbottens positioner för uppgradering och förbättring av sjömotorvägarna:
 - NS synliggjorde i sitt arbete för en förlängning av CEF-korridoren även hamnarna i regionen med särskilt stomhamnen Luleå och dess betydelse för att knyta samman stomnätet samt lyfte fram vikten av förbindelse över Kvarken.

- NS förde fortsatt dialog med den europeiska samordnaren för korridoren Motorways of the Sea, Brian Simpson, som på ett mycket tidigt stadium insåg behovet, fördelar och möjligheter av förbättrade och närmare kopplingar av TEN-T-systemet till hamninfrastrukturen i det Europeiska Arktis och därmed förespråkar, i arbetsplanen för MoS, ett närmande och ändring av kriterier i metodologin för att möjliggöra bättre förbindelser i hamninfrastrukturen i våra arktiska regioner.
- NS tillsåg i nära samverkan med regionala infratjänstemän och företrädare, att regionens intressen tillvaratas vid revidering och förhandlingar av CEF-förordningen samt kommunicerade positionspapper till EU:s institutioner och andra relevanta aktörer utifrån att i EFNS CEF-positionspapper framföra argument för översyn av stödberättigande kriterierna för MoS i syfte att möjliggöra bättre förbindelser mellan stornätet och nordliga perifera områden.
- NS bjöd Frederic Versini, vice enhetschef på TEN-T enheten på EU-kommissionen DG MOVE till Luleå i samband med Logistikdag Norr 2018 och anordnade i samband med det även separata möten med företrädare för NS huvudmän samt Luleå hamn inklusive en tur ombord isbrytaren Viscaria över hamnområdet och pågående förberedelser för projektet Malmporten och diskussioner om möjligheter för finansieringslösningar från CEF (7-8/11).
- NS har samspelat med North Swedens transportpolitiska dialoggrupp och politiska företrädare samt bistått med strategisk rådgivning och argumentation i EU-Transportpolitiska frågor och genomfört och medverkat i relaterade aktiviteter i Bryssel och bidra med Brysselperspektiv hemåt:
 - NS förde nära och aktiv dialog med NS transportpolitiska dialoggrupp och andra regionala företrädare om aktuellt i Bryssel och i regionen kring MoS.
 - NS förde dialog med Luleå hamn och regionala företrädare för statusuppdatering om Malmporten och det pågående förberedelse för muddring av infarten och andra kring investeringar för nästa fas för att stärka hamnens kapacitet.
 - På motsvarande sätt förde NS en dialog med Region Västerbotten om Kvarkenförbindelsen Umeå och Vasa för en uppgraderad färjeförbindelse mellan Västerbotten och Österbotten och den fortsatta processen för det avslutade TENT/MoS-projektet "Midway Alignment" kring möjligheter för medfinansiering från CEF och andra finansiella instrument från Europeiska investeringsbanken.
 - En rad aktiviteter genomfördes både i Bryssel och på regionen för strategiska diskussioner och för att belysa hamnarna och de maritima sjömotorvägarna, med EU:s institutioner, främst EU-kommissionen, transportrådet på Sveriges ständiga representation i Bryssel och även Europaparlamentet, kopplat till aktiviteter för Botniska Korridoren med mera, *se under BK ovan*.
- NS har samspelat med olika samarbetspartner för de aktörer som aktivt företräder regionens intressen inom EU:s transportpolitik på EU-arenan och med andra plattformar och nätverk såsom CPMR m fl:
 - NS deltog i CPMRS transportarbetsgrupp för att påtala regionens intressen vad gäller sjöfartsfrågor inklusive hamnar.
 - NS medverkade till olika aktiviteter för bättre sjöfartsförbindelser, såsom stöd till hemmaregionen via samverkan med regionkontor i Bryssel med lämpliga Östersjöhamnar för kontinuerliga båtförbindelser samt stöd till hamnföreträdare med rådgivning om EU:s vägar för att uppgradera hamnar inom TEN-T.
- NS har informerat om möjligheten till skräddarsydda finansieringslösningar avseende hamnuppgradering och MoS, inklusive Kvarkenförbindelsen;

- Genom att informera om och föra dialog med hemmaaktörerna om stöd från fonden för strategiska investeringar, EFSI, och via EIB skräddarsy samfinansiering av olika instrument samt Europeiska centrumet för investeringsrådgivning, EIAH, för infrastrukturprojekt som bidrar till COP21-målen.
- NS informerade, via hemsidan och nyhetsbrev, om utlysningar i CEF och även om uppdateringar kring EFSI och om InvestEU som är den nya investeringsfonden som föreslås för 2021—2027.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ EU-kommissionens förslag om att förlänga ScanMed innebär en högre prioriteringsordning för stomnätet i alla transportslag i regionen och möjligheter att ta del av EU:s stöd och att kvala in i Comprehensive Network som i förslagen som lagts av EU-kommissionen får ökad tyngd i linje med regionens strävan att koppla Botniska Korridoren till övriga transportsystemet.
- ✓ Därtill föreslås Motorways of the Seas att bli kvar för satsningar på Blue Growth, utifrån den samverkan NS haft med olika aktörer, för att visa betydelsen av denna särskilda satsning, som varit ifrågasatt från olika håll i EU, med närmare koppling till övriga TEN-T och därmed för tillväxt i Östersjöregionen möjlighet till fortsatt stöd för bl a samlande öst-västlig länk Midway-Alignment över Kvarken.
- ✓ NS har genom idogt arbete för utveckling av TEN-T i norra Östersjön säkerställt fortsatt stöd från EU till Luleå hamn för att bibehålla status som del av Core Network.
- ✓ Den nationella transportplanen från den 4 juni innehöll omfattande satsningar i norra Sverige länkat till EU:s prioriteringar utifrån North Swedens arbete, bl a satsning på sjöfarten i Norrbotten och Västerbotten samt flera namngivna såsom projektet Malmporten för att bidra till ökad kapacitet i Luleå hamn.
- ✓ NS har kunnat bredda dialogen med fler hamnar i regionen för möjliga investeringar från EU och uppföljning av hamnprojekt som NS varit med om att under tidigare år ge förutsättningar för finansiering till i Luleå och Umeå framförallt.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Comprehensive network, gröna korridorer och övriga delar inom TEN-T**
 - Målsättningar:
 - E10 och E12 samt övriga delar av det övergripande nätet, TEN-T Comprehensive Network, i Övre Norrland ska kunna dra nytta av EU:s infrastrukturfinansiering.
 - Fler terminaler kunna kvala in till Comprehensive Network.
 - Övre Norrlands huvudstråk samt satsningar på intermodalitet mellan olika trafikslag kunna få stöd länkat till EU:s koncept gröna korridorer.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har fört strategiska diskussioner och dialog med EU-kommissionen och ställningstaganden från EU:s sida gett stöd åt de regionala aktörerna gentemot nationell nivå.
- North Sweden har förberett underlag för skrivningar i CEF-positioner för att säkerställa regionens intressen tillvaratas vid revidering och förhandlingar av CEF-förordningen samt kommunicerat positionspapper till EU:s institutioner och andra relevanta aktörer:
 - NS tog initiativ för samt förberedde, i samarbete med EFNS tjänstemän i infragruppen, CEF-positioner för att säkerställa att regionens intressen tillvaratas vid revidering CEF-förordningen med argument samt pläderades för utveckling av

- TEN-T systemet utifrån förutsättningar och behov i de norra regionerna med fokus på en förlängning av stamnätsskorridorerna och även inspel för att säkerställa att regionens intressen tillvaratas även på det övergripande nätet.
- NS tillsåg att positionen omfattade även reflektioner om att formulera en regional "berättelse" för vikten av att investera i norra Europa för utveckling av TEN-T systemet, men även nationellt, för att i TEN-T synliggöra de avlägsna arktiska regioners specifika behov och förutsättningar med behov av revidering av metodologin i TEN-T för att kvala in för stöd från EU.
 - NS kommunicerade positionen till EU:s institutioner, EU-kommissionen DG MOVE, Europaparlamentets Trafikutskott och svenska parlamentariker, transportråden vid Sveriges ständiga representation och andra lobbyorganisationer i Bryssel och därmed påtalade samt framförde argument för Övre Norrlands behov av tillförlitlig transportinfrastruktur till gagn för hela Europa.
- NS har genomfört och medverkat i relevanta aktiviteter i Bryssel och EU i övrigt för att belysa potentialen i transportsystemet i norra Sverige även vad gäller det övergripande nätet och andra sektioner:
- NS genomförde samt medverkade på en rad aktiviteter både i Bryssel och i regionen för strategiska diskussioner med EU:s institutioner främst EU-kommissionen och transportrådet på Sveriges ständiga representation i Bryssel, och även Europaparlamentet.
 - NS anordnade ett rundabordssamtal om CEF och TEN-T i Arktis med medverkan från EU-kommissionen, Europaparlamentet, Sveriges ständiga representation i Bryssel, Finlands ständiga representation i Bryssel, samt företrädare för regionen genom Region Norrbotten, Region Västerbotten, länsstyrelser, handelskammare och Luleå hamn samt från Finland och Norge bl a Narviks hamn där även vägnätet lyftes fram av företrädare från Region Norrbotten (11/10).
 - Genom NS försorg medverkade Mårten Edberg, infrastrukturstrateg Region Västerbotten, på Arctic Futures Symposium på sessionen "Connecting the Arctic: Transport and Logistics" där transportsystemet i norra Sverige lyftes fram utifrån norra Sveriges arbete för att utveckla transportsystemet inom EU:s transportpolitik för TEN-T och det goda samarbetet med EU genom NS (28/11).
 - NS bevakade relevanta seminarier om transporter i den europeiska Arktis bl a av Northern Dimension-institutet inom ramen för samverkan inom Northern Dimension Partnership on Transport and Logistics, NDPTL, om framväxande handelsvägar mellan Europa och Asien och Kinas Belt and Road-initiativets (BRI) påverkan på norra Europa. BRI, den av Ryssland ledda Eurasiatiska ekonomiska unionen samt EU:s visioner om förbindelser med Asien strävar efter att utveckla effektiva och kompatibla handelsvägar mellan Europa och Asien (20/11).
- NS har fört diskussioner med EU-kommissionen och Näringsdepartementet samt Trafikverket om utveckling av regionens transportsystem kopplat till EU:s politik:
- NS förde samtal med Näringsdepartementet och Trafikverket vid kontakter om CEF och TEN-T om utveckling av transportsystemet utifrån regionens intressen.
 - NS förde samtal med Näringsdepartementet bland annat på styrgruppsmöten för BEATA som Näringsdepartementet anordnade under ramen för det svenska ordförandeskapet för Barentssamarbetet där Näringsdepartementet håller i styrgruppsmötet för BEATA med övriga deltagare från nationell och regional nivå i Sverige, Norge, Finland och Ryssland för diskussioner om utveckling av transportsystemet i Barentsregionen och uppdatering av Joint Barents Transport Plan, och till vilka North Sweden inbjudits av Länsstyrelsen Västerbotten.

- NS samtalade med EU-kommissionen DG MOVE NDPTL, som är en samverkan mellan EU och ett antal länder i norra Europa, där NS framförde vikten av fortsatt och förnyat samarbetsavtal för NDPTL-fonden post 2020 då NDPTL tillför ett mervärde för långsiktig utveckling av vårt transportsystem på områden som idag inte är stödberättigade för stöd från CEF och om arbetet med Barentsfrågorna under det svenska ordförandeskapet.
- NS förde dialog med regionala företrädare om möjligheter för utveckling av transportsystemet som ges via samarbetet inom Barents Euro-Arctic Pan-European Transport Area, BEATA, samt Northern Dimension Transport Logistics, NDPTL, som en plattform och även möjligheter till finansiellt stöd där diskussionerna på svensk nationell nivå varit att närma Barents med NDPTL-samverkan då Sverige även för närvarande håller i ordförandeskapet för NDPTL.
- NS förde särskilt i dialogen med EU-kommissionens DG MOVE, och Sveriges ständiga representation i Bryssel om råvarutransporternas vikt som är grunden för EU:s intresse att investera i transportkapacitet i norra Sverige.
- NS har samspelat med olika samarbetspartner för de aktörer som aktivt företräder regionens intressen inom EU:s transportpolitik på EU-arenan och med andra plattformar och nätverk såsom CPMR med en aktiv medverkan i CPMR Östersjökommissionens transportarbetsgrupp och hela CPMRS transportarbetsgrupp, för att påtala regionens intressen vad gäller hela transportsystemet även på det övergripande nätet och vikten av inte minska fler tvärstråk.
- NS har informerat finansieringsmöjligheten från EU samt möjligheten att från Europeiska fonden för strategiska investeringar, EFSI, och EIB skräddarsy finansiering inklusive samfinansiering av olika instrument samt Europeiska centrumet för investeringsrådgivning, EIAH, för projekt som bidrar till COP21-målen.
- NS informerade, via hemsidan och nyhetsbrev, om utlysningar i CEF och även om uppdateringar kring EFSI och InvestEU som är den kommande investeringsfonden.

North Sweden medarrangerar olika events, såsom det stora årliga Arctic Futures Symposium i Bryssel, med även i år Mikael Janson, NS, som huvudmoderator, och möjlighet att få med egna paneldeltagare, som här Märten Edberg, infrastrukturstrateg Region Västerbotten (28/11).

En avgörande faktor för att EU, utifrån NS arbete, kunde pressa på för att koppla norra Sveriges transportsystem till EU:s, var intresset i EU för Arktis. Genom att göra regionen synlig i sådana sammanhang underbygger det EU:s stöd i konkurrens med andra och ger också utrymme att lyfta in annat, såsom behovet av även tvärstråk i regionen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Förlängning av ScanMed som nu föreslås av EU-kommissionen medför en högre prioritetsgrad av transportsystemet i regionen och därmed ett ökat stöd från EU och nationell nivå till regionen för att utveckla transportsystemen, vilket gynnar regionens intressen även på det övergripande nätet, vilket inbegriper E10 och E12

- samt övriga delar av TEN-T Comprehensive Network, i Övre Norrland som förblir intakt, vilket innebär att de ska fortsatt kunna dra nytta av EU:s stöd.
- ✓ I den nya CEF öppnas en möjlighet för finansiering av nödvändiga investeringar på det övergripande nätet med medel från potten för stomnätet för att stärka kopplingarna och möjligheten att regionalt nå stomnätskorridorerna i linje med NS arbete för att stärka regiondelar i glesbefolkade regioner långt från huvudstråken.
 - ✓ Förslagen om att kunna stärka befintlig infrastruktur för att anpassas till så kallad Militär Mobilitet, en ny budgetram inom CEF-transport, för förstärkning av det övergripande nätet för militära ändamål, är inte ett direkt resultat av NS arbete, men kopplar till den Arktiska processen med sina säkerhetspolitiska delar omfattande norra Sverige och kan därmed gynna systemet i norra Sverige för förstärkning av bärkraft i broar och motsvarande.
 - ✓ NS tillser genom sitt arbete att fler objekt i regionen som inte är upptagna i TEN-T systemet, däribland Barentskorridoren, en ny järnväg mellan Kolari i Finland via Pajala och vidare till Svappavaara i Sverige, och fler terminaler, ska kunna kvala in i TEN-T systemet och därmed erhålla medfinansiering från EU, vilket också finns med i EU-kommissionens resonemang för implementeringen av nu lagda förslag.
 - ✓ NS arbete och argumentation kring Northern Dimension Transport and Logistics, NDPTL, som ett flertal gånger varit hotat av nedläggning i och med svårigheten att samverka med Ryssland har kunnat rädda genom NS aktiviteter, såsom den workshop NS anordnade med North Norway i Oslo när förslag fanns om att lägga ned det 2015 redan, och är viktig för Barentsregionen och ger stöd till objekt även utanför TEN-T, vilket renderat viktiga investeringsmedel för några av de största projekten inom hela NDPTL till norra Sverige för inte minst E12 och Luleå hamn, och det är också inriktningen från EU i kommande översyn kopplat till EU:s ökande intresse för Arktis och Botniska Korridoren som en del av TEN-T core corridor.
 - ✓ Det är också tydligt att den nationella transportplanen som presenterades under året knyter an till regionens prioriteringar i det som kopplar till arbetet på även EU-arenan, med flera nya järnvägsbyggen och upprustning och modernisering av befintlig järnväg, satsning på flera vägsträckor och på sjöfarten i regionen.
 - ✓ Det är för tidigt i processen att säga hur strukturen för framtida TEN-T kommer att se ut, men NS nära samverkan med aktörerna i EU och koppling till regionala aktörer med goda argument, inte minst näringslivets behov, samt aktivt intresse för EU:s olika "erbjudanden" vad gäller instrument såsom den så kallade "Junckerfonden" och det nya InvestEU, för att vara en konstruktiv partner för EU, har definitivt stärkt EU:s intresse för regionens investeringsbehov inom transportområdet.
 - ✓ NS har varit en aktiv partner för att bidra med kunskap om möjlig finansiering för infrastruktur från EU inklusive låneinstrumentet EFSI för nödvändiga infrastrukturinvesteringar och uppväxling av övriga stöd och investeringskapital.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s olika direktiv för övergång till mindre miljöbelastande bränslen**
 - Målsättningar:
 - EU-miljölagstiftning som kommer inte medföra konkurrensnackdelar för sjöfarten i Norra Östersjön.
 - Svaveldirektivet genomförs så att sjöfarten i Norra Östersjön har konkurrensneutrala förutsättningar mot övrig Europisk sjöfart.
 - Kännedom om finansieringsmöjligheter från EU för utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel i Övre Norrland.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har bevakat EU-kommissionens initiativ om ny EU-miljölagstiftning och om finansiellt stöd för anpassning till strängare miljöregler och återföra information till hemmaregionens aktörer.
- NS har bevakat och vid behov, i samspel med infrastruktur tjänstemän på hemmaplan, förberett underlag för att säkerställa att Övre Norrlands intressen tillvaratas vid EU:s genomförande av Energiunionen, inklusive lyfta fram utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen som även ska fokusera på att vara förnybara med de möjligheter biobränslen som finns i regionen i de infrastrukturpositioner som tagits fram.
- NS har uppmärksammat och aktiverat regionens företrädare att ta del av de utlysningar som sker inom ramen för EU:s TEN-T/CEF samt har informerat om möjligheten att från Europeiska fonden för strategiska investeringar, EFSI, och EIB skraddarsy finansiering inklusive samfinansiering av olika instrument samt Europeiska centrumet för investeringsrådgivning, EIAH, för projekt som bidrar till COP21-målen för ett grönare Europa inom transportområdet.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har i positionsapper om CEF och EU:s framtida politik lyft in, i samarbete med regionala aktörer, vikten av infrastrukturen för alternativa bränslen.
- ✓ NS har kunnat bidra till att öka kunskapsnivån hos aktörerna i regionen om stödmöjligheter från EU för utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel runt Östersjön, utifrån tidigare lyckosamma ansökningar med NS medverkan för bland annat utbyggnad av tankställen för biogas i regionen.
- ✓ I och med EU-kommissionens nya fond för strategiska investeringar, EFSI, i grunden ett riskkapitalinstrument för att växla upp investeringstakten i EU, och att den allt mer kopplas också till struktur- och investeringsfonderna och "gröna investeringar" har North Sweden agerat för att uppmärksamma hemåt om såväl möjligheter som nödvändigheten av att kunna dra nytta av det kapitalet och kommande förslag om exempelvis utbyggnad av laddningsinfrastruktur för hållbara och smarta nät.
- ✓ I övrigt har fokus avseende alternativa bränslen legat på regionens unika kompetens och utveckling av biobränslen av skoglig råvara, *se under Skog*.

Råvarutillgångar och utveckling: Mineraler, metaller, skog & energiproduktion

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden i samverkan med regionens aktörer ska etablera budskapet om regionens betydelse för hela EU och aktiva deltagande i EU:s olika initiativ för att stärka innovationsförmågan i råvaruindustrin och en hållbar tillgång på råvaror för EU. Därtill att även skogsbrukets betydelse uppmärksammas i EU:s policyarbete vid sidan om befintliga strategier för mineraler och energi inom råvaruområdet, med fokus på norra Sveriges gentemot EU potentiella ledande position inom skoglig bioenergi och biomassa. De i sammanhanget regionala relevanta kopplingarna till EU:s skogsstrategi och bioekonomistrategi samt Energiunion ska också utvecklas. North Sweden ska därtill kunna bistå avseende de plattformar som regionens aktörer arbetar med avseende EIP respektive KIC råvaror gentemot EU och samtidigt agera för att behovet av och möjligheterna till hållbar regional utveckling förs in som en integrerad del av EU:s arbete med råvaru- och energifrågorna i EU:s nordliga, arktiska, områden.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Regional utveckling kombinerat med råvarutillgångar**

- Målsättningar:

- EU:s råvaruinitiativ (RMI) också inbegripa hållbar jämställd lokal och regional utveckling.
- Regionens viktiga roll för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt göras känt inklusive den regionala kompetens som finns, manifesterat i pågående KIC RawMatters.
- Skapa kunskap om best practice på EU-nivå avseende hållbar råvaruproduktion och förädling från regionens råvarutillgångar.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden förde dialog med aktörerna på hemmaplan för uppdatering om aktiviteter i regionen från tidigare års arbete för att från Region Västerbotten bli partner i MIRIEU-åtagandet för gruv- och metallurgiska regioner i EU där även Luleå Tekniska Universitet är partner i åtagandet, vilket totalt samlar 25 partners från elva EU-medlemsstater, för synergier med EIP:s strategiska genomförandeplan och möjliga gemensamma projekt för finansiering från EU:s program och fonder där åtagandets aktiviteter kom igång för Region Västerbottens del under 2018 såsom för NS del deltagande i träffar för åtagandet för avstämning om projektets genomförande och planering för kommande ansökningar.
- North Swedens arbete i övrigt kring gruvnäringen har under 2018, utöver att bevaka EU:s arbete med beröring gruvnäringen, i hög grad, efter tidigare års initiering av olika EU-relaterade processer, som hemmaaktörerna idag är aktiva i, inklusive LTU som en av noderna i den stora KIC:en inom mineral, framförallt fokuserat på vikten av fungerande transportsystem i regionen för den tunga basindustrin inom gruv- och mineralnäringen samt stålindustrin samt därutöver inom ramen för den arktiska processen och OECD vad gäller regioner beroende av råvarubaserad ekonomi och följande samhälleliga utmaningar att hantera/få stöd från EU för, *se under Arktis, OECD och transportinfrastruktur*.
- I samband med NS inbjudan av vice enhetschefen för TEN-T vid DG MOVE, att medverka vid Logistikdag Norr, anordnades med Handelskammaren ett möte med den tunga industrin vid Norrbottens Logistikråd för att visa på deras behov (8/11).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Regionens betydelse för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt är välkänt, inte minst efter tidigare års aktiva arbete från NS inom ramen för EU:s etablerade råvaruinitiativ och strategi och konsolideras genom medverkan i åtagande MIREU som startade 2017 och syftar till att utbyta erfarenheter mellan Europas gruvregioner om hållbar mineralutvinning i samspel med omgivande samhället.
- ✓ North Sweden medverkade under tidigare år till att Region Västerbotten blivit medlem i Europeiska Innovationspartnerskapet för råvaror EIP Raw Materials Commitment samt i deltagande i konsortiet för EU-ansökan som åtagandets medlemmar förberett, som startade under 2017 och kommer att pågå ett antal år.
- ✓ Region Västerbotten och Region Norrbotten är också del av OECD:s projekt och studie om "Mining Regions" kring hållbar utveckling i gruvregioner, som en direkt följd av den av NS initierade OECD-studien över NSPA med fördjupat fokus på att bygga hållbara samhällen och smartare utvinning och förädling i råvarubaserade regioner i utbyte mellan sådana regioner runtom i hela världen, med också stort intresse för EU:s vidkommande.

Frederic Versini, vice enhetschef för EU:s TEN-T transportsystem vid EU-kommissionen, fick under sitt besök för medverkan i Logistikdag Norr, på inbjudan av North Sweden, också möjlighet att bland annat träffa företrädare för de tunga råvarubaserade industrierna i Norrbottens Logistikråd (8/11).

En viktig roll för North Sweden är att få EU:s aktörer att lära mer om regionen genom att träffa aktörer på plats i regionen. Inte minst näringslivet, som är av intresse för EU:s tillväxtarbete, där infrastruktursatsningar spelar en avgörande roll och inte minst EU:s behov av råvaror för norra Sveriges del.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Norra Sveriges skogliga råvara som resurs för hela Europa**
 - Målsättningar:
 - EU:s politik för tillgång till och förädling av råvaror på samhällsligt hållbara villkor ska också inbegripa skog och energiutvinning.
 - Tillförsäkra att skoglig biomassa är en del av EU:s omställning till en icke-fossilberoende ekonomi och inbegripen i EU:s Energiunion.
 - De regionala Bioenergiklustren samlas och stärkas för att kunna lyftas som exempel för Europas klimatomställning med stöd från EU.

GENOMFÖRANDE:

- NS deltog i etablerande av ett Bryssel-baserat informellt skogs nätverk i EU med aktörer för företrädare för andra regionen i Bryssel samt i samspel med industri, offentlig förvaltning och andra relevanta spelare för skog- och energifrågor, för genomförande av gemensamma aktiviteter för samtal med EU:s institutioner.
- NS deltog på möten som anordnats av denna gruppering för diskussioner med EU-kommissionens DG CLIMA, DG GROW och DG RTD och ledamöter i Europaparlamentet om målsättningarna i Energiunionen, EU:s skogsstrategi och EU:s bioekonomistrategi och i de sammanhangen belyst skogsindustrins betydelse för att uppnå EU:s mål om en utvecklad bioekonomi utifrån regionala förutsättningar och som viktig råvarukälla för energiutvinning från skogsråvara samt för framväxten av biobaserade industrier och utveckling av nya produkter, t ex biobaserad plast, textilier och flygbränsle.
- NS bevakade EU-kommissionens arbete med framtagande av en vägledning för kaskadanvändning av skogsråvara samt kommunicerade information direkt till NS näringspolitiska dialoggrupp och EFNS FoIoN-gruppen samt andra berörda parter i regionen samt via våra sociala medier.
- NS bevakade uppföljningen av LULUCF-direktivet om utsläpp och upptag av växthusgaser inom bland annat skogsbruk, samt revidering av Förnybarhetsdirektivet RED II-direktivet avseende förnyelsebara bränslen, som trädde i kraft 2018, utifrån det arbete som bedrevs av NS under framförallt 2017 i mycket nära samspel med regionala företrädare och andra likasinnade i Bryssel för påverkan genom positionspapper och seminarier med mera för att gentemot EU:s

institutioner få stöd för norra Sveriges perspektiv i de förslag som låg på bordet med direkt inverkan på skogliga frågor vad gäller såväl skogsbruk och användning av biomassa för energiproduktion inklusive biobränsle, med risk för att ha gått stick i stäv med regionens intressen, *se verksamhetsberättelse för 2017*.

- NS förmedlade information till NS dialoggrupp Näringsliv samt i övrigt via hemsidan och sociala medier om den uppdaterade bioekonomistrategi, samt avseende skogsperspektiv nya EU-initiativ, såsom 2050-klimatstrategin som syftar till att utveckla samt påskynda utbyggnaden av en hållbar och cirkulär europeisk bioekonomi med bäring på regionens arbete att för kommande år följa för att tillvarata regionens intressen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har genom sitt arbete under året, baserat på tidigare års insatser för att nå beslut till gagn för regionens intressen i hur skog kan användas för biomassa och bränsle, gentemot politik och skogsaktörer på hemmaplan, mobiliserat inom det skogs- och energinätverk som NS var med om att etablera för att ge de svenska perspektiven en plattform att arbeta utifrån, som tidigare saknades i debatten om skog och bioekonomi inom EU.
- ✓ NS har också för egen del kunnat föra fram och ta med regionens synpunkter in i direkt dialog med EU:s aktörer i olika sammanhang genom aktiv medverkan i olika relevanta evenemang och nätverk.
- ✓ NS har kunnat bidra till att öka kännedom om EU:s bioekonomikopplade policys samt EFSI och det kommande InvestEU som en möjlighet att med stöd från EIB attrahera kapital från externa offentliga och privata investerare inom bioekonomiområdet där det finns behov av stora satsningar åren framöver inklusive att från NS bidra till samhandling mellan regionens alla aktörer inklusive de testanläggningar som finns i Piteå och Örnsköldsvik men även gentemot finsk sida för att få samlad kraft.

Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden ska kunna bidra till bättre ny- och småföretagandetillväxt i Övre Norrland genom att kunna informera om de möjliga stöd och upphandlingsregler som finns i EU samt bevaka EU:s statsstödsregler till gagn för regionens näringsliv och vid behov uppmärksamma EU på de gränshinder och ojämlika konkurrensvillkor som finns i strid mot intentionerna med EU:s inre marknad. Det inkluderar också behovet av stöd till fortsatt bredbandsutbyggnad i de nordligaste glesbefolkade områdena för fullt marknadstillträde och potentialer för ICT-lösningar i global framkant.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Småföretagandetillväxt (SME growth)**
 - Målsättningar:
 - Fler företag inom fler näringar kunna växa kopplat till EU-målen.
 - Särskilt de små företagen i regionen i högre grad kunna ta del av EU:s instrument för att växa och komma ut på internationella marknader.

GENOMFÖRANDE:

- NS har inom ramen för sitt arbete med skogsråvaror etablerat kontakter med EIB:s ledning för Stockholmskontor där diskussioner förts om bredbandsutbyggnad i Norrbotten samt om investeringar i och för skogsbaserade industrier i regionen.
- NS har inom ramen för bevakning av EU-kommissionens förslag om EU:s långtidsbudget för 2021—2027 kommunicerat information om InvestEU, den nya investeringsfonden som föreslås ersätta EFSI för nästa budgetperiod för att katalysera privat kapital till aktörer runtom i EU samt kommunicerat information direkt till näringspolitiska dialoggruppen samt andra relevanta aktörer i regionen.
- NS har deltagit i olika sammankomster som anordnats av Europeiska kommissionen för att bevaka diskussioner om utveckling av en EU-politik för industrin, bl a via Industry Days, samt kommunicerat information på hemsidan och sociala medier.
- NS har inom ramen för EFNS FoIoN-grupp deltagit i diskussionerna om utveckling av en riskkapitalfond för EFNS-områdena från EFSI och det kommer att analyseras vidare för att tas vidare under kommande år.
- Arbetet med EIB för att skapa mer regionalt investeringskapital kopplar också till det av NS inom NSPA initierade arbetet för att skapa förutsättningar för en samlad motsvarande arktisk investeringsfond med stöd från EU via EIB, som under 2018 etablerade ett Interregprojekt i NSPA under ledning av finska Lapland för att göra en förstudie med stort intresse från EU, *se under Arktis*.
- North Sweden har löpande kommunicerat informerat om SME-programmen och utlysningar med sikte på näringslivsutveckling och småföretag gentemot aktörer på hemmaplan och via hemsidan och nyhetsbrev, bland annat VentureEU, ett nytt pan-europeiskt fondinvesteringssinstrument som syftar till att stärka start-ups och små- samt medelstora företag.
- NS har kommunicerat information via hemsidan om EU:s arbete med bl a om nya olika handelsavtal som EU träffat och om Brexits effekter på SME:s med också uppdateringar via bland annat Handelskammaren Norrbotten om Brexit.

MÅLUPPFYLLELSE

- ✓ I och med EU-kommissionens fond för strategiska investeringar, EFSI, som i grunden ett riskkapitalinstrument för att växla upp investeringstakten i EU kopplas också till struktur- och investeringsfonderna, har NS agerat för att uppmärksamma hemåt om såväl möjligheter som nödvändigheten av att kunna dra nytta av det kapitalet, där Norrlandsfonden tidigt hakade på i dialogen med NS för att med EIB etablera medel till regionens småföretag, och också inom ramen för det pågående arbetet med en Arktisk Investeringsplattform få med regionens aktörer i det, som är något som väcker stort intresse i EU.
- ✓ North Sweden har bidragit till ökad kunskap om EU-stöd till företag hos olika regionala aktörer och vikten av att få med småföretagen i de regionala och internationella projekt regionen genomför och det är ett område att utveckla.
- ✓ NS har i sin tur i mötena med EU kontinuerligt återför kunskap om behovet av bättre anpassade regelverk till kommande programperiod för möjligheter till mer av strategiskt samordnat stöd och byggande av plattformar för SME-insatser, särskilt i regioner med stor andel mikroföretag som norra Sverige, där förslagen som nu ligger öppnar för stöd även till större företag och plattformsbbyggande stödfunktioner i syfte att stödja SME, vilket visar på en ökad förståelse för ekosystemet i glesbefolkade regioner där samhälle och storföretagen är basen för de små företagens möjligheter att växla upp.

Bland årets besök anordnade av North Sweden fanns Norrbottens Handelskammare för samtal med olika aktörer i EU kring behoven för regionens näringsliv (21-23/1).

De besökte bl a transportenheten för möte med Alain Baron som varit en nyckelaktör för regionens möjligheter att få del av medel för investeringar i Luleå och Umeå hamnar från Northern Dimension Partnership on Transport and Logistics, samt Bettina Mogenssen som följer transportfrågorna i EU:s arktiska politik av stor betydelse för att Norrbottenabana under våren föreslogs få core network status i EU och hon fick med sig många goda argument för det.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Fungerande inre marknad över gränserna med konkurrensneutrala EU-regler**
 - Målsättningar:
 - Regionens företag kunna arbeta gränsöverskridande för fler affärer.
 - Norra Sveriges företag ha konkurrensneutrala förutsättningar mot övriga Europa och Europisk industri inom olika transportslag.
 - Regionens aktörer kunna dra nytta av såväl nya upphandlingsregler som offentlig upphandling av innovationer.
 - Regionens aktörer vara införstådda med hur EU:s statsstödsregler fungerar och hur översyn av dem sker.

GENOMFÖRANDE:

- NS har bevakat och kommunicerat information om EU-kommissionens arbete med offentlig upphandling såsom den av EU-kommissionen framlagda guiden om Innovationsupphandling för att uppmuntra offentliga upphandlare att i större utsträckning använda offentlig upphandling som verktyg för att stimulera innovationer.
- NS träffade Norrbottens Handelskammare under dess besök i Bryssel i januari för samtal om North Swedens arbete med Inre marknadsfrågor på EU-arenan kopplat till aktuella frågor i regionen och tillsammans med delegationen från Handelskammaren träffade ansvariga för externa relationer med Kina samt för Arktiska frågor på EU-kommissionens DG MOVE för diskussioner om EU:s transportpolitik kopplat till logistikkedjor över gränserna.
- NS har hållit sig informerad via regionala företrädare om statusuppdatering avseende offentlig finansiering för regionala flygplatser för att kunna bistå med EU-relevant information vid behov mot bakgrund av de undantag norra Sverige fick utifrån North Swedens arbete i tidigare beslut om i övrigt begränsade möjligheter att ge stöd till flygplatser i EU.
- I övrigt har mycket fokus under året legat på infrastruktur för att knyta regionen till marknaderna i omvärlden, *se under transportinfrastruktur.*

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Under året har NS följt frågorna, men EU:s statsödsregler har dock inte varit uppe specifikt för direkta förslag och förhandlingar under året även om det aviseras nya översyner kommande år.
- ✓ EU-kommissionens beslut om förändrade regler för statsstöd ger fortsatt möjlighet till stöd i glesbygd, utifrån det aktiva arbete NS bedrev på Brysselarenan avseende generella undantag och därtill specifika undantag för flygplatser med stor betydelse för regionens inland, med också en grund för att från NS i även dialogen om kommande programperiod för EU:s regionalstöd påtala vikten av att följa upp motsvarande undantag och särskilda stöd för regionerna i NSPA.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Bredbandsinfrastruktur för digitala tjänster och nya affärsmöjligheter**
 - Målsättning:
 - Stöd från EU för bredbandsinsatser och IT inom CEF och andra verktyg i Övre Norrland.
 - Ökad kunskap om finansieringsmöjligheter från EU genom bland annat nyttjande av EFSI hos regionens aktörer.
 - Övre Norrland etableras som en global ICT-hubb för EU via fiberbaserad sjökabel som binder samman Europa med Asien.

GENOMFÖRANDE:

- NS medverkade genom Mona Mansour på seminariet "Finskt-svenskt samarbete i Norr" på finska ambassaden i Stockholm med en statusuppdatering om pågående förhandling om EU:s långtidsbudget och revidering av CEF och TEN-T inklusive föreslagna satsningar på digitalisering och uppkoppling (16/4).
- NS har genomgående gentemot EU påtalat norra Sveriges behov av fungerande infrastruktur såsom väl utbyggda digitala nätverk i form av bredband för tillväxt gentemot beslutsfattarna i EU inom inte minst aktiviteterna inom ramen för den arktiska samrådsprocessen och OECD-rapportens fokus på behovet av sådana investeringar i NSPA-regionerna, *se under Arktis och OECD*.
- NS har fört dialog med IT-Norrbottnen och Region Västerbotten om utbyggnad av bredband och det intresse som finns för en fiberbaserad sjökabel för en ny nordlig digital motorväg samt om detta med North Norway och projektet "Arctic Connect" som från finsk sida verkar för fiberuppkoppling via Arktis mot Asien.
- NS har samverkat med hemmaaktörerna för att synliggöra pågående satsningar inom öppna fiberbaserade höghastighetsnät.
- NS kommunicerade också specifik information till aktörerna om i EU aktuella initiativ och frågor kopplat till bredbandsutbyggnaden i regionerna och för att bereda mark för fortsatt möjlighet att använda EU:s regionalstöd för det, som NS bidrog till att göra möjligt inför denna programperiod.
- NS har informerat regionens aktörer om utlysningar för IT- investeringar/ aktiviteter från bl a CEF Digital/ICT inklusive projektobligationer och möjligheterna via fonden för strategiska investeringar, EFSI.
- NS förmedlade därtill allmänt på hemsidan och i nyhetsbrevet om relevanta nyheter samt bevakade informationsdagar om ansökningsperioder inom EU:s större program och andra lagstiftningsförslag inom ICT-området och IT-relaterade investeringar.
- NS har inom ramen för bevakning av EU-kommissionens förslag om EU:s långtidsbudget för 2021—2027 kommunicerat information om InvestEU, den nya investeringsfonden som föreslås ersätta EFSI för nästa budgetperiod.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har tillsett fortsatt kontakt med EIB för diskussioner om finansieringslösningar och möjligheten att kombinera dessa med stöd från andra finansieringskällor och bidrag från EU för bredbandsutbyggnad, inklusive uppkoppling via en ny nordlig global fiberkabel i samspel med norra Norge och Finland
- ✓ NS har kunnat informera hemåt om relevanta utlysningar, pågående processer samt viktiga samråd inklusive att skicka det direkt till relevanta aktörer att bedöma vikten av att ta del av det.
- ✓ NS har utökat dialogen med regionens IT-aktörer för att tillförsäkra framtida stöd och finansieringslösningar samt synlighet på EU-arenan för fortsatta digitala satsningar såsom bredbandsutbyggnad i de nordligaste glesbefolkade områdena med stöd från EU i kommande programperiod.

ATTRAKTIV LIVSMILJÖ

Miljöriktig, hälsosam och klimatsmart tillväxt

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att från North Swedens sida fortsatt utveckla ett arbetsfält inom klimat, hälsa och miljö och uppmärksamma Norra Sveriges utvecklingskraft på dessa områden i EU samt upplysa i regionen om de möjligheter som EU erbjuder för utveckling, samarbeten och stöd inom klimat, hälsa och miljö inklusive de hälsofrämjande utmaningar som den demografiska utmaningen med allt fler äldre och långa avstånd i glesbefolkade områden medför respektive EU:s pågående arbete med en cirkulär ekonomi och etablerandet av en bioekonomi. North Sweden ska i samverkan med regionens aktörer verka för ett aktivt deltagande i EU:s olika initiativ för CO₂-minskande åtgärder och EU:s arbete med COP21 och hållbarhetsmålen till 2030. De möjligheter EIP:n Smart Cities ger för att utbyte kring utvecklingsarbete med fokus på de testbäddar i form av större om- och nybyggnationsprojekt samt satsningar på klimatsmarta och distansöverbryggande utvecklingsprojekt som finns i regionen kan särskilt lyftas fram.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Klimatsmart hälsobefrämjande regional tillväxt genom ökat EU-engagemang**
 - Målsättningar:
 - Regional EU-kunskap inom hälsoområdet och miljöskydd, såsom vatten, skogar, avfall och biodiversitet samt EU:s handlingsplan för klimat, plast och energi inklusive cirkulär ekonomi.
 - Regionens aktörer vara införstådda med pågående arbete i EU för att uppnå hållbarhetsmålen till 2030 utifrån COP21 och vad det innebär.
 - Skapa kunskaps- och erfarenhetsutbyte på EU-nivå kring gröna lösningar som finns i Norra Sverige och hur det kan utvecklas.
 - Regionens aktörer ska vara införstådda med möjligheter inom EU:s fonder och program samt övriga instrument inom miljö och klimat.
 - Skapa samlad kunskap om regionens e-hälsoinsatser att kunna presentera som europeisk förebild.

GENOMFÖRANDE:

- NS har föreläst om Region Norrbottens roll som Reference site i European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing på SKL i Bryssel (31/8).

- NS har bistått informal Baltic Sea Group, iBSG, med förberedelser inför seminariet Save the Baltic Sea i EU-parlamentet, *se under Östersjön* (5/9).
- NS har haft möte med representanter från det regionala hälsonätverket EUREGHA och informerat hälsoaktörer på hemmaplan vad det innebär med ett eventuellt medlemskap (23/11).
- NS har vid ett flertal tillfällen deltagit på konferenser och seminarier på temat hälsa i Bryssel i syfte att etablera kontakter samt lyfta fram norra Sveriges arbete på hälsoområdet: EU-health summit (29/11), Scirocco finalkonferens (24/10), ERRIN partnersökkonferens (19/11), Enhancing healthcare cooperation in cross-border regions (4/12), EUREGHAS högnivå hälsokonferens (6/12).
- NS är engagerad i ett hälsonätverk tillsammans med andra svenska regionkontor och har under året träffat Hälsorådet på Sveriges ständiga representation vid EU (10/12).
- NS har vid flertal tillfällen deltagit på konferenser och seminarier i temat energi och klimat både i Bryssel och i regionen i syfte att etablera kontakter och nätverk samt stöttat dem vid deltagande i event i Bryssel: EU för Talanoa (13/6), Förändra världen i Norrbotten (6-7/11), Vattenfall (21/11), BEN-nätverken (26/11), Svensk bioekonomi (10/12).
- NS har bevakat frågor som rör integreringen av sociala frågor i EU:s agenda med de sociala programmen och deltagit i konferensen Re-energising Europe om den sociala pelaren och kommande EU-program (31/5).
- NS har under året skrivit fram information om den sociala pelaren, genom bland annat en praktikantrappport och löpande uppdateringar för att uppmärksamma hemåt om EU:s ökande engagemang i de sociala frågorna som också kopplar till integration, sysselsättning, utbildning, hälsa och det sociala index som bereds i EU.
- North Sweden har via hemsidan informerat om relevanta utlysningar och förändringar inom klimat och miljöområdet rörande klimat och energipaketet, klimatavtalet COP21, Cirkulär ekonomi, Life-programmet och aktuella konferenser kring miljö, klimat och alternativa energikällor.
- NS har bevakat hälsorelaterade frågor och informerat om EU:s olika program och utlysningar.
- North Sweden informerar via nyhetsbrev och direkt informationsförmedling om landsbygdsfond, socialfond och Erasmus+ som verktyg för utbyten och utveckling kring inte minst kompetensförsörjning.
- NS har också börjat föra en dialog med hemmaaktörerna om e-hälsa och möjligheterna till en mer strategiskt samlad styrka inom det området för att kunna ta en större roll i EU och globalt och även över gränserna inom NSPA i enlighet med OECD-studiens rekommendationer.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I och med byte av personal under året för hela området Attraktiv Livsmiljö med en tid utan bemanning, har fokus legat på att bevaka och följa frågorna och de förslag som lagts fram, för att under hösten återupprätta kontakter och nätverk.
- ✓ North Sweden har under andra halvan av året kunnat återuppta arbetet med att utveckla arbetsområdet inom Attraktiv Livsmiljö och deltagit i miljö- och hälsonätverk på Brysselarenan genom det interna miljönätverket där svenska regionkontor ingår och på möten med olika energiaktörer aktiva i Bryssel och Sveriges ständiga representation vid EU med informationsspridning på NS hemsida och direkt till berörda aktörer på hemmaplan.

- ✓ North Sweden har kunnat informera om regionens arbete till aktörer i Bryssel och fört dialog med regionens aktörer inom inte minst arbetet i Norrbotten som referensområde för hälsosamt åldrande med fokus på e-hälsolösningar och bistått i att synliggöra det och ett ökat nödvändigt strategiskt arbete i hela norra Sverige kring detta område som NS tidigare år påtalat behovet av för att etablera regionen att vara i EU:s framkant och därmed intressant för andra att liera sig med och också OECD i sin studie över NSPA peka på möjligheterna med.
- ✓ NS har också kunnat informera om EU:s ökande engagemang i sociala frågor via den sociala pelaren genom uppdateringar och fördjupningar på hemsida och nyhetsbrev eftersom det är frågor som kommer att få ökad tyngd och kopplat till det informera om pågående arbete kring ett socialt index där norra Sverige ligger i topp och därför finns ett av intresse för EU och andra aktörer att knyta regionen till sig i detta.
- NS har bistått hemmaaktörerna vid förfrågningar inom olika relaterade frågor kring hälsa och miljö för att höja aktiviteten hos regionens aktörer gentemot EU.

North Swedens roll är också att på Brysselarenan kunna ge stöd för hemmaaktörerna i olika sammanhang när de medverkar i EU-relaterade aktiviteter, såsom vid Region Norrbottens medverkan i slutkonferensen för projektet Scirocco i Bryssel (24/10).

Lisa Lundgren (bilden) och Lisbeth Löpare Johansson från regionen kunde på konferensen berätta om Norrbottens arbete med aktivt och hälsosamt åldrande. Det gav därtill möjlighet för NS att sitta ned om detta och hur det kan stärkas genom EU i samverkan över hela NSPA. Dessa möten och aktiviteter är också en viktig del av NS vardag.

Kreativ kompetensutveckling med lockande upplevelser

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att från North Swedens sida, dels ge underlag för hur EU:s strategier samt fonder och program kan stödja behovet av kompetensutvecklingsinsatser, inte minst i glesbygd, och till EU:s företrädare kunna kommunicera de behov och de regionala goda exempel genom nyttjande av ny teknik som finns, dels i dialog med regionens turismnäring se hur en möjlig samlad utveckling av regionens turism- och upplevelsenärings kan samspela med EU:s strategier. Den samiska kulturen är ett specifikt perspektiv att inom ramen för EU:s arktiska dialog även från North Sweden medverka till, för att i EU föra in Övre Norrlands samlade regionala perspektiv. North Sweden kan också fortsatt använda "varumärket" Umeå2014 som ett verktyg för en långsiktig ambition att gentemot EU kunna lyfta fram att Övre Norrlands framväxande kreativa näringar och kluster och innovationsförmåga har relevans för hela EU och EU:s tillväxtstrategier.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Övre Norrland ses som en i EU relevant partner för kreativa näringar**
 - Målsättningar:
 - På Brysselarenan kunna dra fortsatt nytta av Umeå2014 som en symbol för en region med kreativa näringar och kulturdriven tillväxt.
 - Inom EU etablera insikt om den innovationsförmåga och kreativa potential som med rätt stöd finns i de nordliga delarna av EU.
 - Ökad kunskap och intresse för samverkan från EU och aktörer i Europa med norra Sverige inom kreativa näringar.
 - Ökat nyttjande hos regionens aktörer av EU:s stöd för kulturell verksamhet och internationellt utbyte.

GENOMFÖRANDE:

- NS har stöttat och varit med i förberedelser av Region Västerbottens filmvisning av Sameblod 9/10 på ett fullsatt Sveriges ständiga representation vid EU med efterföljande mingel under European Week of Region and Cities 2018 (9/10).
- NS medverkade till förberedelserna och medarrangerade den kortfilmsfestival, Arctic Shorts”, som anordnades kvällen före Arctic Futures Symposium i Bryssel, där ett antal kortfilmer, inklusive den nordsvenska filmen Vulkan inspelad i Kiruna som NS bidrog med i dialog med kulturaktörer på hemmaplan, som visades på ett fullsatt Bozar, Bryssels stora kulturcenter med en efterföljande paneldiskussion (27/11).
- North Sweden har kunnat lägga upp nyheter om utlysningar och utvärderingar inom kulturområdet och kreativa näringar under året och även i direkt dialog med relevanta aktörer i regionen, för att börja bygga nätverk för framtiden i och med personalförändringar inom fältet för NS del, i syfte att öka aktiviteten på EU-arenan från regionens sida inom dessa områden.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden medverkar vid aktiviteter kopplat till kultur och kreativa näringar i Bryssel och för dialog med aktörer på hemmaplan i syfte att hitta formerna för arbetet för att hitta samarbetspotentialer.
- ✓ Samverkan med Region Västerbotten kring filmvisningen av Sameblod på den svenska representationen till EU ger möjligheter att framåt etablera en årlig tradition under European Week of Regions and Cities i samspel med Sveriges representation för att visa upp kultur och kreativa näringar från norr och på samma sätt ger samverkan inom Arctic Futures kring kortfilmskvällen på Bryssels konstcentrum Bozar, möjligheter att etablera en motsvarande årlig tradition med nordlig kultur.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Inlands-, urfolks- och landsbygdsutveckling kopplas till EU:s processer**
 - Målsättningar:
 - Etablera kontakter och nätverk för regional EU-kunskap om kompetensutveckling, landsbygdsutveckling och turism.
 - De samiska perspektiven och förutsättningarna för utveckling av samiska näringar ska vara en integrerad del av NS arbete.
 - EU se och vilja stödja regionens utvecklingsmöjligheter som en framtida smart glesbygdsregion.
 - Regionens aktörer vara införstådda med möjligheter inom EU:s fonder och program för kompetensutveckling och upplevelsenäringar.

GENOMFÖRANDE:

- NS har vid ett flertal tillfällen träffat aktörer på hemmaplan och i EU som jobbar med kultur och turism inom regional utveckling samt deltagit på konferenser och seminarium på temat både på hemmaplan och i Bryssel, såsom:
 - Genom arbetet i nätverket för NSPA och Europaforum Norra Sverige har Norra Sveriges potential och särskilda behov av kompetensutvecklingsinsatser för att kunna möta den demografiska utmaningen synliggjorts i EU.
 - NS har fortsatt att etablerat flera nya kontakter framförallt mot relevanta personer i EU:s organisationer och aktörer i EU inom framförallt landsbygdsutveckling, kompetensutveckling och turism.
 - North Sweden informerar via nyhetsbrev och direkt informationsförmedling om landsbygdsfond, socialfond och Erasmus+ som verktyg för utbyten och utveckling kring inte minst kompetensförsörjning.
- North Sweden medverkar vid aktiviteter kopplat till turism i Bryssel och att vid besök av relevanta aktörer ha med turismfrågorna som en väsentlig tillväxtindustri och för det haft kontakter med bland annat Swedish Lapland.
- Glesbygdsfrågorna, utifrån arbetet på EU-nivå, har i huvudsak kopplats till OECD-studien och den arktiska processen samt det övergripande arbete NS gör inom ramen för den position om "Smart Region" som NS arbetade fram för beslut i EFNS för att utmana rådande urbana fokus i EU, som framgår av insatser under övriga fokusområden, *se under Arktis, OECD och Innovation.*
- NS har i dialog med regionens aktörer särskilt lyft fram de instrument för lokalt ledd utveckling som EU-kommissionen föreslår som redskap för inte minst särskilt inlandet att kunna bygga utvecklingsstrategier med stöd från EU, utöver dagens så kallade LEADER inom EU:s landsbygdsutveckling, för att samla olika stöd för gemensam utveckling i olika regiondelar samt också gentemot EU:s aktörer i Europaparlamentet påtalat potentialen för norra Sverige med dessa stöd, men med utmaningen att få med inte minst svensk nationell nivå på banan för detta.
- NS har också under året vid de arktiska tillställningar som varit fört dialog med samiska företrädare om framtida utbyten kopplat till EU-kommissionens intresse för att via regionkontoren samla kontaktvägar till regionernas olika företrädare.

Det är ett värde för regionen att visa upp sina styrkor inom såväl kreativa näringar som den unika kultur som finns och Region Västerbottens visning på svenska representationen till EU av den av EU-parlamentet prisbelönta filmen Sameblod var mycket uppskattat (9/10).

Nina Björby, Region Västerbotten, och Oskar Njajta Östergren, Bautaafilm, serverar renchips vid filmvisningen i en fullsatt salong under European Week of Regions and Cities. NS bistod i förberedelserna och dialogen med svenska representationen. Tanken är att kunna etablera ett motsvarande årligt nordsvenskt kulturarrangemang.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden har kunnat få med turism och fokus på samlade turispaket i diskussionerna för den arktiska rapport som EU-kommissionen arbetat med i samspel med NSPA och andra och som också ligger i linje med det som OECD lyfter fram i sin rapport över NSPA.
- ✓ NS medverkar i planering och genomförande av olika framförallt arktiska aktiviteter på Brysselarenan till att ge möjlighet för medverkan från även samiska företrädare, att kunna beredas plats för att bidra till regionens olika perspektiv i diskussionen.
- ✓ Det av NS etablerade konceptet "Smart Regions" parallellt med OECD-studien över NSPA, bidrar till en växande diskussion i EU om bredare perspektiv på tillväxt med mer fokus på utveckling även i glesbygd och perifera områden och det är synligt i de förslag som lagts fram för kommande programperiod med begrepp som "Smart Regions" och "Smart Villages", dock att den särskilda landsbygdsutvecklingsfonden behöver bättre kopplas till övrigt stöd för att bidra till hela regionens utveckling.
- ✓ North Sweden har kunnat börja etablera ett intresse för EU:s olika territoriella instrument i regionen även om det finns stora osäkerheter men samtidigt möjligheter för kommande programmering att adressera de olika lokala utmaningar som finns i norra Sverige om nationell svensk nivå fås att vilja stödja sådana initiativ.

Kommunikation

North Seden har byggt upp och förvaltar kommunikationskanalerna hemsida, nyhetsbrev och sociala medier (Facebook och Twitter) som utgör verktyg för genomförandet av verksamhetens övergripande mål och processer.

Under året har ett arbete inletts med att bredda och effektivisera kommunikationskanalerna så att de framöver ska utgöra ett starkare komplement till den mer personbaserade kommunikationen genom möjlighet att nå ut brett med strategiska budskap till målgrupper som tidigare inte varit i kontakt med North Sweden. För denna process är utvecklingen av den nya hemsidan central där till exempel sökmotoroptimering ska driva relevant sökmotordrafik till hemsidan och därigenom underlätta de processer som inte kräver manuellt och personliga insatser, så som vid partnersök.

En överblick visar på en fortsatt aktiv användning av NS kommunikationskanaler med regelbundna nyhetsbrev och löpande uppdateringar på hemsidan och sociala medier. Relevant information om EU:s processer görs tillgängliga för regionens aktörer - på multipla plattformar för att finnas där målgrupperna finns. Bland Brysselkontoren sticker North Sweden ut med en aktiv och generös nyhetsbevakning som är öppet tillgänglig. Mottagarlistor och besöksstatistik visar att det är en uppskattad tjänst vilket bidragit till att öka räckvidd, kännedomen och anseende för organisationen, även utanför regionen. Kanalerna är fortsatt flitigt använda av NS olika målgrupper och visar på att trenden med stadig ökning av användare från föregående år fortsätter. Ökningen är större i sociala medier än de traditionella kanalerna.

Under året gjordes en översyn och anpassning av alla kanaler för att leva upp till de strängare kraven på dataskydd genom införandet av GDPR.

WEBB:

North Sweden har via sin hemsida, <http://www.northsweden.eu>, löpande förmedlat nyheter med EU-perspektiv i syfte att informera och uppdatera regionala intressenter om det som sker i EU och regionen med EU-perspektiv. Statistiken nedan är inte helt korrekt i absoluta tal då systemen till exempel, inte kan skilja på besök från egna medarbetare och externa, trenderna över tid framgår dock av tillgänglig data.

Statistiken visar på en ökning i antalet besökare under de tre senaste åren och som fortsatte under 2018 med en markant ökad takt. Under 2017 ökade antalet besökare per år med drygt 100 besök till 11 601 medan 2018 såg en ökning med hela 1 500 besök. En bidragande orsak till denna ökning är jobbbannonsen för rekryteringen som skett under året som enskilt lockade med c:a 1 000 visningar. Det ligger i linje med tendensen att nyheter om praktikanter och tillsatta tjänster lockar många läsningar både via nyhetsbrev och andra kanaler. Däremot sjönk den genomsnittliga tiden spenderad på sidan per besök något under 2018 efter att ha stigit under de två föregående åren.

Nyckeltal för 2018 med jämförelsesiffror för 2016 och 2017

	2016	2017	2018
Antal unika besökare	11 486	11 601	12 655
Antal unika besök per dag	31,46	31,78	34,67
Genomsnittlig tid för ett besök på webbplatsen	2 min 27 sek	2 min 34 sek	2 min 26 sek

Besöken härstammar främst från Sverige, med mest besökare från Stockholms-, Västerbottens- och Norrbottens län, men även trafik från Västra Götaland och Skåne är hög. Utanför Sverige är Belgien det land som NS har flest trafikanter från, vilket är naturligt med tanke på verksamhetens säte. Denna situation är konstant över tid. En övergripande trend är att andelen besökare utanför Sverige växer som andel av de totala besökarna. Från 73.18% 2017 till 68.92% 2018, med de stora ökningarna i Frankrike, USA, Norge och Finland, vilket kan tyda på en ökad exponering utanför svensk kontext där sådant som North Swedens arbete med de arktiska frågorna och OECD med mera kan spela in. Det gör också frågan om att uppdatera och utöka kommunikationen på engelska för att även nå en bredare publik i EU och överlag internationell publik mer angelägen och är en del av den pågående uppgraderingen av hemsidan.

Av hemsidans statistiska material med längre livslängd (jämfört med nyheter och konferenser) är fördelningen av besökarna på de olika sidorna stabil över tid. Med "om oss" och "kontakta oss" som de mest visade sidorna efter startsidan. Nyheterna har en kortare livslängd och därmed färre antal besökare som visar på vilka rubriker som lockat till stort intresse under året.

De tio mest lästa nyheterna 2018 var:

Rubrik	Publiceringsdatum	Antalet läsningar
Inblandande parter uttalar sina ståndpunkter om Brexit	2018-03-14	408
EU-kommissionen föreslår förlängning av ScanMed till norra Sverige	2018-06-06	391
Bulgarien tar över ordförandeskapet i EU 2018	2017-12-11	227
Praktisera på North Sweden	2018-03-09	216
Förbättringar på korridoren Silvervägen stärker regional samverkan	2014-11-10	187
Vårens nya praktikanter Andreas och Julia är nu på plats i Bryssel!	2018-01-25	177
Förslag till EU-budget post-2020 presenterad	2018-05-03	174
Höstens nya praktikanter!	2018-09-20	145
Tack Martha Bahta!	2018-03-14	140
Regeringen föreslår förlängning av ScanMed	2018-03-28	135

Besöken på hemsidan är jämnt fördelade över året med undantag för juli och augusti samt under juledigheten när besöken blir betydligt färre. Antalet besök på hemsidan visar tydliga toppar i samband med utskick av nyhetsbrev varannan torsdag, så nyhetsbrev är en stor källa för besöken på hemsidan.

● Page Views

NYHETSBRUV:

Över tid har North Sweden byggt upp en lojal skara följare för nyhetsbrevet som under 2018 skickats ut 23 exemplar till c:a 850 prenumeranter. En tredjedel (31,3%) av mottagarna öppnade nyhetsbrevet och av dessa klickade 22,4% på minst en länk i nyhetsbrevet. Det innebär en svag nergång i andelen öppnade, men en liten uppgång i klickade länkar. Andelen aktiva prenumeranter (de som klickade av alla som fick e-post) är 7 %. Både i öppningsfrekvens och aktiva prenumeranter ligger North Sweden över medel för organisationer enligt branschstatistiken¹. De mest klickade nyheterna följer trenderna på hemsidan och över tid.

10 mest lästa artiklar i nyhetsbrev 2018:

Rubrik	Unika klick (personer)
EU-kommissionen föreslår förlängning av ScanMed till norra Sverige	59
Tack Martha Bahta!	40
Jobba hos oss	40
State of Play 2018-11-21	36
Konferens: EU:s budget post 2020 på lokal och regional nivå	35
Ansökningsomgångar	34
Alternativ för EU:s budget	33
EU-kommissionen och Sverige oense om EU:s framtida budget	32
Höstens nya praktikanter!	31
Arktisk slutrapport med NSPA presenterad i EU:s högkvarter	31
Umeå ledande på kreativ tillväxt i EU-jämförelse	26

FACEBOOK:

Facebook växer som kommunikationskanal både i aktivitet och i följareantal. Under året steg antalet följare från 685 till 763 vilket följer den positiva utvecklingen från tidigare år. Under årets gjordes 315 poster med nyhetslänkar till hemsidan, länk till nyhetsbrev och liveuppdateringar från konferenser och möten. Anmärkningsvärd är ökningen under sommarmånaderna juni-juli då aktiviteten på de andra medierna istället går ner. Trenderna kring mest läst/klickat innehåll följer de trender som också syns i de mest lästa nyheterna.

¹ <https://www.getanewsletter.com/blogg/bra-oppningsfrekvens-pa-nyhetsbrev/>

TWITTER:

North Sweden har med tiden ökat närvaron på Twitter och under året gjordes totalt 129 uppdateringar². Uppdateringarna sker på engelska och utgörs främst av liveuppdateringar från möten och konferenser samt delning av länkar till hemsidan eller andra EU-relaterade nyheter. Det mest delade/gillade toppas av uppdateringar om regionens företrädares deltagande på konferenser och nyheter om transport där North Sweden har ny eller exklusiv information. Antalet följare steg under året med 74 stycken och resulterar i ett totalt följantal på 479 st. Flödet har totalt 90 000 Twittrervisningar³ vilket innebär i genomsnitt 700 visningar per uppdatering vilket är att betrakta som en bra spridning. Däremot är engagemangsfrekvensen⁴ låg med i genomsnitt 1% vilket antyder att det är en mindre grupp som verkligen nås av budskapet även om de sett det på skärmen.

NSPA KOMMUNIKATION OCH HEMSIDA:

North Sweden har också fortsatt vara ansvarig för samordningen av NSPA-nätverkets kommunikation. Kommunikationen sker främst genom NSPA:s hemsida och genom nyhetsutskick kopplat till egna konferenser och aktiviteter samt antagna positioner.

Studiebesök är en viktig del av North Swedens arbete, även om det tar mycket tid att ombesörja, som här en av årets större grupper med den så kallade "regionresan" i Västerbotten som 2018 gick till Bryssel (13-14/6).

Företrädare från kommuner, landsting och regionen i Västerbotten gör en gång om året en studieresa och fick genom NS träffa olika aktörer i EU för de just i EU lagda budgetförslagen. På bilden Maja Högvik, SKL, och Sara Eklund, svenskt Hälsoråd till EU. De fick även träffa EU-kommissionären Cecilia Malmström och chefen hos EU:s regionalkommisionär m fl. Glädjande var att deltagarna efteråt gav höga utvärderingspoäng.

BESÖKSVERKSAMHET:

Besöksverksamheten är en viktig del av North Sweden då den ökar informations spridning och delaktighet. När det är möjligt skrivs nyhetsartiklar om besöksgruppernas program och intryck av Bryssel. Dessa artiklar är ofta populära i nyhetsbrevet och bidrar förhoppningsvis till att uppmuntra till fler besök.

Under 2018 har ett flertal besöksgrupper besökt Bryssel och North Sweden. Därtill har delegationer från Norrbotten och Västerbotten deltagit i konferenser såsom European Week for Regions and Cities och andra större regionala samlingar i Bryssel där besök på North

² Eget innehåll i form av länkar bilder och text, jämfört med "retweets" av andras innehåll

³ Antalet gånger en uppdatering syns direkt för NS följare eller för deras följare i sin tur genom delning/gilla

⁴ Antal engagemang (klick, retweets, svar, följ och gillamarkeringar) dividerat med det totala antalet visningar.

Sweden ofta sker kopplat till det och under EWRC brukar NS numera samla alla från Norrbotten och Västerbotten som kan och vill från regionen för en gemensam middag med styrelsen en av kvällarna. Det är aktiviteter som tar mycket tid i anspråk att arrangera då de också innebär kopplade aktiviteter för de nedresande.

Överlag tar förberedelser och genomförande av studiebesök mycket resurser i anspråk, men det är samtidigt en oerhört värdefull och viktig del av NS arbete för regionens aktörer och en möjlighet för NS att träffa hemmaaktörerna och visa upp kontoret och det arbete som görs. North Swedens fokus ligger i att bistå med expertkompetens som efterfrågas av besöksgrupper från regionen snarare än allmänna EU-upplysningsresor, särskilt när det gäller aktörer som inte räknas till huvudmannaorganisationerna.

NS har vid olika tillfälle anordnat studiebesöksprogram som ofta sträcker sig under två dagar, där grupperna vanligtvis får träffa representanter från EU-kommissionen, Sveriges ständiga representation till EU och Europaparlamentet samt andra relevanta aktörer i Bryssel. NS har också fått många andra mer eller mindre formella besök samt praktiskt assisterat regionens företrädare när de besökt Bryssel.

Organiserade besök för North Sweden i Bryssel från regionala aktörer under 2018:

- Besöksprogram för Norrbottens Handelskammare på studieresa till Bryssel med möten EU-kommissionen kring transportfrågor, svenska representationen, North Sweden och Europaparlamentariker (22-23/1).
- Besöksprogram för Umeå Universitets Grants Office med möten med North Sweden och ERRIN samt Vinnova och European research Council (8/2).
- Ett motsvarande besöksprogram för administrativa företrädare från Umeå Universitet (22/3).
- Besöksprogram för Folkbildning Västerbotten med besök North Sweden, EU-kommissionär Cecilia Malmström, den svenska representationen och Europaparlamentet samt bildningsförbund i Bryssel (10/4).
- Prata om NS för besöksgrupp anordnad av Europa Direkt Västerbotten på besök i Bryssel (13/4).
- Besöksprogram för Näringslivsenheten vid Piteå Kommun för möten med North Sweden, svenska representationen, EU-kommissionen, Europaparlamentet och nätverk kring företagande och innovation (22-23/5).
- Besöksprogram för ledningsgruppen för Luleå Tekniska Universitet med medverkan av Sveriges forskningsråd, North Sweden, ERRIN, EU-kommissionen samt besök hos rymdnätverket Nereus (12-13/6).
- I samverkan med Region Västerbotten arrangerat ett fullt besöksprogram för den så kallade Regionresan som för året gick till Bryssel för att uppdatera om kommande förhandlingar om EU:s budget och betydelse för norra Sverige med 30-talet företrädare från kommuner, landsting och region i Västerbotten, med möten med North Sweden, CPMR, den svenska representationen, arktiska EU-företrädare och ansvariga för förlängningen av Botniska Korridoren samt Nicola de Michelis hos regionalkommissionären Corina Cretu och Sveriges EU-kommissionär Cecilia Malmström med glädjande höga utvärderingspoäng efteråt om 5,3 av 6 (13-14/6).
- Arrangerat fullt besöksprogram för två gymnasieelever och en lärare från Skellefteå som en del av projektet "EU på riktigt" under tre dagar i Bryssel (16-18/10).
- Berätta om NS för en delegation lärare från Skellefteå i regi av Europa Direkt inför kommande parlamentsvalet (30/10).

- Berätta om NS och EU för ungdomar från Västerbotten och Norrbotten på studieresa med Europa Direktkontoren (5/11).

Projektet "EU på riktigt"

Pilotprojektet "EU på riktigt" initierades av Skellefteå Kommun tillsammans med Anderstorpsskolan, Europaforum Norra Sverige och North Sweden European Office. Projektet syftar till att öka intresset och kunskapen om EU-samarbetet genom att involvera Anderstorpsskolan. Under tre dagar hade North Sweden för tredje året besök av två gymnasieelever och en lärare från Anderstorpsskolan i Bryssel. De fick under tre dagar (16-18/10) lära sig om EU och träffa olika aktörer som arbetar i Bryssel. Utvärderingen visar att både lärare och elever som deltagit i projektet har ökat både sitt intresse och kunskap i EU-frågor.

Nya på kontoret; det är bara att köra!

Efter en vår där medarbetarna Marta Bahta och Tony Scully gick till nya utmaningar, kunde Julia Hanson och Niklas Johansson tillträda med ansvar för arbetsområdena Attraktiv Livsmiljö respektive Innovation. De har därtill delat ansvar för North Swedens kommunikation, dels för Julias del nyhetsförmedling, besöksgrupper och events, dels för Niklas mer strategisk kommunikation och en ny hemsida. Med det var kontoret åter fulltaligt med Mona Mansour fortsatt ansvarig för området Inre Marknad och direktören Mikael Janson på Regional Utveckling.